١/٧/٨٧ عل همشمار

6597
2079

לציונות–לסוציאליזם–לאחות עמים

על המשמר

ה', ל' בכסלו תשמ"ז, 1 בינואר 1987 / שנת מ"ד מס' 13232 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

מה עושה האשוגי ב"פלאזה" ירושלים?

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

שמו של סוחר הנשק הסעודי עדנאן חשוגי רשום בספר האורחים של מלון פלאזה בירושלים — טען אתמול חה"כ תופיק טובי (חד"ש) בשאילתה שהגיש לשר הבטחון. טובי דיווח בשאילתה שלו על כך ששלשום, בשעת לילה מאוחרת, הועברו לחדרו במלון זה, בטעות, שתי שיחות טלפון שנועדו לחשוגי. טובי העמיד את הטלפונאית על טעותה. הוא שאל את השר רבין האם עומד ישראל ערב עריכתה של עיסקת נשק חדשה עם איר', שהרי חשוגי היה מעורב בעיסקאות עם מדינה זו.

טייס הניסוי: ביצועי ה"לביא" באוויר עלו על המצופה — הפנטגון: זו טיסה פוליטית

טייס הניסוי מנחם שמול הטיס את "הלביא" בטיסת הבכורה שארכה 30 דקות ● "חשתי שאני והמטוס פועלים כגוף אחד" – כל הכבוד לאנשים שעשו את זה" – אמר לאחר הנחיתה ● משרד ההגנה האמריקני מזדרז בינתיים לשגר בשבוע הבא משלחת רמת דרג לישראל עם "חמש חלופות מפתות" ללביא ● בין ההצעות: ייצור משותף של מטוסי אף־16 ואף־18 וכן הבטחה שהתעסוקה בתעשייה האווירית לא תפגע ● גורמים במערכת הבטחון בישראל: אין לזלזל בחלופות האמריקניות

מאת זאב בליצר,
כתב "על המשמר" בארה"ב
ואבי בניהו, כתבנו הצבאי

וושינגטון. — משרד ההגנה האמריקני יציג בפני ישראל בשבוע הבא חמש אלטרנטיבות "אטרקטיביות ביותר" ליצור ה"לביא" — מסרו אמש מקורות בממשל. האופציות יכללו 19 "וריאציות" אפשריות נוספות, שתוכננו על מנת לא לפגוע ברמת התעסוקה בישראל וכדי לחסוך עלויות.

בין היתר מדובר על יצור־משותף לישראל ולארה"ב של מטוסי א־16, אף־18, או אי.וי.8, המתאימים במיוחד לקוי היצור של ה"לביא".

חלופות מפתות

האמריקנים סבורים, כי המטוס מיצור־משותף יוכל להצטרף לשרות בחיל האוויר הישראלי הרבה לפני שה"לביא" הראשון יהיה מוכן, וכן שלישראל יהיה מטוס־קרב שכבר הוכיח את עצמו, ואשר כמעט בטוח שהוא עולה על ה"לביא" אשר לא נבחן עוד.

כל אחת מהאופציות המוצעות

(המשך בעמוד 16)

"הלביא" באוויר – בתמראת הבתולים

טייס הניסוי – לאחר הנחיתה בשלום

מאת צבי ציפר,
כתב עת"ם

ביצועי מטוס "הלביא" אשר טס אחר הצהרים בטיסת הניסוי הראשונה שלו בהצלחה, עלו על המצופה בתחומים רבים, ובמבט ראשון זה מבטיח להיות מטוס קרב מצויין. "הוא התנהג טוב יותר מכל מטוס אחר שהטסתי אי פעם" — אמר טייס הניסוי הוותיק והמנוסה מנחם שמול, שדיווח על הטיסה המרגשת, במסיבת עתונאים שנערכה בתעשייה האווירית בלוד.

מנכ"ל התעשייה האווירית משה קרת אמר, שהאירוע מהווה חג וציון דרך, צעד חשוב מאד בתוכנית שחלק גדול להשלמתה עוד לפניה. בתשובה לשאלה הוסיף מנכ"ל התעשייה האווירית, שלטיסת הניסוי ב־31 בדצמבר 1986, היום האחרון של השנה, אין כל קשר לעובדה שהמומחה האמריקני הבוחן את הפרוייקט ואת כדאיותו, וקהיים מגיע בשבוע הבא לישראל להמשך הדיון בחלופות ללביא.

(המשך בעמוד 16)

אחת ההצעות הנשקלות לפתרון משבר פרץ

هكذا من الأصل

שר־הפנים הרב פרץ סרב לרשום את סוזן מילר כיהודיה והגיש התפטרותו לרה"מ ● הא... התפטר על קידוש השם ● התנועה ליהדות מתקדמת: ההתפטרות אינה קידוש השם, אלא ה...

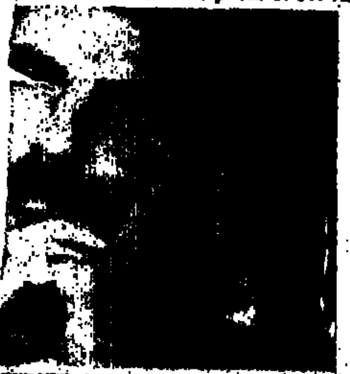

מאת מוטי בסוק,
כתב "על המשמר" בכנסת

"לכבוד רוה"מ יצחק שמיר, שלום רב. אישי הנכבד, ברצוני להודיע לך בזאת שהחלטתי להתפטר מהממשלה. אני עושה זאת על מנת שלא לרשום את הגברת סוזן מילר כיהודיה, כפי שדורש זאת ממני בית־ה"ש הגבוה לצדק במדינת ישראל". בהודעה דרמטית זו, בשעה שתים־עשרה אתמול, יצא שר הפנים הרב פרץ, בתשובה לשאילתה בע"פ של שולמית אלוני.

התפטר ולא ירשום

הליכה ר"צ ביקשה לדעת מתי מתכוון שר־הפנים לרשום בתעודת הזהות של סוזנה מילר את המילה "יהודיה" כפי שהורה לו בג"צ.

שלשום, בהתייעצות עם הרב ש"ך, נשיא מועצת חכמי התורה עובדיה יוסף, וחכמי התורה, סוכם כי הרב פרץ, כשר־הפנים, לא יכול לרשום לשושנה מילר את המילה יהודיה. הרבנים הכפיפו את עצמם לפסק הלכה

(המשך בעמוד 16)

הצעה המתגבשת בהסתדרות במסגרת הסדר כולל במשק:

הקפאת הסכמי השכר לחצי שנה

ההצעה מעוררת התנגדות בקרב איגודים מקצועיים: לא בא בחשבון ● הסכמי השכר עומדים לפוג בסוף אפריל 87' – ההסכמה להארכתם מותנים בהמשך היציבות, הקפאת המחירים, ואי־פגיעה בזכויות העובדים ● יותכן שמליאת הממשלה תצטרך להכריע בקיצוצים – עד כה הוסכם על 230 מיליון ש"ח בלבד – מוצית מהדרוש

מאת א. קוזה,
כתבנו לענייני עבודה

אחת האפשרויות הנשקלות בהסתדרות, במסגרת הדיונים על הסדר כולל, עיסקת חבילה במשק, היא להקפיא את הסכמי השכר בשני המגזרים למשך חצי שנה ואף יותר. מקורות בכירים של ההסתדרות מסרו עוד אמש בתגובה כי הדבר לא בא בחשבון וכי

(המשך בעמוד 16)

קפאון בתוצר, גידול בצריכה — החשבונות הלאומיים ● הכלכלהאדם

אידה נודל נפגשה עם אנדרי סחרוב

● עמוד 2

איומים על חברי המשלחת הישראלית לרומניה

● עמוד 20

מצפון — לא רק לרב פרץ

שר הפנים יצחק פרץ הודיע אתמול על כוונתו להתפטר מן הממשלה, משום שמצפונו אינו מאפשר לו לבצע כלשונה פסיקה של בית־המשפט העליון בנושא רישום מתגיירים. הודעה מסוג כזה, לו הושמעה מפיו של שר חילוני בעניני משרדו, היתה מן הסתם מעוררת גל של תגובות ציבוריות ופוליטיות נזעמות: הסתמכות על מצפון אישי כמשקל נגד לחלטות של מערכאה החוקית הגבוהה ביותר של המדינה יש בה יסודות מקוממים של מרכיה, וסירוב דין. אולם מה שאסור לכל שר, מותר, ואף זוכה להבנה מלאה, אצל שר דתי. הלא מן המפורסמות הוא, כי רק שאלות הנוגעות באופן מדוייק לדתיים יהודיים, יש בארץ מצפון תקיף ומצוות עליונים נהוג כך ולא אחרת, וכל האחרים פשוט נהנים מן ההפקר. למה הגיון שכזה משתרש בישראל יותר ויותר עמוק, מי שמצהיר על חוותו דתית שוחרר משרות צבאי, אך מי שמצהיר על סרבנו לשרת בשטחים מטעמי מצפון חילוני, תושלך לכלא. צריך להתחשב ברגשות הדתיים ולכן מותר לסגור שכונות שלמות לתנועת כלי רכב בשבתות, כאשר מנגד ברור לחלוטין, כי ללא־דתיים אין שום רגשות מצפוניים מקבילים, ולכן מה טעם איכפת להם לכוף עוד יותר.

עם הודעת ההתפטרות של יצחק פרץ הועלה איפוא המצפון הדתי לדרגת קדושה נוספת, לעמוד מעל לפסיקה של בית־משפט עליון. אך מחלוקת עם השר, ועם חבריו הדתיים, אינה רק בתחום ההתנהגות הראויה והבלתי־ראויה לשר בממשלת ישראל. היא נוגעת לעניין עצמו, סוגיית מיהו יהודי: בהחלטתו בתיק שושנה מילר קבע בית המשפט העליון, שאין למעשה שני סוגי יהודים, כאלו שגויירו כהלכה, וכאלו שגויירו לא כהלכה, ושאוסר לכן להטביע אות קין על מיצחם האזרחי של אחרונים. לא היתה זו פסיקה דתית, אלא חילונית מובהקת – בית־משפט העליון של מדינת ישראל התייחס אל מושג הלאום היהודי כאל מושג מן התחום האוניברסאלי, ולא כאל קטגוריה דתית צרה, ובמיוחד לא אל קטגוריה דתית־אורתודוכסית. גישה זו היא לצנינים בעיני השר פרץ ובעיני כל הממסד הדתי השולט בארץ. מבחינתם, יש למושג "יהודי" משמעות דתית בלבד, ודתית לפי פרשנות אחת ויחידה. לכן חכמי הדת, ולא חכמי המשפט, הם לבדם רשאים להכריע מי זכאי לבוא בקהלו של העם היהודי, ומי יישאר לנצח כבשה שחורה. סירובו של השר פרץ לבצע את פסיקת בית המשפט העליון פירושה, כי גם בהיותו שר ממונה על משרד ממשלתי, הוא רואה את עצמו קודם כל כרב, וכרב הוא שולל את ועקוף משפט החילוני בנושאי הזהות היהודית.

עם עמדה זו אסור, כאמור, להשלים. על השר פרץ לבצע ללא דיחוי את הפסיקה של בית־המשפט, ואם יעמוד בהתפטרותו, מן הדין והצדק שהדבר יעשה מיד על־ידי כל שר פנים אחר שיבוא במקומו. הכפפת המשפט האזרחי לדיני הלכה, כדי להציל את עורו של הקואליציה ולשאת חן בעיני ש"ס, תכה אנושות את היסודות עליהם קמה ונשענת מדינת ישראל.

משרד המשפטים בודק איך ניתן לפצות את חושפי פרשת השב"כ

מאת בצלאל עמיקם ודליה שחורי כתבי „על המשמר" בירושלים

במשרד המשפטים בודקים עתה איך אפשר לעשות בנוגע לעובדה ששלושת חושפי פרשת השב"כ נמצאים מחוץ למערכת, ואילו אנשי השב"כ המעורבים בבצוע מעשים פליליים, ממשיכים לשרת בשורותיו.

המבוכה רבה שכן ההחלטה להמליץ על חנינה לאלה ששיבשו את תהליכי החקירה, היטו משפט וחיפו על שקר נולדה בדרג המדיני ומשפטני המשרד סייעו בעריכת בקשות החנינה לנשיא.

הנשיא התבסס על הנימוקים הללו והחליט לחון את קבוצת האנשים ללא שהות. משפטנים בכירים מנסים למצא דרך לנקות את חושפי הפרשה ולזכותם בדרך משפטית על העוול שנגרם להם.

עבודת השב"כ לא נפגעה

שר הביטחון יצחק רבין אמר אתמול, כי עבודת השב"כ לא נפגעה בעקבות פרשת אוטובוס 300 והחיפוי שלאחר־מכן.

בפגישה עם הכתבים המדיניים, שהתקיימה אתמול בכנסת, אמר רבין, כי השב"כ הצליח לחשוף בשנה וחצי האחרונות בין 80 ל־90 אחוז מנסיונות הפיגוע בישראל ובשטחים.

רבין אמר, כי פעילות השב"כ בשטחים השתפרה לעין ערוך מאז יציאת צה"ל מלבנון, כאשר כוח אדם מיומן הופנה בחזרה לפעולה בשטחים המוחזקים. שר הביטחון הביע שביעות רצון מאופן תפקוד השב"כ ואמר, כי פעילותו היום היא „טובה מאוד".

בתשובה לשאלה, האם במבט לאחור היו החנינות ל־11 אנשי השב"כ מוצדקות, השיב רבין, כי אינו מוכן לעסוק בפרשיות העבר.

צלצול מהיר

ד"ר יוסף בורג, שר הפנים הקודם

אצלי זה לא היה קורה

איך היית מתמודד עם מצב, שבו אוסרת מועצת גדולי התורה על רישומה של שושנה מילר כיהודיה. ואילו בג"צ מחייב אותך לעשות זאת?

אנחנו עשינו הכל כדי לא להגיע למצב כזה, ובמשך 14 שנה [...] הצלחנו בכך, אבל לא הייתי רוצה להתייחס לשאלה, מפני שאיני אוהב ששר לשעבר מדבר על השר הנוכחי בנוסח: אצלי זה לא היה קורה...

ובכל זאת?

כשנתקלנו במקרים דומים לזה של שושנה מילר, היינו מדברים על ליבן: את הרי אשה נבונה. הרי מדובר בסך הכל בקבלת מצוות ובטבילה במקווה. ודווקא למי שבאה מן העולם הנוצרי, הטבילה איננו אקט זר; ובהרבה מקרים הצלחנו ושכנענו. אגב, כשבגין עלה לשלטון, הוא הזמין את נציגי שלושת הזרמים ביהדות על מנת לטכס עצה והיתה הצעה להקים בית־דין, שהגיור שיעשה יהיה מקובל על שלושת הזרמים, אך העניין לא הסתייע.

אולי הבעיה היא שמועצת גדולי התורה מחמירה יותר מרבנות המפד"ל?

לא, כשמדובר בהלכה, ההבדלים אינם גדולים. בפוליטיקה — כן. יש מי שמרוצה מן הקונפליקטים האלה בין דתיים וחילוניים, כי זה לא מאפשר לו להיות קיצוני בענייני דת. יש אנשים כמוני, שמחפשים את המאחד ולא את המפריד.

ואולי מעידה התסבוכת אליה נקלע השר פרץ על הקונפליקט המהותי בין היותה של ישראל מדינת חוק חילונית, ובין רצונו של הציבור הדתי להפכה למדינת הלכה?

את מדברת עם אדם שביוני 1958 עזב את הממשלה בגלל „מיהו יהודי", וחזר אליה רק אחרי שהתברר — על דעתם של ב.ג., אשכול וגולדה — שגיור הוא מושג הלכתי. גם הקואליציה הזו התחייבה על הסטטוס־קוו המבוסס על הכרה זו. כך שלא נסכים לשינוי המצב.

ואולי המסקנה היא, שאדם דתי איננו יכול לכהן בתפקיד שר, הכפוף לחוקיה ולפסיקה משפטית חילונית במהותה?

אילו הייתי מקבל את התיזה שלך, פירוש הדבר היה, שרק הלא־דתיים יהיו שרים, ואיך ירגישו הדתיים במדינה כזו?

אתי רונאל

סחרוב נפגש עם אידה נודל

נודל טסה אליו למוסקבה, השלטונות לא ניסו למנוע זאת ממנה

מוסקבה. — חתן פרס נובל לשלום אנדרי סחרוב, ששוחרר בשבוע שעבר מגלות פנימית בגורקי, אירח אתמול בדירתו במוסקבה שתי מסורבות־עליה, ונראה כי נחושה החלטתו להמשיך ולהילחם למען זכויות האדם.

כתבת רויטר במוסקבה, הלן וומאק, מוסרת כי סחרוב בן ה־65 שוחח ליד שולחן מטבחו עם ידידתו הותיקה אידה נודל, ועם אינה מיימאן, אשתו חולת־הסרטן של אחד מעמיתיו, עימה נפגש לראשונה.

נודל בת ה־55, שהוגלתה למעשה לכפר בנדרי ברפובליקה הסובייטית של מולדאביה, טסה אתמול בבוקר למוסקבה כדי להיפגש עם סחרוב ולכלות את השנה החדשה בבירה.

מיימאן, בת 54, הגוססת מגידול בעורפה, רוצה להגר לארה"ב ביחד עם בעלה, פרופסור למתמטיקה נחום מיימאן, 74, אשר יחד עם סחרוב עקב אחר ביצוע הסכמי הלסינקי מצד השלטונות הסובייטיים בשנות ה־1970.

המחוה מסביב לשולחן, עליו היו פזורים ממתקים ופרחים שנשלחו על־ידי ידידים לרגל השנה החדשה, הזכיר את הזמן מלפני הגלייתו של סחרוב ב־1980, כאשר ניהל מעין „מרכז לייעוץ משפטי" עבור מתנגדי־משטר.

„אך הוא איננו יכול להיות ימים אלה. יותר מדי אנשים אבוד", אמרה נודל, בהתייחסה במיוחד למתנגד־המשטר אנטולי מארצ'נקו, שמת בכלא אחרי שביתת רעב, זמן קצר לפני שיחרורו של סחרוב.

סחרוב עצמו קרא להעניק חנינה לכל אסירי המצפון הסובייטיים ולאפשר את הגירתם של כל המעוניינים בכך, אך אמר כי עבודתו המדעית תימנע בעדו מלמלא תפקיד־מוביל בקרב מתנגדי המשטר, כפי שמילא בעבר.

פיסיקאי־הגרעין בילה את ערב השנה החדשה עם ילדיו מנישואין קודמים, וסירב לשוחח עם עתונאים, באומרו כי הוא עייף מאד.

נודל, כלכלנית שהגישה לראשונה בקשה להצטרף לאחותה בישראל ב־1971, אמרה כי היא סובלת בעיירה בנדרי מבעיות רבות, מבעיות דומות לאלה שסחרוב ובונר סבלו מהן בגורקי.

נודל, מוסקבאית, שהוגלתה לסיביר ב־1978 באשמת „חוליגניות זדונית", חזרה לבירה ב־1982, ואז נתגלה לה כי נשללה ממנה זכות השהייה בעיר. במשך כמה חודשים רדפו אחריה אנשי הק.ג.ב. בבתיהם של ידידים שונים שאצלם ניסתה להישאר, עד שלבסוף הורשתה להשתקע בכפר בנדרי, בקרבת הגבול הרומני.

היא סיפרה, כי המשטרה החשאית עוקבת אחריה והיא מרגישה מבודדת מהאוכלוסיה המקומית, המפחדת לקיים מגעים עימה. בן לווייתה היחיד הוא כלב קולי, ששמו פיור, אותו רכשה בסיביר. „כיום אני יותר מנוסה והתגברתי על הפחד, אך החיים בבנדרי דומים במעט לאלה שבסיביר. ההבדל היחיד הוא כי במולדאביה יש לנו קיץ ארוך יותר".

נודל הודיעה־מראש לשלטונות על כוונתה לנסוע למוסקבה כדי לבקר „אצל סחרוב, והם לא ניסו למנוע זאת בעדה. אך היא אמרה, כי אין סימנים־מוחשיים שבעייתה תיפתר בקרוב.

מפרגן לגורבצ'וב

סחרוב עצמו מעוניין לבקר במדינות המערב, ובמיוחד בארה"ב, כדי להיפגש שם עם בני משפחתו ועם אנשי מדע.

בראיון שהעניק לטלוויזיה המערב־גרמנית הביע סחרוב את התקווה, כי שובו לבירה הסובייטית לאחר 7 שנות גלות בגורקי, אינו „צעד תעמולה מדיני", אלא משקף „התקדמות מוחשית לקראת פתיחות גדולה יותר" של החברה הסובייטית.

סחרוב, שרואיין בביתו במוסקווה, ציין כי בבריה"מ חלו כבר שינויים מרחיקי לכת הודות למאמצים שעושה המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבצ'וב. „קיימת פתיחות רבה יותר בעתונות, בספרות ובטלוויזיה. דבר זה הוא חשוב ביותר" הטעים. ועוד אמר „אנו עדים במישורים אלה להתקדמות שיש לחזק אותה במידה נוספת". לדברי המדען, יש להמתין עתה ולראות מה יהיו הצעדים הנוספים שיינקטו במישור זה. (ע"צ)

„אומץ בקו העימות" לא יוקרן בסינימטק

מאת יעל ישראל, כתבת „על המשמר"

הסערה שעורר הסרט הדוקומנטרי „אומץ בקו העימות" בקרב חברי מועצת עיריית תל־אביב טרם שככה. כזכור, עוסק סרטו של הבמאי האנגלי־יהודי ויקטור שונפלד בכיבוש הישראלי בשטחים ומראה ביטויי אלימות רבים של כוחות הביטחון נגד תושבים ערביים. לפני חודש וחצי, בהקרנה לפני עיתונאים וחברי מועצת עיריית תל־אביב, ביקש חבר המועצה דוד יוטן מהליכוד לאסור את הקרנת הסרט בסינימטק, כיוון, שלטענתו, הוא „רעל" ולא ייתכן שיזכה לברכת העירייה.

נסיונות חברי הליכוד לטרפד את ההקרנה לא שכנעו את יושב־ראש מועצת התרבות והאמנות נתן וולך אך הוא הסכים שהסרט „לא יוקרן לפני שיעמוד לדיון בפני המועצה אלא שהדיון, שהיה אמור להתקיים ביום א' הקרוב, נדחה למועד לא ידוע.

מנהל סינימטק תל־אביב, אלון גרבוז, שלא רצה לבטל את ההקרנה שנקבעה ל־8.1.87, פנה להנהלת צוותא תל־אביב שנחלצה לעזרה ונתנה קורת גג לסרט השנוי במחלוקת.

הסרט יוקרן בצוותא במועד המקורי בשעה 22.15, בנוכחות הבמאי, לאחר ההקרנה ייערך דיון.

● רדיו צ'אד מסר אמש כי מומחים צבאיים סובייטים מסייעים לכוחות הלוביים, הנלחמים זה שבועיים בכוחות צ'אד בחבל טיבסטי, בקצה הצפוני מערבי של צ'אד.

● הפרלמנט המצרי אישר אמש חוק בחירות חדש, שנוי במחלוקת, תוך מחאות של צירי האופוזיציה ופרישתם מהדיונים.

בעקבות הצעתו של אליאס פריג' להכריז על שנת 1987 כשנה ללא אלימות ובמלאת שנה להצעתה של מפ"ם למורטוריום על כל פעולות אלימה באיזור – שאומצה על ידי האינטרנציונל הסוציאליסטי – יצאו צעירי מפ"ם לבית לחם כדי להיפגש עם ראש העירייה אליאס פריג'. בפגישה השתתפו מזכירי חדור הצעיר של מפ"ם בקריאתו של פריג'. אליאס פריג' אמר, כי פגישתו עם צעירי מפ"ם נותנת תקווה שלקריאתו תהיה הענות ושנת 1987 באמת תהיה שנה של שלום. (עש"ת) (צילום: רחמים ישראלי)

צרפת: רכבות מושבתות ושמפניה

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — הצרפתים חגגו אמש את השנה החדשה על רקע משבר שביתת הרכבות. „שיראק הכין לנו נשף „משבר"", כתב אתמול „קנה אנשנה" בכותרת ראשית.

1987 התחלה ללא תחבורה ציבורית, הורגש מחסור באספקה, הפראנק יורד והממשלה נראית משותקת.

המונים עדיין תקועים בדרכים. מי שעלה בידו לעלות לרכבת בודדת היוצאת מהתחנה תחת משמרות היחידות המיוחדות, נאלץ לרדת לכמה ק"מ אחר כך אל מסילה שוממת ולהמשיך ברגל. סצנות של נוסעים עמוסי מזוודות הולכים על הפסים נראות בטלוויזיה, מאחר ומשמרות פועלים שובתים עוצרים את הרכבות. המשבר מעיב על אוירת עליצות הנשפים המסורתית, אך בחוצות התנשקו ההמונים כמו תמיד בשדרות האליזה וברובע הלטיני. המכוניות צפרו. בקברטים השיקו כוסות שמפניה. חושלך גשם פתיתי נייר. השנה החדשה הופיעה ברמות רקדנית ערומה. גם בטלוויזיה ניסו לעלות את המוראל לצרפתים במופעי חשפנות של רקדניות ה„פולי ברז'ר" ו„קרייזי הורס".

מיליוני הנופשים בהרים עדיין אינם יודעים אם יוכלו לשוב הביתה. פועלי הרכבות החמירו את השביתה. הממשלה הימנית, חימרה על דעיכת השביתה בגלל מצוקת הציבור, עדיין אינה מוותרת. שיראק נאות רק להקפיא את תוכנית הממשלה לקבוע את גובה שכר העבודה על פי חוות דעת ההנהלה, שתיקבע מה מגיע לפועל, במקום על־פי קנה־מידה של ותק. קנה מידה חדש זה יקנה משנה־כוח לבעלים ולהנהלות.

העתונים פה תמימי דעים, כי ממשלת שיראק שהבטיחה סדר, מחוללת בלאגן בצרפת.

ברכת גורבאצ'וב לוילנר לקראת השנה החדשה

מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית ח"כ מאיר וילנר קיבל ברכה ממזכ"ל המפלגה הקומוניסטית של בריה"מ, מיכאל גורבצ'וב, לכבוד השנה החדשה. בברכה נאמר בין היתר:

„אני מאחל לך בריאות טובה, הצלחות בפעילותך העניפה ובמיוחד במאבקך המסור לשלום". כן קיבל ח"כ מאיר ברכות מצ'אוצ'סקו, קאדר, הוניקר ומנהיגים נוספים.

המו"ל: עתון־וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
על המשמר
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3-43360-4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341662
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בנין סנטר חורים 102–121, טל' 225125-6. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבונר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

„ארגון מדוכאי העולם" הודיע שהוציא להורג שלושה יהודים

בהודעה נאמר שבני הערובה נרצחו בתגובה לפגיעות בדרום־לבנון, אחזקת אסירים באל־ח'ייאם, והנוכחות באזור הבטחון

ביירות. — „ארגון מדוכאי העולם" („אלמוסתדעפין פי־אל־ארד") הודיע כי הוציא להורג שלושה בני ערובה יהודים לבנוניים, שהיו בידיו זה 21 חודשים. הגופות טרם נמצאו.

בהודעה בכתב־יד שהגיעה לסוכנות ידיעות זרה בביירות, מציין הארגון כי „ביצע גזר־דין אלוהי" נגד „שלושה מרגלים של שירות המודיעין הישראלי", יוסף יהודה בניסטי, אלי סרור והנרי מן.

יוסף יהודה בניסטי, בן 34, שנחטף ב־18 במאי 1985 ואלי סרור בן 42, שנחטף במארס 1985, נמנים עם קבוצה של ששה חברי הקהילה היהודית הלבנונית שעקבותיהם נעלמו בביירות המערבית, שרוב תושביה הם מוסלמים, מאז מארס 1985. לעומת זאת לא מופיע שמו של הנרי מן ברשימה כלשהי של אנשים שעקבותיהם נעלמו.

לדברי המועצה העליונה של הקהילה היהודית, שבעה יהודים לבנוניים נחטפו בלבנון בין מארס למאי 1985. מדובר ביוסף בניסטי, יצחק ששון, בן 65, יו"ר המועצה העליונה של הקהילה, ד"ר אלי חלק, בן 50, סגן יו"ר המועצה, הפרופסור יצחק טראב, בן 70, אלי סרור, סלים ג'אמוס, בן 50 וחיים חלאלה כהן, בן 39.

בשעתו הודיע „ארגון מדוכאי העולם", כי הוא אחראי לחטיפת האנשים האלה. ארגון זה הודיע בערב חג המולד 1985 על הוצאתו להורג של חיים חלאלה כהן. גופתו נמצאה כעבור 48 שעות על קו ההפרדה בין שני חלקי ביירות.

בהודעה חדשה מכריז הארגון, שאין בכוונתו למסור את הגוויות של הקורבנות החדשים, אלא בתנאי שישראל תפסיק את הפגיעות בדרום לבנון, תפנה את כוחותיה מאזור הבטחון ותשחרר את כל האסירים הכלואים בח'ייאם, בית כלא של צבא דרום לבנון.

„אם לא ייענו תביעות אלה, נוציא להורג את שאר המרגלים הישראלים שבידינו" מציינת ההודעה. (ע"צ, ע"ר)

פירושו של דבר

המטרה — הגברת הלחץ על צרפת, היוזמה – אירנית וסורית

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

רצח שלושת היהודים נתקבל בפאריס כפעולה בהשראה איראנית וסורית, המיועדת בעקיפין להפחיד ולהגביר את הלחץ הפסיכולוגי על צרפת.

האייטולות בטהראן מתחו השבוע ביקורת על צרפת במגמה לסחוט משיראק ויתורים חדשים. מקורות בפאריס מסרו, כי איראן וסוריה הביעו מורת רוח מהתודה שהשמיע רה"מ שיראק לאש"ף על חלקו בשחרור בן הערובה הצרפתי בחג המולד. חרף השיחה הטלפונית שניהל שיראק עם הנשיא אסד, הסורים קבלו כעלבון את התודה לפלשתינים, תודה שפירושה כאן בהכרה צרפתית בכוחו המחודש של אש"ף בלבנון ובהצלחותיו מול הסורים.

העצבנות הסורית מובעת גם בהודעה מיוחדת: ארגון הטרור „הצדק המהפכני", הקרוב למודיעין הסורי, ששיחרר את בן הערובה הצרפתי בתחילת השבוע, פירסם אתמול הודעה בביירות, שבה הוא מאשים את שיראק „בשקרים ביחס לערפאת תפקיד פרשה זו. שקר זה עלול לסכך את פרשת בני הערובה".

הארגון כתב, כי „שיראק יודע בדיוק מי השיג את שחרור בן הערובה. אנו, איזן, סוריה ואלג'יריה.

בפאריס העריכו, כי מפעילי החוטפים ביקשו להמחיש בהוצאה להורג של שלושת היהודים. מה יקרה לבני הערובה הצרפתים אם שיראק ישליך יהבו על אש"ף על מנת שיצילם. אדוני החוטפים תובעים עתה מצרפת הפסקת הסיוע הצבאי לעיראק, או אספקת נשק חריש לאיראן.

ערפאת: אש"ף ילחם עד הנפת דגל פלשתין בירושלים

רבת־עמון. — מנהיג אש"ף יאסר ערפאת אמר אתמול כי הפלשתינים יילחמו למען מולדת, עד שדגלם יונף בירושלים.

בהודעה שהופצה ברבת־עמון הוא אמר: „שלום לא ייכון, הבטחון לא יובטח, היציבות לא תשרור, כל עוד נשללות מעמנו מולדת וריבונות, וזכויותיו הלאומיות המאבק הפלשתיני יימשך עד אשר הדגל הפלשתיני יונף מעל לעיר הקדושה המשוחררת ירושלים, בירת מדינתנו הפלשתינית העצמאית".

ההודעה פורסמה לרגל יום השנה ה־22 לייסוד ארגון המחבלים „פתח".

„לא יתכן שהכנסת תממן פעילות גזענית של כהנא"

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

חה"כ רן כהן (רצ) פנה אתמול ליו"ר הכנסת ש. הלל וביקש ממנו לשים קץ למשלוח דברי דואר של הרב כהנא לאזרחים ערבים, שבהם כלולה הסתה גזענית.

במכתבו ליו"ר מביא רן כהן מכתב אחד מתוך 400 מכתבי איום והטרדה ששלח כהנא, באמצעות דואר הכנסת, על חשבון הכנסת. במכתב קורא כהנא לערבים לעזוב את הארץ ואם לא יעשו כן מרצונם הוא ידאג לסלקם. כן קורא כהנא במכתבו לערבים כי יסכימו לשלילת זכותם לבחור ולהיבחר. לא יתכן שהכנסת תממן פעילות גזענית, סבור רן כהן.

סבב קצינים בכירים בקרוב

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

סבב מינויים של קצינים בכירים בצה"ל צפוי באביב הקרוב. קצין בכיר בדרגת אל"מ מאמ"ן, אמור להחליף את דובר צה"ל תת אלוף אפרים לפיד, ואלוף משנה מאמ"ן יחליף את הצנזור הצבאי הראשי, תא"ל יצחק שני. סבב המינויים אושר ע"י המטה הכללי השבוע, והוא טעון אישורו של שר־הבטחון.

גורמים צבאיים הביעו אמש פליאה על כך שצה"ל מחליט על מינויים בכירים חודש לפני ההחלטה על מינוי הרמטכ"ל הבא של צה"ל. לדבריהם תפקיד כמו דובר צה"ל משמש למעשה כיועץ לרמטכ"ל ויש לבחור בתאום עם הרמטכ"ל

מצלמתו של אלדד יניב, כתב „במחנה" שהצטרף בראשית השבוע לסיור שגרתי של ספינת „דבור" של חיל הים, מנציחת נס חנוכה פרטי של גולש תל־אביבי אשר נסחף ללב ים ולא הצליח לחזור לחוף בכוחות עצמו. גובה הגלים והרוחות העזות הרתיעו את בעלי הספינות הפרטיות שברחו מלצאת אל הים הסוער ולחלץ את הגולש התשוש, ועל כן הוזעק ה„דבור" במכשיר קשר, ונתבקש לבוא לעזרתו. כשאיתר צוות ה„דבור" את הגולש והתקרב אליו, הצליח זה לאחוז בחבל ההצלה שנזרק אליו למשך שניות ספורות. אולם לפתע תשו כוחותיו, והוא החל לצלול. קובי, מפקד ה„דבור" הצליח בסופו של דבר למשות אותו מן המים ולהעלותו אל הסיפון. מאוחר יותר, הובא הגולש לחוף, שם פונה על ידי אמבולנס לבית החולים. (תצלום: אלדד יניב)

המועצה לייצור ולשיווק של ירקות
קרליבך 2, ת.ד. 20130 תל־אביב 67132

הודעה לכל מגדלי ירקות

בהתאם לחוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות תשי"ט 1959 סעיף 26 (ב) הרינו להודיעכם:

כל מגדל הרוצה לגדל ירקות מהמינים הבאים: עגבניות, גזר ופלפל בעונת אפריל־יוני 1987 – יגיש בקשה לקביעת מכסות לוועדת המכסות שליד המועצה.

טפסי בקשה הופצו למגדלים על־ידי האגף לתכנון ולכלכלה.

מגדל אשר אין ברשותו טפסים כאמור יפנה למועצה בכתב תוך 10 ימים מיום פרסום מודעה זו.

ש. עופר, מנכ"ל המועצה

במהלך „יום פתוח" שהתקיים אתמול בבית הועד הפועל של ההסתדרות ביקרו בהסתדרות ראשי ערי־פיתוח ונפגשו עם מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר. במיפגש השתתף גם יו"ר אגף הארגון ומועצות פועלים גדעון בן־ישראל (צילם: ישראל סמיונסקי)

„יום פתוח" במלאת 66 שנים להסתדרות

משלחת ייצוגית של ראשי ערי־הפיתוח, שהתארחה אתמול (יום ד') בבית הועה"פ של ההסתדרות במסגרת „יום פתוח", נועדה עם מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר והביעה תמיכה מלאה במאבק שמנהלת ההסתדרות נגד התכנית הכלכלית של האוצר. ראשי הערים הודיעו כי הם מתייצבים שכם אחד לימינה של ההסתדרות במאבקה הצודק וביחוד נגד הכוונה לבטל פטורים והנחות במיסים שערי הפיתוח ואזרחיהם נהנים מהם שנים רבות והמאפשר את המשך קיומן. „ביטול הפטורים וההנחות במיסים לערי הפיתוח — רק על גופתינו" — הצהירו ראשי הערים.

במסגרת היום־פתוח שקוים אתמול בבית הוה"פ ביקרו בהסתדרות כ־4000 חברות וחברים. מרכז המבצע מתניה אדמתי מסר, כי קבוצות המבקרים כללו נציגים של ראשי ערים, רבנים, גימלאים, עולים חדשים, נעמ"ת, רשתות החינוך, ערבים ודרוזים, עובדים מצטיינים, נציגי שכונות, עובדת שכירה, ספורטאים ממקומות עבודה, מורים ומחנכים, עובדי „כור", סולל־בונה, תנובה, קראוס, פעילי הרשות להגנת הצרכן ועוד.

בית הוה"פ המה מהמוני מבקרים, שנתכבדו בסופגניות ובתכנית אמנותית של מקהלות, תזמורות ואמנים. (שע"ח)

נתגלו מכתבים בלתי ידועים בארכיון ברל

מאת אשר שילוני, כתב „על המשמר"

מכתבים בלתי ידועים מארכיונו הפרטי של ברל כצנלסון, התגלו במהלך השנה האחרונה בארכיון תנועת העבודה שב„מכון לבון", בעקבות העברת הארכיון ההסטורי למשכנו החדש ברחוב נהרדעא תל אביב.

החומר החדש, המשלים את ארכיונו של ברל, שהופקד בשעתו בארכיון תנועת העבודה, מכיל מאות מכתבים שמוענו אליו בעיקר משנות ה־20.

בארכיון תנועת העבודה גם הופקד ארכיונו האישי של יהודה אלמוג (קופלביץ) ובין היתר נמצא באוספו חומר רב ערך לתולדות העליה השלישית, גדוד העבודה, ההתישבות בשנות ה־20 ופיתוח אוצרות המלח והערבה.

כן נמצאו באוספו, כ־20 פנקסי יומן אישי משנות ה־20 עד שנות ה־70 וכן התכתבות עם דוד בן גוריון.

יועצת לענייני מעמד האשה במשרד הדתות

השר לענייני דתות, זבולון המר, הופיע אתמול בפני ועידת משלחת „הבונים" של נשות „אמונה" מארה"ב ובישר, כי לראשונה בתולדות משרד הדתות — ימנה יועצת מיוחדת לענייני מעמד האשה בנושאים של חברה והלכה.

השר פנה לפני ימים מספר למועמדת המועדפת על־ידו וביקשה, כי תקבל על עצמה את המינוי, קיימת תקוה רבה כי ייענה בחיוב והמינוי יופעל בקרוב.

השר המר הבהיר כי השקפת התנועה הדתית לאומית רואה את האשה שותפה מלאה בחברה ומרוממת את תפקידה העדין שבהתמודדות בשילוב בין תפקידיה מבית לתפקידיה הציבוריים והחברתיים. „מינוי אשה לתפקיד שכזה — אמר השר — יבטיח הדגשים ופעולות במשרדו בנושאים בתחומים רבים הקשורים למעמד האשה". (שע"ר)

תוכים עשירים

לונדון. — אלה ולואי, שני תוכים מגאבון, יורשו סכום של אלפיים לירות שטרלינג, שיבטיחו להם חיים ללא דאגה במשך לפחות 100 שנה.

בעל התוכים, כיים רייר מחבל גלוסטר, שבמערב אנגליה, השאיר בצוואתו סכום זה לתוכים, ששעשעו לו את שנות חייו האחרונות. (ע"צ)

לקראת השלמת ארכיון יצחק שדה

אנו מבקשים מכל מי שנמצא בידו חומר כתוב, צילומים ומסמכים הקשורים ביצחק שדה ובפעילותו בתחומים השונים, לשלוח לת.ד. 7943 ירושלים

לאחר צילום המסמכים יוחזר החומר לבעליו

חומר זה יסייע בידינו בהוצאת כתבי יצחק שדה

האגודה להענקת הפרס לספרות צבאית ע"ש האלוף יצחק שדה ז"ל

מוטה גור בדיון על פרשת השב"כ:

שמיר לא זוכה מוסרית, עליו להתפטר; מילוא: גור ציווה למחות 4 כפרים

מאת מוטי בסוק
כתב „על המשמר" בכנסת

בראיון שנתן מוטה גור ל„על המשמר" בערב יום העצמאות 1978, הוא התפאר, כי בשעתו, כאלוף פיקוד הצפון, נתן הוראה, ללא כל אישור מלמעלה, למחות ארבעה כפרים בדרום לבנון. הפקודה בוצעה. פרטים אלה, שהממו את הכנסת, סיפר אתמול סגן השר במשרד רה"מ רוני מילוא, בהשיבו להצעה לסדר היום של גור בנושא השב"כ. גור עצמו עזב את המליאה לפני שמילוא החל לדבר.

הדיון אתמול בכנסת על פרשת השב"כ היה בבחינת „הדר שהוליד עכבר". מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות תקף את תשעה חברי הקבינט, להוציא את עזר ויצמן, על שחטאו והמליצו בפני הנשיא, לתת חנינה בטרם משפט לנאשמים ברצח. גרנות העלה על נס את זמיר, היועץ המשפטי לשעבר, שקבע לפני כ-14 חודש, כי ההוראות שמסרו אנשים בשב"כ בוועדות חקירה, בשקר יסודו, כאות תודה הוא זכה משמיר לתואר „עלוקה".

שולמית אלוני (ר"צ) האשימה את שמיר ופרס, על היותם שותפים לשיבוש הליכי משפט, העלמת ראיות, חיפוי במסווה של בטחון, הטית הנשיא ועוד.

מוטה גור טען כי שמיר זוכה משפטית, ורק משפטית. אולם הוא לא זוכה מוסרית. עליו להתפטר מהממשלה בשל אחריותו המיניסטריאלית למחדלים האיומים בשב"כ. גם כשהעובדות המרות התדפקו על שולחנו, עיניו ואוזניו התעלם מהן שמיר.

בסיום דבריו ציין גור, כי קיווה לשמוע דברי תשובה משמיר, אולם כיון שזה חשש, ושלח במקומו את רוני מילוא, הוא נוטש בהפגנתיות.

מילוא, בדברי תשובתו, כינה את ההצעות לסדר היום נגד שמיר, כהסתה. לדבריו שמיר עשה ככל יכולתו לחשוף את האמת בפרשה זו, מבלי לפגוע בשב"כ. בהתייחסו לגור הדגיש מילוא, תוך שהוא מצטט מ„על המשמר" מ-1978, כי הוא האחרון הרשאי לדבר על ציות לפקודות, דמוקרטיה, מוסר, ערכי אנוש. בדבריו הרבה מילוא לצטט מאותו ראיון, דוגמאות בהן היכה גור בערבים, על דעתו הוא, מבלי להישמע לממונים עליו, או לדרג המדיני. מילוא הרגיש כי המחדלים שנחשפו בפרשת אוטובוס 300 כבר תוקנו.

ה„בונדס" אכן שילם 10 אלפים ד' עבור שהיית שרון ואנשיו בניו־יורק

מאת מוטי בסוק,
כתב „על המשמר" בכנסת

הבונדס נאלץ לשלם, עבור שהייה של כמה ימים בניו־יורק, של השר שרון, אשתו, עוזרו ושני מאבטחים, עשרת אלפים דולר טבין ותקילין, אישר אתמול סגן שר האוצר עדי אמוראי, בהשיבו לשאילתא של ח"כ יאיר צבן.

בכך אישר אמוראי ידיעה בלעדית של דליה שחורי ב„על המשמר", מה-14.3.86.

השר שרון השתכן לפני כשנתיים במלון ריג'נסי היקר בניו־יורק. הוא שהה בעיר זו לצורכי משפטו נגד השבועון „טיים" ולצורכי הרצאה לאנשי הבונדס, ופגישות פרטיות עם תורמים גדולים למפעל זה.

התשלום הגבוה לבית המלון, ניתן ע"י הבונדס באיחור של שנה וחצי.

צבן תמה כיצד שר האוצר והממשלה יכולים לעבור בשקט, על בזבזנות חסרת תקדים, של שר בישראל, על חשבון הקופה הציבורית.

אמוראי סירב להתייחס לנקודה זו.

יש"ע מנסה להכשיל הרחבת שטחי השיפוט של ערים ערביות

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

נציגי מועצת יש"ע האשימו אתמול את המינהל האזרחי בשטחים הכבושים בנטייה להרחיב את השטח המוניציפלי של הערים הערביות לא על בסיס תכנוני, אלא פוליטי. בתגובה על כך אמר חבר הוועדה מוחמד ותד (מפ"ם) שמועצת יש"ע מנסה להכשיל מהלכים מדיניים שמטרתם להעניק לעיריות ערביות יותר עצמאות בתחומי תכנון ובנייה.

בישיבת המועצה טענו אנשי מועצת יש"ע, כי הרחבת שטחי השיפוט של העיריות הערביות שובר את הרצף הטריטוריאלי של ההתיישבות בשטחים, והדבר יסגור בעתיד אופציות להתיישבות יהודית. הם טענו כי הרחבת שטחי השיפוט נעשית מתוך מגמה „לזרז תהליכי ירדניזציה" בשטחים חסימת ההתיישבות והשארת יישובי יש"ע כאי בודד בתוך רשת צפופה של שטחי שיפוט ערביים.

במהלך הישיבה טען אליקים העצני, מראשי גוש אמונים, כי קצין דרוזי הגיש במתנה לעירייה ערבית כאלף דונם, לצורך הרחבת שטח השיפוט שלה. ותד דרש מהעצני להבהיר את התבטאותו, שממנה נודף, לדברי ותד, ריח גזעני, והחשדת קצין בצה"ל. על כך השיב העצני, שהקצין עשה את אשר עשה על אף היותו דרוזי — יו"ר הוועד הודיע, כי יזמין את נציגי המינהל האזרחי, המימשל הצבאי, וראשי ערים ערביות לישיבת מועצה.

נכבדי העיירה ג'וליס הפגינו אתמול מול משכן הכנסת במחאה על הסחבת באישור תוכניות המתאר לעיירה, ועל הפקעת קרקעות שנועדו לצרכי העיירה. במכתב ששלחה מועצת ג'וליס לח"כים נאמר: „אנו חשים עלבון, מרירות, וכאב — כאשר אנו באים להפגין. כאן היום, מול משכן הכנסת עם כל ילדינו, צעירינו, וזקנינו המכובדים האלה. זקנים אשר גידלו בנים, נכדים ונינים, הנלחמים, יום, יום בהגנת גבולות המדינה — חלקם הפכו למשפחות שכול, ובניהם של עשרות משפחות אחרות חזרו נכים הביתה.

אותם זקנים הובלו במשך השנתיים האחרונות לבתי־משפט, למשפטי נישול של אדמותיהם. אשר עיבדו אותן בהיותם צעירים. וזוכים, בדאבונם היום, לראות את האדמה הזאת נלקחת מהם בדין שהוא לא דין צדק.

חלק מבניהם, שהם חיילים, נשפטו למאסר בפועל על בניה מחוץ למתאר — מתאר אשר הוכן לפני 20 שנה כשהתחילו לבנות את כרמיאל — ובינתיים, כרמיאל הפכה לחיות עיר ואם בישראל — ותכנית המתאר של ג'וליס טרם אושרה!! מי אשם בכך? אותם צעירים מסכנים, שכל אשמתם שהם רוצים לבנות את בתיהם? משרד הפנים המוביל אותם למשפטים הוא האשם בהזנחה המושעת בכך שאינו מטפל בבעית המתאר.

בתצלום: נכבדי ג'וליס, וח"כ חייקה גרוסמן שבאה להזדהות עם המפגינים מול הכנסת
(תצלום: ישראלי)

ח"כ אידין: אשבות רעב

מאת יצחק שור,
כתבנו בכנסת

הח"כ נאסר אלדין (ליכוד־חרות), דרוזי, שהוא אב שכול, הודיע אתמול כי יכריז בעוד שבועיים על שביתת רעב במחאה על כך שהממשלה איננה מקיימת את החלטות הכנסת להשוות את הקצבותיה ליישובים הדרוזיים לאלה של היישובים היהודיים. הוא אמר את הדברים בהפגנה שקיימו אורחים דרוזים מול הכנסת.

ח"כ נסאר אלדין אמר „שלשביתתו יצטרפו ראשי מועצות, הורים שכולים, חיילים ואנשי משמר הגבול".

תקציב עליית הנוער לא קוצץ

מאת י. גלילי, כתב „על המשמר"

תקציב המחלקה לעליית הנוער הוגדל השנה ב-8 מיליון דולר, ולכן ודאי שלא קוצץ, כך אמר אתמול גזבר הסוכנות היהודית, עקיבא לוינסקי, בתגובה לטענות ראש עליית הנוער אורי גורדון.

לוינסקי ציין, כי הבעייה המרכזית כיום בפנימיות היא הקפאת שער החליפין של השקל לעומת הדולר והמשך עליית מדד יוקר המחיה. מצב דומה קיים גם בפנימיות בבעלויות אחרות.

עליית הנוער, אמר לוינסקי, אינה יכולה להיות מנותקת מהמציאות בישראל ועליה לקבוע בעצמה סידרי עדיפויות, בהתאם למשאבים הכספיים העומדים לרשותה ולמצבה הכלכלי של המדינה.

צבן תובע להשוות מיסוי אחזקת הרכב של השכירים לעצמאים

מאת יצחק שור כתבנו בכנסת

יאיר צבן (מפ"ם) תקף אתמול בוועדת הכספים את האוצר על שהוא מפלה לרעה את השכירים המחזיקים ברכב לצרכי עבודה בהשוואה לעצמאים.

כיום רשאי עצמאי לנכות את כל ההוצאות השוטפות על נסיעות למעט 9000 ק"מ לשנה, הנחשבים כנסיעות פרטיות. שכיר מקבל מהמעביד סכום מסויים לשם כיסוי הוצאות נסיעה במכסה קבועה הנעה בין 6000 ל-10,000 ק"מ לשנה, ללא תלות במספר הק"מ שעשה בפועל לצרכי עבודתו. ההחזר שמקבל השכיר איננו מלא משום שהאוצר מנכה 50 אחוזים מהוצאות הנסיעה למס הכנסה.

צבן תובע מן האוצר כי ישווה את השכירים לעצמאים ויאפשר להם להגיש בסוף השנה דו"ח מקוצר שבו ידווחו על מספר הק"מ שנסעו במשך שנה בהפחתה של 9000 ק"מ בשנה. על כל היתר ייוכו בניכוי הוצאות כפי שמקובל לעצמאים.

נבדקת אפשרות לתבו[ע] לדין מפרסמי הידיעה „טירונים השליכו התנ"ך"

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר"

משרד הבטחון בודק אם יש אפשרות לנקוט בצעדים משפטיים או כנגד אמצעי התקשורת שפירסמו את הידיעה השיקרית, כאילו חוללו התנ"ך בטקס השבעת טירונים על יד הכותל.

בתשובה לשאילתה בע"פ של דוד מגן (ליכוד־חירות) הביע השר צ פרסום הידיעה המצוצה מן האצבע, ע"י השבועון החרדי „ערב שבת" שהועתקה ע"י עיתונים אחרים. בכך הפגינו המפרסמים — המעתיקים אחריות.

השר גורס כי גם בעתיד צריכים טרונים להשבע אמונים לצה"ל על תנ"ך. תימשך גם המסורת, בת 38 השנים, לפיה כל טירון, מקבל עם הטירונות שי — ספר תנ"ך. דוד מגן תמך בכוונה למצות את הדין עם ה שטעו בנושא זה. דוד ליבאי (מערך) העיר כי בבתי־המשפט נשבעים כבר „צדק" ולא בשימת יד על התנ"ך עדנה סולודר (מערך) העירה כי ה מקודש גם לחילונים.

500 נהגים שרשיונם נשלל השיגו אחר במירמ[ה]

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

בימים הקרובים יגיש משרד התחבורה דו"ח למשטרה ובו ר שמותיהם של 500 נהגים שרשיונם נשלל אך הם השיגו במרמה רש חילופיים במשרד התחבורה בטענה, כי רשיונם אבד. פרטים אלה מסר אתמול שר התחבורה חיים קורפו לוועדה לבקורת המדינה. השר הבטיח כי ידאג שמזכירויות בתי־המשפט ידווחו מייד למשרד התחבורה כך שניתן לבדוק כל מבקש רשיון חלופי.

יו"ר הועדה דוד ליבאי וכן הח"כים צבן ותיכון תבעו מן השר לפעול להקטין את משך זמן ההמתנה של נבחנים לנהיגה מעשית וכן לפשט הליכי קבלת הרשיון. על כך השיב השר, שבגלל קיצוצים יש עתה פ בוחנים, וכי משך ההמתנה ל„טסט" עומד בממוצע על חודשיים.

רק 21 ממשוחררי העיסקה עם ג'יבריל נתפסו בפעילות חבלנית

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר"

21 מתוך 598 משוחררי עיסקת חילופי השבויים עם ג'יבריל, שנ בישראל כשטחים, נתפסים שוב בגין פעילות חבלנית. שלושה מתוכם גו מהארץ.

בהשיבו לשאילתה של גאולה כהן (התחיה), הכחיש השר רבין כי א מרוצחי עמדי בעיר העתיקה בירושלים היה ממשוחררי ג'יבריל.

בתשובה לשאילתה של מיעארי אמר שר הבטחון כי נכון ל-12.86 נמצאים במעצר מינהלי, 31 אנשים. כולם תושבי השטחים. במעצר כב"ל נמצאים אנשים בעלי אזרחות ישראלית.

אוכלוסיית ישראל 4.3 מיליון נפש

בסוף שנת 1986 נאמדה אוכלוסיית ישראל ב-4,333,000 נפש. מהם 3,562,000 יהודים (82.2 אחוז), וכן כ-600 אלף מוסלמים (13.8 אחוזים), כ-100 אלף נוצרים (2.1 אחוזים) ו-74,000 דרוזים ואחרים (1.7 אחוזים). על כך מסר בירושלים דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה המסתמך על נתונים ארעיים.

עוד מסר הדובר שבמשך 1986 גדלה האוכלוסיה ב-67,000 נפש (1.5 אחוזים), כאשר הגידול של האוכלוסיה היהודית הסתכם ב-45,000 נפש (1.3 אחוזים). ב-1985 היה גידול האוכלוסיה בישראל — 1.6 אחוז.

בשנה האחרונה היה מספר הלידות והפטירות דומה לזה של שנת 1985 — כ-99,000 לידות וכ-28,000 פטירות. שיעור הפריון הכולל (מספר ילדים שאישה צפויה ללדת) ירד מעט, מ-3.1 ל-3.0 — עקב המשך ירידת הפריון באוכלוסיה המוסלמית. והדרוזית. הפריון באוכלוסיה היהודית יציב (2.8).

מספר העולים הסתכם ב-1986 ב-9,300 נפש לעומת 10,600 עולים בשנת 1985, ועוד כ-2,000 נפש נרשמו כתושבים. במעמד אחר. התוספת „נטו" לנעדרים מן הארץ שנה ומעלה היתה כ-45,000 נפש, כדומה לשנת 1985.

כיסאות

גאולה לליכוד, רפול למערך

מאת מוטי בסוק

1987 תיפתח בכנסת בסדרת דיונים עממים למרי על התוכנית הכלכלית דשה ועל תקציב המדינה לשנה הקרובה. לם ככל שחודשי השנה ינועו קדימה, ככל נת הבחירות 1988 תהיה קרובה יותר. תוך כנסת ישראל, למוקד החיים ליטיים בארץ.

מושב החורף ב-1986 של הכנסת האחת־שרה מתנהל בעצלתיים. בעיקר משום הרוב צום שיש לקואליציה בכנסת. גם התוכנית כלית החדשה זועקת בעיקר בכותרות יתונות. לכנסת היא עוד לא הגיעה. גם יון השנתי הקבוע בתקציב המדינה החדש. בור ההצגה הטובה בעיר, יתנהל השנה על מנוחות. שוב יכשיל הלובי החברתי החוק, ניסיון חוזר להטיל אגרת חינוך או בריאות מס על קצבאות הגימלאות והנכים.

אולם חברי־הכנסת מודעים היטב היטב וח השנה. לאחר שהבטיחו לעצמם, מצעות „ערת נבנצאל", חיים בעולם הזה סת) וגם בעולם הבא (פנסיה), יתחיל השנה בקם של הח"כים על הכיסא היקר מכל, גם רנציה הבאה. אם יתקיימו הבחירות ערך, וכך נראים הדברים היום, משמע יכה לקלפי בעוד כעשרים ושניים חודש. ף 1987 נהיה קרובים לבחירות כדי עשרה רשים בלבד.

הבחירות הבאות יתנו את אותותיהן בכנסת כחית בשני מישורים: המפלגתי והאישי. קילה בתוך הקואליציה אל דעת הקהל, יא להתנגחויות יום־יומיות כמעט בין שתי יעות הגדולות. ב-1987 נחזה לעתים וכות ב„הפגזה ארטילרית" של שרה דורון, ים קוסמן, עוזי לנדאו, מיכאל איתן בריהם מצד אחר, ובניסיונות של הפגזה דית, לא פחות מרעישה, של רפי אדרי, ה נמיר, ז'אק אמיר, חיים רמון ועמיתיהם. אבקים בתוך הקואליציה, על דעת הקהל, יהיו אופייניים רק לשתי הגדולות. אבקים בין ש"ס והמפד"ל, היום בעיקר מועצות הדתיות, ובין ש"ס, אגו"י ופאג"י, יו בשנה הקרובה, הרבה יותר גלויים, הרבה תר אלימים. גם היחסים מפ"ם־ר"צ, כל עוד יחליטו על ריצה משותפת בבחירות, ר"ש נגד המתקדמת, יחריפו בשנה הקרובה כנסת. כל סיעה תשתדל להבליט את עצמה פגוע במי שנראית לה כיריבתה.

הקירבה ההולכת וקרבה לבחירות, תבליט סיונות, לעתים נואשים, של ח"כים, בתוך עותיהם־שלהם, להבטיח את מקומם ישימה לכנסת הבאה. כל ח"כ יילחם על עוד ר דקות מליאה, בעיקר בנושאים רגישים וכים לכיסוי רב בתקשורת.

בכר היום מוכרת לכל עיתונאי התופעה. ח"כ מסיעה מסוימת המחלק ציונים לשבח מיתיו מהסיעה היריבה, ושופך אש וגפרית חבריו לסיעה. התופעה נפוצה בכל מפלגה. על בימין הקיצוני, ובשמאל קיצוני, בימין מתון ובשמאל המתון. בשנה הקרובה, תהפך תופעה הזו ליותר ויותר בולטת. זאת, בעיקר רקע הבחירות האישיות והסודיות, במרכזי מערך והליכוד, של נציגי שתי הגדולות כנסת הבאה.

לכל ח"כ מן השורה בליכוד, לח"כ אפור מערך, יהיה חשוב מאוד ב-12 החודשים קרובים, להיראות באור חיובי. באור ורוד. גיני יותר מאלף (במערך) ואלפיים (בליכוד) כדי מרכזו הוועידה של מפלגתו. והבימה לכך א הכנסת. שם יש טלוויזיה, שם יש רדיו. יש עיתונות כתובה. שם יש ריכוז גבוה עיתונאים.

ח"כים שהקרקע בוערת תחת רגליהם. ינסו שנה הקרובה להבטיח את עתידם. חיים דרוקמן (מפד"ל) יבדוק אצל שמיר, אם ליכוד מוכן להבטיח לו מקום ברשימה כנסת הבאה. אברהם ורדיגר (פאג"י) יגשש אצל שפירא ופרוש את הסיכויים להליכה משותפת. אברחצירא (תמ"י) ינסה לבדוק בליכוד, במערך, במפד"ל ובש"ס מי מוכן להציל את הקריירה הפוליטית שלו. אברהם ורגינו (מפד"ל), ימשיך לרקוד, „מה יפית" לפני ראשי ש"ס, ואילו יעקב יוסף (ש"ס) ינסה לקבל כסא מאגו"י.

אולם את הדראמות של השנה, תספק „התחיה". שני „הדיארוכים" גאולה כהן ורפאל איתן, לא ירוצו יחד בבחירות הבאות. חיים דרוקמן כבר רמז לגברת הראשונה של התחיה, כי בליכוד מחכה לה כסא חם. יתכן מאוד כי הגברת תרים את הכפפה. מאידך, עשוי רפול, שאינו מאוהב גם בח"כים הדתיים שפט וואלדמן, לקפוץ על עגלת רפ"י (יגאל הורביץ) או מה שנראה יותר טבעי — עגלת המערך.

לא במקרה השארנו את התוכן. לסיום, בהיעדר יוזמות מדיניות, מצידה של ממשלת שמיר, יהיו מושבי הכנסת הקרובים, עדים לחזרה על הצגות ישנו בווריאציות משעממות. שוב נושאים כלכליים־חברתיים חבוטים, שוב התנגחות חילוניים־דתיים, ושוב תגובות היסטריות למעשי חבלה. הכנסת תגיב ותלווה את המאורעות, אך הכנסת לא תיזום חקיקה מהפכנית, מתקדמת, העונה על צרכי היום־יום של החברה המנסה להיות מודרנית. לא את זה לא נזכה לקבל מ-120 מחוקקי ישראל, גם בשנת 1987.

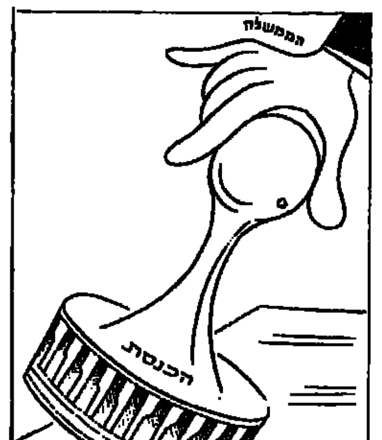

תחבורה

לא צודק, לא חכם, אבל פיקח

מאת יואב אביב

אין להם סיבה ותמריץ, למהנדסי הרכב בעולם, להמציא דווקא בשנת 1987 הבאה עלינו לטובה את מה שהיו יכולים להמציא כבר לפני עשור שנים לפחות, גם השנה, כמו אשתקד, נראה כי נמשיך לנסוע במכונית הבסיסית, המכונית שהומצאה בסוף המאה שעברה ועברה שיפורים, שינויים ושיפוצים, עד שהגיעה לאן שהגיעה כיום וזה, ללא ספק, לא רחוק.

דומה כי נסיון מצד יצרני הרכב להשקיע במציאת תחליף בסיסי למכונית עשוי להסתיים בכשלון מסחרי, שיגרום לרבים שואה כלכלית. ספק אם האמיצים מבין מהנדסי הרכב והאנרגיה היו מנסים לעשות זאת ללא ברכת היצרנים, ואם היו עושים זאת, ייתכן שהיה מושקע הון עתק לקבור זאת.

החלום הוא ליצור תחליף יעיל יותר למכונית, כמו למשל רחפת יבשתית קטנת־מימדים, מהירה, בטוחה, נוסעת ללא נהג, ללא תאונה, שאפשר להוציא ממנה את האוויר בסוף הנסיעה ולקפלה בתרמיל, כדי לחסוך בחניה. מכונית זו, המונעת באמצעות אנרגיה טבעית כלשהי כמו שמש, משב אוויר או אפילו אור ירח, תמשיך להיות חלומה של האנושות והאנושות לא תעשה הרבה להגשמת חלום זה, אולי כיוון שהוא נראה יותר דימיוני מאשר לנחות על הירח. המחשבים המשמשים אותנו כיום בכל פעולה יומיומית, כמו, למשל, הדפסת עיתון, ימשיכו גם השנה לשמש במכונות בתפקיד משני, כדי לספר לנו, למשל, כמה קילומטר לליטר נוסעת המכונית בממוצע.

תושבי ישראל, שיש להם שכנים, ימשיכו גם השנה לנסוע בסובארו ואם יקנו מכונית חדשה, תהיה זו במקרים רבים, סובארו. כי שכנים ישראלים תמיד ממליצים בפני השכן לקנות סובארו חדשה. האיכות לא חשובה וגם לא המחיר.

את העתיד ניתן לחזות בדרך כלל לאור לקחי העבר. גם בשנת 1986 היו לישראלים מספיק סיבות טובות לקנות פחות סובארו, למשל, בגלל המחיר, שכבר מזמן הפסיק להיות מציאה. אבל אצלנו הרגל ודעת הרוב, כיאה לדמוקרטיה גדולה, קובעים יותר מהגיון בריא.

מחירי המכוניות האירופיות יוזלו השנה במסגרת ההקלות במס, עם הצטרפותנו לשוק האירופי המשותף. מחירי האירופיות בנפח מנוע של עד 1600 סמ"ק יתקרבו למחירי ה-1300 סמ"ק. עכשיו ייאלצו המומחים להשקיע אנרגיה על־מנת לשכנע את היהודים, שמנוע גדול יותר אינו בהכרח בזבזן יותר, שיש לו אורך־חיים ארוך יותר ושאאודי 80 עם מנוע 1300 סמ"ק כבר אינה מיוצרת, כיוון שבאאודי שבגרמניה יודעים בדיוק מה טוב ומה פחות טוב. עכשיו, אחרי שהאסקונה 1300 סמ"ק תוזל קצת, תהיה להם לאוהבי האסקונה והסובארו בעיה. מה יותר טוב.

אסקונה 1300 או סובארו 1300? המומחים ימשיכו להתווכח איזו מהשתיים פחות גרועה. נראה כי במהלך שנת 87' ולאור התכנית הרפורמטיבית החדשה של שר האוצר ניסים, יצליח חברו, שר התחבורה חיים קורפו להעביר את תכניתו להטיל מס נוסף על הדלק, כדי למצוא מקורות להשקעה בתשתית. המיליארד וחצי דולר שהוא כבר גובה מאיתנו ימשיכו גם השנה להיות מושקעים בכל דבר אפשרי, רק לא בהגנה על חיינו בכבישים.

שנת הבטיחות הבינלאומית 1986 הסתיימה בעלייה משמעותית בכמות הנפגעים בתאונות הדרכים. לא נראה שבשנה הבאה נזכה לירידה משמעותית בתאונות ללא פיתוח תשתית. לא עזרו לו, לקורפו, הסיסמאות החדשות ותשדירי השירות. עם ישראל כבר למד לדעת, שיותר טוב להיות פיקח ולא צודק ולא חכם.

ב-1987 סביר להניח שנמשיך לנסוע במהירויות של 1967. 90 קמ"ש באוטוסטראדה ולא יותר. וזה אולי בגלל ששר התחבורה שלנו „חכם בלילה" ולא צודק ביום.

תקשורת

תיסמונת האח הגדול

מאת ירון זליג

„הפאפאראציזם יתחזק, ובמעטפת של אגודת צרכנים יילך לחפש את האיזון, לא על־ידי התקפת הקלאריקליזם כי אם על־ידי התקפות על השמאל. טבעת החנק התרבותית סביב צוואר רשות השידור תתהדק", מעריך ד"ר יריב בן־אליעזר את המגמות שיסמנו בעולם התקשורת המקומי ב-1987.

מאחר שפריצות־דרך טכנולוגיות קשות לחיזוי, בן־אליעזר מעריך שאין סיכוי רב להתקדמות של ממש בנושא הערוץ השני וטלוויזיות בכבלים, וכי השנה הקרובה תאופיין בחיזוק מגמות שהסתמנו באמצעי התקשורת בשנים האחרונות. גל הפופוליזם המחניף לאגו של הקורא, הצופה, והמאזין יתחזק וילווה בכמות גדולה יותר של בידור וולגרי ופירסומות מיניות, מגרות וצעקניות. סגנון הכאסח ימשיך לבלוט, הן בעיתונות הכתובה והן בזו האלקטרונית. הכסאח ימשיך לבוא לידי ביטוי הן בפורמט הקטן והן בצורת הביטוי, שתישען יותר ויותר על סלנג ושפת רחוב. בטלוויזיה הישראלית תתחזק מגמת האמריקניזציה. שתלווה במספר גדל והולך של תוכניות דת. מגמה זו, לדבריו של ד"ר בן אליעזר, מסתמנת בשנים האחרונות גם

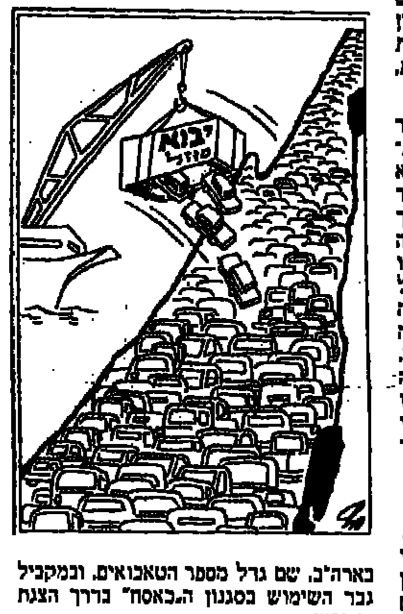

בארה"ב, שם גדל מספר הטאבואים, ובמקביל גבר השימוש בסגנון ה„כאסח" בדרך הצגת הדברים.

המימד האפוקליפטי ביותר העלול להתגבר השנה ולהתקרב לתיסמונת „האח הגדול" טמון, להערכתו של בן־אליעזר, בתוכנית „שידור חוקר". תוכנית זו מסמנת תופעה שבה הטלוויזיה מגיעה לכל בית ולכל אדם ותהפוך לא רק מכשיר בידי המשטרה, כי אם גם מכשיר המשרת מסגרות אחרות של השלטון כדוגמת מס הכנסה. „הטלוויזיה צריכה לברר, לחשוף ולא להיעשות מכשיר בידי הממסד. שידור חוקר זו תכנית מסוכנת. המנצלת את הפוטנציאל הגלום בטלוויזיה לחדירה לתחומים לא לה. אם יפתחו את תיבת הפנדורה הזו, לא ניתן יהיה לשוב ולסגור אותה", מזהיר ד"ר בן־אליעזר.

באשר ליחסים שבין הפוליטיקאים לבין אמצעי התקשורת, מעריך בן־אליעזר, כי בשנה הקרובה תתגבר תופעת הרייגניזם בכך שיותר ויותר אנשי תקשורת יסבירו לפוליטיקאים כיצד להופיע וכיצד למכור את עצמם באמצעות אמצעי התקשורת.

תיירות

סכין בגב

מאת יוסף שמי

שנת 1986 היתה שנה גרועה מאוד מבחינתה של התיירות הנכנסת. הירידה נגרמה בעיקר בשל הצימצום במספר התיירים האמריקניים. לשכת המסחר ישראל — אמריקה רואה בדאגה מגמה זו. יו"ר ועדת ההסברה של הלשכה הדגיש את העובדה, שיותר מ-80% אחוז מאורחיה היהודיים של ארה"ב טרם ביקרו ולוא פעם אחד בישראל.

מלונאי ידוע, איש חברת תעופה, וכן פקיד של חברה להשכרת רכב תבעו התערבות הממשלה והאחראים לענף התיירות ליישם הגברת מאמצי שיווק. הלשכה מתכננת ארגון סיורים בישראל של אנשי מקצוע וענפי משק. זו הצעה מעניינת. אך ספק רב אם המאמץ הזה יצליח לנטרל את הגורמים השליליים שהולידו את הירידה בתיירות אמריקנית לישראל. נציין שהצנזורה הפוליטית בישראל לוקחת בחשבון רק לעיתים נדירות את ההשלכות „התדמיתיות" שיש למעשיה. השלכות שיש להן תוצאות גם בתיירות.

שנת 1987 לא תהיה מן המתם טובה מקודמתה. הדולר ימשיך לסבול מחולשה ותהיה לכך השפעה על התמורה שמקבל המלונאי וכל מגישי השירות. ירידה בערכו של הדולר גורמת לייקור השהיה בישראל כשם שהיא גורמת לאותה תופעה באירופה. צימצום בתיירות לאירופה פוגע בתיירות לישראל, אליה „קופצים" בדרך לאירופה או ממנה. התייר האמריקני יעדיף את מקסיקו הזולה או את ברזיל.

המצב הבטחוני בישראל לא ישתנה באופן מהותי, לכן גם מבחינה זו לא תהיה נהירה לארצות המזרח־התיכון בכלל. התייר האמריקני, שיכול להרשות לעצמו להוציא יותר לבילוי בחופשתו, יעדיף את המזרח־הרחוק, את טייוון, קוריאה ואף את אוסטרליה וניו־זילנד. שם אין פעולות טרור.

אין זה מתקבל על הדעת שארגוני חבלה יקלו עלינו ב-1987. בעזרת כמה סכינאים ניתן לגרום נזקים מכאיבים לישראל. פוליטיקאים מסוגם של שילנסקי, גאולה כהן ועוזר יעשו הכל כדי שאברכי ישיבת „שובו בנים" יתמקמו בתוך הרובע המוסלמי בירושלים. „יחממו" את האווירה עד כדי פיצוץ, פיצוץ המרסק תקוות לחידוש זרם התיירים.

ישראל היא בין המדינות המצפות לתיירות עשירה, לכן הוקמו בה בתי־מלון בדרגה של חמישה וארבעה כוכבים. כל עוד הדולר היה יקר, אפשר למשוך לבתי־מלון אלה גם את אנשי המעמד הבינוני. עכשיו, בגלל ייקור השהייה, הצטמצם מאגר זה. השכבות העשירות, שעדיין יכולות להגיע הנה. לא יבואו למקום בו קיימת סכנה של נעיצת סכין בגב תוך כדי טיול בעיר עתיקה.

המלונאים מקימים צעקה, דורשים שינוי בביטוח שער, דורשים כסף לקרן „הצלה" וכסף למבצעי שיווק. האוצר התבקש גם לדחות או להאריך את תקופת החזר החובות, חובות שמקורם כאשראי ממשלתי להקמת המלונות. כדאי לקחת בחשבון, שאין למעשה שום נתון ידוע כמה עולה באמת דולר הבא מההשקעה במלונאות והאם נכונה מדיניות ההיצמדות לתייר עשיר.

היש סיכוי לפיתוח תיירות בממדים גדולים בהרבה מאלה היום, אם לוקחים בחשבון את בעיות הביטחון, את העלות הנובעת מהקמת תשתית ומהענקת תמיכה מקופה ציבורית? אולי לשם כך דרושה מדיניות חדשה.

נגב

קדושים לא מובטלים

מאת שלי יחימוביץ'

במהלך שידור התוכנית הראשונה בסידרת „בשידור חוקר" אמר מפקד משטרת מרחב הנגב. ניצב משנה חיים בן איון: „זהו זה. אם בעקבות התוכנית הזו לא ימצאו את האנס — כבר לא ימצאו אותו לעולם".

השיחזור הדרמאטי של שלושת מעשי האונס האכזריים בדרום, שניים מהם מלווים גם ברצח, לא נשאה עדיין פרי. למעט כמה עדויות שלא יצרו תפנית בחקירה. אם להסתמך על הצהרתו זו של ניצב בן איון, אפשר לנחש: האנס הפסיכופט לא יימצא במהלך 1987. השנה הזו תהיה מפחידה יותר ובטוחה פחות לנשים: השנה הזו תעמוד בסימן פחד גובר מגבר זר: בסימן אי־אמון בכוחה של המשטרה.

מה צפוי לנגב, האזור הנונח ביותר במדינה. בשנת 1987? התשובה היא: שום דבר משמעותי. מפעלים עתירי ידע ישארו בגדר חזון מפוקפק הנישא בפי כל, כנס שפתיים: האבטלה תגדל בכמה אחוזים ולא באורח דראמאטי: צעירים נוספים יעזבו את עיירותיהם ויעברו להתגורר במקומות בטוחים יותר, במרכז הארץ.

פרוייקט „קול אמריקה" יתחיל את צעדיו הראשונים בערבה. בסימן של פוטנציאל בלתי־ממוצה: פחות מדי פרוייקטים הקשורים בתחנה הזו יופקדו בידיים ישראליות. יותר מדי בידיים אמריקניות. מפעלי ים־המלח — החברה הממשלתית היחידה־כמעט בארץ הנושאת רווחים יפים — תינוק מהתחרות הקשה בשוק הדשנים בעולם, ורווחיה יירדו. מפעלי ים המלח הירדניים, מן העבר השני של ים המלח — יהוו גורם מתחרה רציני יותר. גם הערבה הירדנית, תמונת הראי הגיאוגרפית שלנו — תוסיף ותאוכלס, בהתאם למדיניות מתוכננת, נבונה ומעוררת קנאה, של ממשלת ירדן. כיום יש בערבה הירדנית 130 אלף איש. בקצב הנוכחי יהיו בה, בתוך 1987, 150 אלף איש. אצלנו, לא יתווסף איש על שלושת אלפים תושבי הערבה הישראלים.

הבערות, הקנאות הדתית והקדושים למיניהם — יצמחו ויעלו במדבר. בעיקר בבאר־שבע ובנתיבות. כבא ברוך אבוחצירא, יורשו המפוקפק של הבאבא סאלי, יגלגל מיליוני דולרים בהווילתו המפוארת בנתיבות. להילולה שתתקיים בחצרו יגיעו השנה מאות אלפי מאמינים. הקבצנים יגורשו משם על־ידי המשטרה, לפי בקשת הקדוש, כדי שלא יהוו גורם מתחרה.

לא רק הבבא ברוך יפרח. בשנה הזו תהיה ערנה לרבנים מתים, יותר מערנה: תחרות פרועה. בשדרות אולי תצלח תוכנית מטורפת, ומלך מרוקו יאשר הוצאת עצמותיו של קדוש יהודי מרוקאי מקברו והבאתן ארצה. בשדרות רוצים לפתח תעשיית קדושה מקבילה לזו המתבצעת בנתיבות, תעשייה שתתבסס על עצמות הקדוש המיובא. הרב הבאר־שבעי חיים רפאל שדינה, שנפטר בשלהי 86', יהפוך ב-1987 לקדוש, עם מעט עזרה מידידיו תאבי הבצע. במלאות שנה למותו יערכו יורשיו הילולה על קברו ויכניסו את רבם המת ואת עצמם לשוק הקדושים הפרוע. ליורשים אין מה לדאוג: הדרישה לקדושים גוברת, ולכל רב מת יימצא מקום.

ובכל זאת: באחד בינואר 87' ייחנך בבאר־שבע בית־הכנסת של קהילת „אשל אברהם" — בית־כנסת רפורמי. הרוח החיה מאחורי הקמתו הרב יונתן פרלמן, רב צעיר, נלהב, נעים הליכות, המאמין בזכויותיהם של כל בני אנוש. ללא הבדל גזע דת ומין, לבחור להם את אורח חייהם. בשנת 1987, אפשר להניח, תגדל הקהילה הרפורמית בבאר־שבע, אבל במקביל צפויים לה, לקהילה זו, מאבקים מתעצמים עם הציבור החרדי בעיר.

ולסיום: נמרים. 1986 עמדה בסימן התקלויות גוברות בין נמרים לבין בני־אדם. נמרי הערבה והנגב מתרבים, בטיפוחה של רשות שמורות הטבע ומבלי שייעשה צעד ממשי למנוע חיכוך שלהם עם האוכלוסיה האנושית. הנמר הצעיר „רמון" עשה השנה שמות בפינת החי של מצפה־רמון, וכעבור חודשיים גם טרף חמור שלם. שנת 1987 תעמוד הארכת העימות בין אנשי רשות שמורות הטבע לבין יישובי הנגב והערבה על רקע סכנת הנמרים.

אפשר להניח על כך שבמהלך שנה זו יתרבו ההיתקלויות בין נמרים לבין אנשים. ויותר מכך: בשלב מסויים, למרות ההרגעות החוזרות ונישנות של אנשי הרשות, יותקף אדם על־ידי נמר. אם לא ב-1987, אזי בשנה שלאחריה. אחרי אירוע כזה, תומחש לכל הנוגעים בדבר סכנתם הממשית של הנמרים — תוספת של עוד סכנה לחיינו המסוכנים ממילא.

המשך בעמוד הבא

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

תרבות

עתיד משופר להווה גרוע

מאת גיורא מנור

זהו. הבוקר כבר לא שנת 1986. משום־מה גורם לנו היום בו נימול ישוע מנצרת לחוש את זרימת הזמן, שמטבע בריאתו אינו יודע כלל גבולות ותאריכים "קובעים." ראש־השנה למיניהם, מקצב העונות וחילופי לילה ויום הם כל הלוח הטבעי הקוסמי שלנו. רק אנחנו מוסיפים לו תחנות־גבול, לא פחות מלאכותיות מאלה בהן מעיינים פקידים משועממים בדרכונינו.

לאחרונה רווח המנהג לכנות את ראשית השנה הנוצרית, המשמשת את העולם המערבי, "השנה האזרחית." כנראה ללמדך, שיש גם שנה צבאית... למעשה, יש — כי 1 באפריל הוא מועד תחילת שנת המילואים החדשה. וזו דומני, חשובה וטראומטית לגברי ישראל יותר מראש השנה שחל בתשרי, בינואר או כראש השנה לאילנות. החיבה לריבוי ראשי־שנה היא כנראה פגם עתיק בנפש היהודי. הרי על ניסן נאמר שהוא ראשון החודשים, שעה שבאמת זה תשרי.

בהתאם למסורת הבריטית המוזרה, ראש השנה לתקציבים היה, עד לשנה החולפת, 1 באפריל. וזה דווקא התאים, כי יום זה הלא הוא יום־כל־השוטים (אליבא דנוצרים) ונועד למתיחות ובילוף. והתקציבים הרי באמת אינם אלא אחיזת־עיניים.

אם הבינותי נכון, שנת המיסים תתחיל עכשיו מהיום. כך שבשנה שעברה יהיו רק 9 חודשים ואפשר יהיה לנצל עובדה זו להוכחה סטטיסטית נהדרת, שעול המיסים ירד, כפי שרוצה שר האוצר לעשות. לא בכדי שמו "נסים." כי זה מה שנחוץ לנו. ...NOMEN EST OMEN, אמרו הרומאים הוותיקים.

מדע העתידנות — הוא כינויה המודרני של האסטרולוגיה — מבוסס על ההנחה המוורה, שמה שהיה, הוא שיהיה. נוטלים טבלה סטטיסטית, וממשיכים את הקו המציין את הגדילה או הירידה בהיקף, ומגיעים לתוצאות מפחידות או כאלה הגורמות לאופוריה ורודה. ועל־פי רוב מגיעים למסקנות מעוררות פלצות ולחרדה, לפי הכלל המקראי, שנביא־אמת הוא נביא המנבא רעות. וזה גם בטוח יותר, כי אם העתידן הצופה קטסטרופה מתבדה — איש לא יכעס עליו.)

תחזית לקראת השנה החדשה היא כמעט כמו התערבות, שלמענה נחוצים, כידוע, שניים: אחד רמאי ואחד אוויל. כי הרמאי יודע מה שהטיפש אינו יודע. אבל משום שהוא אוויל, הוא מוכן להתערב. החוזי מאחד בתוכו את שתי הדמויות: הוא בר־זמנית שקרן ותמים, משום שהוא מצליח לרמות את עצמו.

אבל פטור בלא־כלום אי־אפשר. אז יש להניח, שגם בשנה שבאה עלינו לטובה, תאסור הצנזורה מחזה של סובול או הספרי. יוצרים ישראלים כגון פאבלו אריאל או נאווה צוקרמן יוזמנו עם יצירותיהם בתחום תיאטרון־התנועה לפסטיבאלים בינלאומיים, שעה שבבית הם יואשמו בגניבות־דעת ו/או כפלגיאריזם.

בירושלים תקום להקת מחול חדשה (מחודשת), היא "תמר", שפעלה בשעתה ברמלה ועברה לבירה. שובם ארצה של ארבעה או חמישה רקדני "תמר" יכפיל את מספר היורדים־החוזרים, מה שישמח בוודאי את לב משרד הקליטה, אף כי פרס החזרה בעלייה מגיע במקרה זה ל"קרן לירושלים" ולמאירה אליאש, שהצליחה בדרך בלתי־ידועה עד כה להשפיע על אנשי אותה קרן שפע, למצוא תקציב ללהקה חדשה.

התזמורת הפילהרמונית לא תחגוג את יום הולדתה ה־51, כי כולם יהיו עייפים עדיין מחגיגות היובל.

אנדרטאות חדשות, שיוקמו בככרות הערים יעוררו מחלוקות חדשות.

תיאטרון "החאן" הירושלמי יזכה למנהל אמנותי חדש, כי הנוכחי, יוסי יזרעאלי, סיים, בעזרת השם, את תפקידו.

השר נבון ימשיך לנאום על חינוך לדמוקרטיה, אבל יעשה "נ.ג. נו" לתיאטרון לילדים ולנוער שלו, אם זה יעז לטפל בנושאים חשובים באמת.

אבל העיקר הוא, שהסופרים ימשיכו לכתוב, השחקנים לשחק, הבמאים לביים, הציירים לצייר, המבקרים לבקר, הרקדנים לרקוד, הנגנים לנגן, השמש תזרח כמעט בכל בוקר, הקיץ יהיה חם, המצב "חמור," השמיים כחולים או מעוננים־חלקית, והכל יצפו בכליון־עיניים שהשנה הרעה תחלוף ותבוא שנה חדשה, טובה וברוכה.

כי זה הכלל: העתיד חייב להיות טוב מההווה. וזה קל, כי ההווה גרוע למדי ולא קשה לשפר את המצב, יחסית.

משק

כלכלה פורחת באוויר

מאת צבי טימור

יתכן ששנת 1987 תיפתח בפיחות השקל ביחס לסל המטבעות. המשך הירידה של הדולר יקל על הממשלה לבצע פיחות זה על־ידי שמירת הדולר סביב הרמה של 1.5 ש"ח וביצוע פיחות ביחס לסל שיעלה עד כ־1.60. ככל שהפיחות יידחה יהיה קשה יותר לבצעו מבחינה פוליטית, במיוחד כאשר סימנים ראשונים של בקיעים עם ש"ס מאיימים בהקדמת בחירות. לכן, ככל שיהיה יותר צורך כלכלי בפיחות יהיו האפשרויות הפוליטיות לקבל החלטה כזו קטנות יותר. ביצוע פיחות מותנה בהסכם עיקור ההתייקרויות הנובעות מהפיחות מהסדר תוספת יוקר. גם השגת הסכמה כזו נראית בלתי סבירה אין ההסתדרות מסוגלת עוד לוותר. לחצי השכר גורמים כבר כאבי־ראש לא קטנים למנהיגי האיגוד המקצועי.

שנת 1977 עלולה להיות גם שנת משבר בתעשיות הבטחוניות. התעשייה הצבאית והתעשייה האווירית מפסידות כסף. יתכן ביטול פרוייקט הלביא, כתוצאה מלחצי הפנטגון שיתבטאו בהצעות זקוקים לרכישת מטוסים אמריקניים במחיר שאין לסרב לו. משבר כזה בתעשייה הבטחונית עלול להגביר את האבטלה הגלויה והסמויה במגזרים שנהנו עד כה משכר גבוה ומתעסוקה קבועה.

הקשיים יימשכו ויעמיקו בתחום ענפי האלקטרוניקה האזרחיים, במיוחד באלה שמוצריהם משווקים לארה"ב ולאזורים דולריים.

המדיניות השמרנית או המחודרות של בנק ישראל והאוצר ימנעו מעבר לצמיחה. הם לא יאפשרו יבוא הון זול מחו"ל וימשיכו לייקר את הריבית גם כאריך. לא יאפשרו מימון השקעות, על חשבון יצירת גרעון בתקציב הממשלה או במאזן התשלומים. לכן המשק יוסיף לדשדש בשיעורי הגידול הנמוכים.

המשך הקפאון יגביר מאד את הלחצים החברתיים, צפויות שביתות וסכסוכי עבודה, בעיקר במגזר הציבורי האזרחי, הנלחץ יותר מאחרים על־ידי מדיניות המיתון הממשלתית. רבין ימנע קיצוץ בתקציב הבטחון ולכן לא יחול קיצוץ גם בפעילות האזרחית של הממשלה. האוצר ינסה להתגבר על הבעיות על־ידי הכבדת נטל המיסוי וביטול תמיכות וסובסידיות. נטל המס הכולל לא יוקטן. אך יתכן כי ישונה במקצת בין מסים ישירים ועקיפים.

צעדים אלה יסכלו את הכוונה להורדה נוספת של שיעורי האינפלציה מ־20 אחוז בשנה ל־12־6 אחוזים בשנה. יתכן גם ששיעורי האינפלציה יעלו במדרגה נוספת מ־1 — 1.5 אחוז בחודש ל־2־3 אחוז בחודש — כלומר, לאינפלציה שנתית של 30־50 אחוזים.

וכאשר כל התוכניות הכלכליות יתנדפו באוויר — המתחים הכלכליים והתגובה הציבורית יגבירו את המתח בין שותפי הממשלה, העשויים להתגבר לכלל משבר לקראת סוף השנה.

חקלאות

פתיחה מעודדת

מאת חיים מרגלית

לגבי 1986 יש ויכוח, אם היתה טובה או גרועה. ל־1987 יש, קודם־כל ולפני כל, התחלה טובה — גשם יש מים. אם כי אי אפשר להחזיר בעונת גשם אחת מה שחסר משתי העונות הקודמות, שאפשר להגדירן כעונות שחונות.

חצי השנה הקרובה תעמוד בסימן האבוקדו. המכירות הצפויות — 90 אלף טונות, לעומת 66 אלף אשתקד. גידול של 36 אחוז. הכמות הגדולה ביותר שיצאה אי־פעם מגבולות הארץ לשוק העולמי. 20 אלף הטונות הראשונות מכמות זאת כבר נמכרו, במחיר 1000 דולר פו"ב לטונה. אשתקד היה המחיר 920 דולר פו"ב לטונה. אם עוסקים בהדרים היתה בעונת אשתקד ירידה של 12 אחוז בכמות הפרי וגם בתמורה שיקבל הפרדסן. עונת המשלוחים הנוכחית, שהחלה בתחילת נובמבר, היתה טובה. ביכורי ההדרים, אותן אשכוליות אדומות זוכים למחיר יפה וטוב מאשתקד. עכשיו התחיל יצוא השמוטי (תפוזי ג'אפה). פעם הם היו להיט. עכשיו עומדים נגדם קליפי ספרד. וההדרים בדרכם להבראה צריכים לשנות זנים וצבעים. הכמויות הראשונות של שמוטי כבר נמכרו, ומחיריהם טובים במיקצת מאשתקד. אך קשה לצפות את ההתפתחות. חקלאות איננה חברת ביטוח. בגידולי חורף אחרים ליצוא יש פער בין התיכנון ליצוא בפועל. אחת הסיבות לפיגור — מחירים יוצאים מן הכלל בשוק המקומי.

כותנה — הגידול הבעייתי מכולם. פעם להיט עולמי, בשנתיים האחרונות היינו רע ומר. עד כדי לחץ להקטנה מירבית של השטחים. המחירים ירדו מ־70 סנט לליברה ל־40 סנט. השטחים קטנו ב־1986 ב־30 אחוז ועמדו על 450 אלף דונם במקום 650 דונם ב־1985. מחירי הכותנה החלו להשתנות ברבע האחרון של 1986 מ־40 סנט/ליברה ל־52 סנט וכבר עומדים על 60 סנט. נקודת השבירה, היינו הסף הנמוך של הכדאיות למגדלי הכותנה, הוא 65 סנט לליברה והמחירים נעים בכיוון הזה. מבחן נוסף — גובה יבול הסיבים לדונם. אלה שמצליחים להגיע ל־200 ק"ג יעמדו, אלה שלא יגיעו ליבולים כאלה יפלו. מגדלי הכותנה יקבלו בשנת 1987 תמיכה ממשלתית ועם כל זאת ענף הכותנה בפרשת דרכים. גם כאן כמו בהדרים יקבעו הזנים. ברור כבר עתה כי שטחי "פימה" (כותנה ארוכת סיבים), שקיבלו ומקבלים מחירים גבוהים יחסית, יגדלו. בכך נוצרה בעיה — התאמת המנפטות לכותנה מזן "פימה".

בעלי־חיים — מה שכבר ברור, הסובסידיות לחלב, ביצים, בשר עוף לסוגיו ודגים יקטנו. ענפי בעלי־חיים חייבים להיות מתוכננים, אי־אפשר להשאיר אותם לכוחות השוק. המגזר נרדף על־ידי שיווק לא מאורגן, שפוגע בסופו של דבר במגדלים. צפויים עודפים, אם משרד החקלאות לא יחליט על מדיניות ברורה. למשרד החקלאות יש בעיה. — משרד האוצר עושה הכל כדי לכופף לו את היד וכך יוצא סיפור דומה לחד־גדיא. משרד החקלאות דורש ממשרד האוצר החלטה משותפת על מחירים קבועים למים ומוצרים חקלאיים, משרד האוצר משחק, אין מחירים קבועים. שטחי הירקות והפירות קטנים ומוצרים מבעלי־חיים, כמו חלב ומוצריו, ביצים, בשר עוף ובשר בקר, יורדים. אלה שמוצעים לשוק עולים, המורדים עולים, באוצר מדברים על הגדלת הסובסידיה, המחירים יורדים, האוצר עוצר, משרד החקלאות זועם, וחוזר חלילה.

חינוך

כוח להורים

מאת יצחק שור

נוכח הקיצוצים המתמשכים זה שנים אחדות בתקציבי החינוך הופך משרד החינוך, יותר ויותר, לצינור להעברת משכורות מן האוצר למורים. פחות ופחות מסוגל המשרד לגייס תקציבים לפעולות, לפרוייקטים מיוחדים, לבניית חדרי התעמלות, מעבדות, הצטיידות במחשבים וניסויים. תוכנית הממשלה להטיל על ההורים אגרת חינוך צפוייה לכשלון, בשל התנגדות שתי הסיעות בכנסת.

כתוצאה מכך יחסרו למשרד החינוך 56 מיליון שקלים. התקציב לפיתוח עונה על שליש, בערך, מצורכי המינימום לשנה. כתוצאה ממחסורים אלה יחריף המאבק בין גורמי חינוך שונים על חלקם בעוגת החינוך; הדתיים יפעילו לחצים פוליטיים אדירים כדי שלא ייפגעו זכויות היתר שלהם. לחלל התקציבי שנוצר נכנסים ההורים: ועדי הורים מקומיים הופכים להיות כוח מגייס כספים ומשאבי כוח אדם. הם מבקשים לתת לילדיהם מה שהמדינה איננה נותנת: מחשבים, שיעורי אמנות, פעולות חברה. הורים חזקים ורשויות מקומיות חזקות יגייסו יותר משאבים. בתי־ספר ללא הורים יישארו בצדי הדרך ויתדרדרו.

מן הבחינה התקציבית יעמוד במרכז המאבק על אגרת החינוך: כיום גובה המוסד לביטוח לאומי מכל הציבור 1.6 אחוזים "היטל חינוך". בעקבות הנהגת היטל זה ב־1978 והנהגת חוק לימוד חובה לגילאי 15־16, וחינם לגילאי 16־18, הצטמצמה הנשירה בעל־יסודיים ומספר התלמידים גדל ב־10.000. כאשר תביא הממשלה לכנסת את הצעתה להטיל אגרה, היא תציע, במקביל, לבטל "זמנית" את היטל החינוך כדי למנוע תשלומי כפל. אבל שתי הסיעות הגדולות יטרפדו את שינוי החוק (תיקון מס' 11 לחוק לימוד חובה תשל"ח־1978).

החינוך הממלכתי־דתי והזרמים החרדיים נהנים כיום מהעדפה. רבע מכלל הכיתות במערכת החינוך כיום מונות פחות מ־20 תלמידים. 1800 מהן מונות עד 9 תלמידים. עוד 2500 כיתות מונות בין 10־14 תלמידים. הפיצול הרב בתוך המחנה הדתי־ציוני והאנטי־ציוני הוא שמוליד כיתות קטנות אלה. חסידי גור לא ילמדו עם ויז'ניץ. בנים ל בנות ב"נועם" הכפוף. פורמלית, רתי. תוכנית האוצר לתקצב מספר התלמידים ולא לפי יחסל כיתות זעירות. לפיטורין מורים.

בהסתדרות המורים נשמרת ההסטורית בין "העבודה" למפד"ל. תצטרף הסתדרות המורים לגור במאבקם נגד ייעול מערכת ביטול זכויות היתר של בתי־הספר אם יצליח מאבק הדתיים. ייהנו הספר של האגף לחינוך התיישבותי.

בשורה ארוכה של בתי־ספר להתארגן. הם הבינו, כי לא הרשות המקומית לא יושיעו הורים אלה מנהלים מאבקים ומורים כושלים, ומגייסים כספים עד כדי החלפת מורים טכנולוגיים עומדים בתור כדי "אורט" הרשת מוסיפה אמנם "בלבד" לתקציב החינוך. אך זהו להצטיידות, לשעות לחינוך ומדעי. רשויות חינוך מקומיות שעות תקן וכוח־אדם לבתי־הספר רשויות חזקות כמו תל־אביב, ראשון־לציון וגבעתיים משקיעות גבוה מתקציביהן במערכת החינוך רוכשות אותן רשויות כוח והשפעה מערכות החינוך המקומיות. על והשפעתו המתדלדלים של משרד בקיצור: החזקים מתחזקים, והחלשים עוד יותר.

"על המשמר"

מחלקת החלומות מנפ משימות לביצ

מאת עדה סער

גם בשנה שתהיה (שכבר הפס ועכשיו) יתבלט "על המשמר" בקש ודמותו, וימשיך להיות עם מצבו עיתון יומי חי ופתוח, וקשור פוליטית. הצירוף הכמעט בלתי־אפש עיתון שמאחוריו מפלגה בעלת והיסטוריה של החלטות קשות מפרסמים, ומה לא" לעומת השפה של אלה האומרת ותומכת בחשיבות והתמודדות גלויה עם הדברים — ה ימשיך להיות ברקע היומיומי של ה

בשנת 1987, ימשיכו אנשי "על ה לחלום בגדול, לרצות לפרוץ לקהל רחב, להתעשר באמצעים ובתקציב לצרף כותבים מעולים, להרחיב את עמודי העיתון, להתגבר על שגיאות הרבות ועוד חלומות שרובם הגדול אולי במחלקת החלומות הוותיקה ה

לעומת זאת, בטוח שנמשיך בעבודה היומיומית, לרדוף אחרי הא הכיסוי הערכני, והפרשנות וה לאירועים. עוד בטוח, שנמשיך לעצמנו את הלב על טעויות, ופישולים, והקוראים אף לא יידעו איכפת לנו מנפילות והחמצות שלנו האחראית וההגשה האחראית, ימשיכו קו האופי הבולט, וננסה לעשות יותר אטרקטיבי, מסקרן ומפתיע.

בשנת 1987 נקווה להגיש ל ארבעה מוספים מיוחדים ל"תאריכים עגולים": 20 שנה למלחמת הימים ותחילת "הכיבוש הגדול" לקיבוץ הארצי, 70 שנה ל"מהפכת או ולהבדיל — עשר שנים למהפך ה בישראל — עם עליית הליכוד ל השנה חלק מקיבוצי "חומה ומגדל" יובל שנים. וגם אותן "נכסה" וכמועדות...

בשנה החדשה ומלאת הציפיות המקצ מצרנו, נשאף להרחבת היקף המוסף לתוספת צבע בעמודי "חותם" ומוסף לשיפור ושינוי עמודי החדשות, ל מדורים וכותבים, ובעיקר — להרחבת ה קוראי "על המשמר" — ויש לנו מעודדים להצלחה.

במחצית השנייה של 1987 אמורה המ העיתונאית "להתמחשב". מסופי ה והעריכה יתמקמו על שולחנות העיתו ורוב מרושגי התוכנה יהפכו למלים של וכל־היום, בכך נשלים את המהפך הטכנו שהחל לפני מספר שנים ברפוס מעופרת לסדר־צילום), נחליף את כתיבה, את כתב־היד, ההכתבה בטלפון דרכים להעביר את החומר מן הראש שורות העיתון בקליטה ופליטה ממוחשב

בשנת 1987 שוב נעסוק כבעבר ב הפחות טובות, ותמיד נצפה רק ל ויותר טובות.

מאת דורית גפן

מתקוטטים — סימן שהם קיימים

הגילוי "המרעיש" ביותר שהיה בפיו של השר מודעי בעת שכינס את מקורביו ותומכיו במפלגה הליבראלית, לא היה דווקא התווית האידיאולוגית שתלה בעמיתיו השרים (פת ושריר), אותם הגדיר כשפנים, אלא המעשה האלטרואיסטי שעשה לפני כמה חודשים לטעון איחוד הליכוד. מסתבר, כי ב"חרות" חששו, כי שרי הליברלים יתמודדו גם הם על ראשות הליכוד במסגרת המפלגה המאוחדת. זאת היתה אחת מאבני הנגף לקידום העניין. מודעי, שהודיע בעבר על כוונותיו להתמודד על המועמדות לראשות הממשלה (אף שר ליברלי אחר לא עשה זאת מלבדו), החליט לדבריו לוותר לטובת העניין, למרות שלדעתו היה לו איזשהו סיכוי ריאלי.

הצניעות מעולם לא היתה הצד החזק של מודעי, אם כי קשה מאד לדעת אצלו אם אותה יהירות נובעת מההערכה המינימליסטית שלו כלפי עמיתיו השרים הליברלים, או מיתר הערכה עצמית שלו, או משניהם גם יחד.

גילוי מרהים נוסף שנחשף באותו כינוס תומכי מודעי, ואשר נשמע לא רק מפיו של מודעי אלא גם מפי אחרים, היה ששערות, מאות (היה גם מישהו שאמר אלפים) אנשים מבקשים להצטרף למפלגה הליברלית, אך בגלל הגבלות תקנוניות אין הם יכולים להגשים את רצונם. מעניין, לאן? זה נשמע כמעט כמו איזו תנועה עממית ספונטאנית. אותם ליברלים בפוטנציה מתוסכלים עורכים כוודאי משמרות מחאה ליד בית המפלגה בתל־אביב. מי יודע, אולי עוד יפגינו ליד בתיהם של שריר ופת. מכל מקום, בעוד אנחנו היינו בטוחים שהמפלגה הליברלית נמצאת במצב של התפוררות וחיסול עצמי, הרי שצפוי לה עידן של רנסאנס — ובלבד שיפתחו את דלתותיה לאלפים "המתדפקים" עליהם.

כבר מזמן לא התפרסם סקר אשר בדק את גורלו של האלקטוראט של המפלגה

יצחק מודעי הקרבה עצמית

הליברלית בליכוד. לפני כשנתיים־שלוש נאמד אותו אלקטוראט בין שניים לארבעה מנדטים. קשה להניח, כי מאז התחולל שינוי דרמטי במיוחד. הסבירות היא שחלה דווקא ירידה, ובמקרה הטוב ביותר נשאר המצב כפי שהיה. אלא שראשי הליברלים אינם מודאגים. מה חשוב מהו האלקטוראט של מפלגתם כאשר יש להם נתח מכובד מאד בעוגת הליכוד: שנים־עשר חברי הכנסת וארבעה שרים. גם אם יפתחו את כל הדלתות והחלונות של המפלגה — לא יצליחו להכניס בעדם מספר כה גדול של חברים שייזכו אותם בשנים־עשר מנדטים, גם לא בששה. אולי בשלושה.

דווקא האשמותיו של מודעי על הקנוניה שעשו השרים הליברלים נגדו יחד עם המערך, רחמנא ליצלן, כדי למנוע בשעתו את שובו לממשלה, אינן חדשות. החידוש היחיד אולי הוא בכך שמודעי הודיע השבוע, כי יש לו הוכחות. הוא לא פירט מהן. האם אלה הן הקלטות? ואולי צילומים של מיפגשים חשאיים? שמא מדובר במסמכים. או סתם עדויות של בעלי הדבר?

היריבות בין שרי הליברלים לבין מודעי היא ללא ספק אחד הדברים היציבים והקבועים ביותר במפלגה זו, שזכתה לביטוי נקרופילי של מודעי: מומיה. נראה כי בליברלים מאמינים, כי כל עוד הם רבים ומתקוטטים ושונאים זה את זה — סימן שהם קיימים. טול מהליברלים את אותה יריבות ואין מפלגה.

מוסדות המפלגה הליברלית משותקים כבר זמן רב. הנשיאות, שבראשה עומד יצחק מודעי, אינה מתכנסת, כי אין לו רוב בה. מודעי תובע להוסיף עוד שלושה חברים במקומם של שמחה ארליך ודוד שיפמן שנפטרו, וחבר נוסף במקומו של אריה דולצין, שפרש. אלא שעמיתיו אינם מאפשרים לו. הם אינם מעוניינים לשנות את המצב הנוכחי, שבו מודעי נמצא במיעוט. גם המרכז כבר לא התכנס כשנה. בפעם האחרונה שהתכנסה המועצה (לפני חודשים אחדים) התנהל ויכוח על חוקיות כינוסה והחלטותיה, לאחר ששלושת השרים: פת, שריר ונסים החרימו את הישיבה. כך גם עשו רוב הח"כים. אשר לוועידה — זו התכנסה לפני כשש שנים. את הגרוניה הזאת עומדת תנועת החרות לקבל — לאחר שתאשר את הסכם האיחוד בין שתי המפלגות.

עכשיו הצליחו מקורביו ותומכיו של מודעי להשיג את מספר החתימות הנדרש כדי לתבוע כינוס מיוחד של המועצה בעוד כשבועיים. האם יחרימו השרים ורוב הח"כים גם את הישיבה הבאה? מה יקרה אז להחלטות שיתקבלו בנושאים הארגוניים אם לא יהיה קוורום? השאלות הללו ואחרות, יתבררו בימים הקרובים.

המרכז יאשר וישלם

שמעון פרס חתם על השטר

כאשר יובא בקרוב מאד הסכם האיחוד עם תנועת "יחד" לאישור מרכז מפלגת העבודה, לא תהיה זו מלאכה קלה למזכ"ל עוזי ברעם וליו"ר המפלגה שמעון פרס, לשכנע את חברי המרכז לאשר את ההסכם שנחתם ערב הקמת ממשלת האחדות הלאומית, ואשר מבטיח לתנועת "יחד" שלושה מקומות ריאליים ברשימה לכנסת ה־12. וששה אחוזים במוסדות המפלגה.

כבר נאמר רבות על הנסיבות שבהן הובטחו התנאים המפליגים האלה לעזר וייצמן, אשר בו היה תלוי למעשה ב־1984 אם יוכל הליכוד להרכיב ממשלה. עמדתו הנחרצת אז מנעה זאת מהליכוד וההסכם שלו עם פרס איפשר למפלגת העבודה לתבוע את ראשות הממשלה בקדנציה הראשונה של ממשלת האחדות הלאומית. אז, בלחץ הנסיבות, כל מחיר נראה ראוי. מה גם, ש"יחד" אכן היתה שווה שלושה מקומות בכנסת, שאותם קיבלה בבחירות לכנסת ה־11. ההצעה לשריין לה שלושה מקומות לא נראתה מופרזת או בלתי סבירה. ראוי לציין, כי האפשרות ש"יחד" תצטרף למפלגת העבודה היתה רק אחת מן האופציות שהותיר לעצמו וייצמן ב־1984. עתה, שנתיים לאחר אותו הסכם — כאשר "יחד" אינה קיימת למעשה כמפלגה — נראה לחלקים במפלגת העבודה, כי ההסכם נדיב מדי, במיוחד בכל הקשור לשיריון המקומות לכנסת הבאה. ואכן, מנקודת מבטם הצרה של אותם חברי מפלגת העבודה: המבקשים להיכלל ברשימה לכנסת הבאה, ובמקום ריאלי, יש בהסכם עם יחד כדי להפחית את סיכוייהם. על כך כמובן, לא ידברו ישירות. קרוב לוודאי שישתמשו בנימוקים אידיאולוגיים — בעיקר בתחום החברתי־כלכלי. מי יודע אולי גם יהיו כאלה במרכז מפלגת העבודה, אשר יטענו נגד דעותיו היוניות מדי של עזר וייצמן, שהרי לא חסרים שם נצים המסתייגים מעמדותיו המדיניות של וייצמן.

האם יסכים המרכז לאשר את תשלום

עזר וייצמן בכל מחיר

השטר שעליו התחייב יו"ר המפלגה שמעון פרס? הדבר לא יהיה פשוט, ונראה כי פרס יצטרך להטיל את כובד משקלו האישי כדי לשכנע את חברי המרכז לתמוך בהסכם. ספק אם הרוב של מרכז העבודה ירצה בסופו של דבר להעמיד את פרס במצב בלתי נסבל, שבו אין הוא מסוגל למלא את התחייבויותיו. במלים אחרות, הצבעת רוב נגד ההסכם עלולה להתפרש כהבעת אי־אמון בשמעון פרס. ואין להניח, כי דבר זה יתרחש.

נורמה לא מוכרת

פירסום הדו"ח בפרשת השב"כ והקביעה כי שמיר לא נתן את ההוראה להרוג את שני המחבלים וכי לא ידע על בידוי הראיות, נתן לראש הליכוד חיזוק חשוב הן מבחינה פנים־מפלגתית והן מבחינה פוליטית כללית.

הציבור ברובו אינו נכנס לדקויות של אחריות מיניסטריאלית. למעשה, הנורמה הזו אינה מוכרת לו בפועל. ואכן, מתי לאחרונה נטל על עצמו שר אחריות על מחדלים במשרד שהוא מופקד עליו? לרבים נשמעת התביעה לאחריות מיניסטריאלית כפראזה ריקה מתוכן ממשי. לעומת זאת הקביעות הברורות של הוועדה מתקבלות אצל רבים בציבור כזיכוי מוחלט, במידה רבה גם כטיהור שמו של שמיר, אשר מאז התפרסמה פרשת השב"כ ברבים, הושמעו נגדו יותר מאשר רמזים על חלקו בה.

לא נתפלא איפוא אם לפחות בזמן הקרוב ילווה את הופעותיו הפומביות של שמיר גל של אהדה ציבורית, ואולי יתבטא הדבר גם בעלייה מסויימת בפופולאריות שלו בסקרי דעת הקהל. גם מבחינה מפלגתית חיזק הדו"ח את מעמדו של שמיר. בתנועת החרות יודעים לעשות מטעמים מסיטואציה כזאת, ואין כל סיבה שמחנה שמיר לא ינצל זאת. יתכן, אם כי אין זה בטוח, שבמחנה שמיר יבקשו עתה לרכב על הגל האוהד הזה — בעודו גבוה, ויחליטו לכנס את הוועידה גם ללא הסכמה בין כל הצדדים, מתוך הערכה, כי אפשר יהיה להשיג רוב להצעותיהם. מכל מקום, אם מבקשים אווירה נוחה ומתאימה ביותר לתיקון התמונה האחרונה של הופעת שמיר בוועידה — ירידתו המושפלת מן הבמה — נראה כי עתה הוא העיתוי המתאים ביותר. אלא שכידוע, שמיר אינו בעל־הבית היחיד במפלגתו, ולעולם אין הוא יכול להיות בטוח לחלוטין, כי לא יהיה מי שיעשה לו פרובוקציה וינסה לשבש את התמונה האידילית של אהדה ותמיכה בו. על כל כך, הזיכוי הפומבי של שמיר מחזק את מעמדו ומגמיש מעט את כוח התימרון שלו בתוך מפלגתו.

יצחק שמיר לא בעל־בית יחיד

מוטה גור כיבוד עמדה עקרונית

התפטרות לעולם עומדת

למען האמת ההיסטורית ייאמר, כי כאשר תבע מוטה גור, עוד בטרם היתה ועדה ובטרם פורסמו מסקנותיה, את התפטרותו של יצחק שמיר, הוא טען אז, כי גם אם שמיר ידע וגם אם לא ידע — עליו מוטלת האחריות המיניסטריאלית, כמי שעמד בראש הממשלה בעת שהתרחשו האירועים של "אוטובוס 300", ובידוי הראיות שבא אחריהן. גור לא רק אמר, אלא אף הסיק מסקנות אישיות והתפטר מהממשלה ערב כניסתו של שמיר לתפקידו כראש הממשלה.

אפשר וצריך לכבד עמדות עקרוניות במיוחד כאשר אלו אינן רק מן השפה אל החוץ, אלא תובעות מחיר אישי רציני. למרבה הפלא לא זכה צעדו של גור לקולות הזדהות רבים בתוך מפלגתו, ולאחר זיכויו של שמיר על־ידי הוועדה, סבורים רבים ב"עבודה", כי היתה זו טעות פוליטית של גור כאשר מיהר להתפטר. יש המוסיפים, כי גור הכניס עצמו למילכוד מסויים, שהרי צריך היה להבין, כי המעשה שלו לא יוכל לזכות לתמיכה ואהדה יתרה, שכן בכך היה מתפרש שכל השרים בממשלה טעו בהישארותם בממשלה בראשות שמיר, בעוד שהוא צדק.

גור תובע משמיר ללכת בעקבות בגין שהתפטר. אך מנחם בגין מעולם לא הסביר לציבור מדוע התפטר מתפקידו. הספקולציות והפרשנויות למעשה שלו היו, ברוך־כלל כי עשה זאת בעקבות ההסתבכות במלחמת לבנון. אך אין להתעלם גם מהתהליך הממושך של ירידת תיפקודו האישי של בגין, שגם הוא נותר בגדר סוד פוליטי־רפואי, וספק אם מישהו יכול לקבוע בוודאות מה בדיוק היה הגורם המכריע להתפטרותו. העובדה, שבגין מוסיף להתבודד ואינו יוצא מביתו מערפלת עוד יותר את הגורמים להתפטרותו.

אילו אכן היתה קיימת נורמה של אחריות מיניסטריאלית, הרי תביעתו של גור היתה מתגשמת מאליה, והוא לא היה צריך להתפטר. טענותיו של גור, צודקות ככל שיהיו, לגבי המשתמע מהדו"ח לגבי אחריותו המיניסטריאלית של שמיר, עומדות בצל הקביעה המורגשת, כי שמיר לא נתן את ההוראה להרוג ולא ידע על בידוי הראיות. פרשת השב"כ והדו"ח על ספיחיו השונים ישקעו תוך זמן לא רב אי־שם בתודעה הציבורית, בעוד שהעובדה הממשית של התפטרות גור מהממשלה תישאר קבועה ועומדת.

אף כי אין כל מקום להשוואה כלשהי, הרי אלה הסבורים כי היתה זו טעות בהערכה של גור כאשר התפטר מן הממשלה בטרם פורסמו ממצאי הוועדה, מזכירים טעות אחרת שלו, כאשר ערב ביקורו של הנשיא סאדאת בישראל טען בפומבי, כי מדובר בתרגיל הטעיה של הנשיא המצרי. כידוע, הערכה זו התבדתה, ועור קורט־לבן קיבל גור נזיפה משר הבטחון דאז עזר וייצמן. כאמור, אין שני המקרים דומים, אך המסתייגים מגור רואים בשניהם הוכחה לטעות בשיקול הדעת הפוליטי שלו.

לפני שמדברים על שלום

מדברים כיום על תושבי השטחים. לדעתי, צריכים לדבר על שיקום התושבים לשעבר, שכיום הם פליטים במחנות.

גם אני הייתי פעם פליט, אחד מאות האלפים שבאו לארץ עם קום המדינה ולפניה. כיום אני לא רק מקבל פנסיה מצה"ל, כי שרתתי 12 שנה בצבא הקבע, אלא גם מקבל פנסיה מגרמניה המערבית, כי הייתי פקיד ממשלתי בצ'כיה, ורנטה מגרמניה של ארנאאור, כפי שמקבלים כל הפליטים מגרמניה בהגיעם לגיל מסויים. כיום, בשנת ה־86, אני מבין היטב שאדם זקן, אם אינו מקבל פנסיה כלשהי, יורד בהתמדה לשפל של תת־אנושות.

כמה פליטים זקנים נמצאים עדיין במחנות? לדעתי צריך לשקם אותם. אנחנו אומנם לא אשמים במצבם התת־אנושי, אבל החרפה שלהם נופלת בחלקה גם עלינו.

לפני שמדברים על שלום במזרח התיכון, צריך לדבר על שיקום הפליטים ועל פיצויים. הרג ומלחמה אינם הפיתרון לבעיות באזורנו. לפי דעתי, מוטב לשלם פנסיות ופיצויים מאשר לנהל מלחמות יקרות, עקובות מדם בנינו, נכדינו ונינינו.

ד"ר ארווין הולר, גבעתיים

התבטאות תמוהה של השגריר לשעבר

ברצוננו למחות על התבטאויותיו של מי שהיה שגריר ישראל באוסטריה, מיכאל אליצור, בפרשת ואלדהיים. כניצולי השואה, אנו סבורים כי אליצור גורם נזק חמור לתודעת השואה כשהוא מזלזל בהאשמות החמורות נגד ואלדהיים. במיוחד שעה שישראל, כמו מדינות רבות אחרות, מחרימה את האיש.

פרשת ואלדהיים נדונה בהרחבה בכנסת וכל הסיעות, מימין ומשמאל, התאחדו בדברי ביקורת חריפה על בחירת אדם בעל עבר נאצי מובהק לתפקיד נשיאות אוסטריה. ומחו נמרצות על גילויי האנטישמיות שליוו את מערכת הבחירות. מי איפוא הסמיך את מר אליצור, אשר חלות עליו הגבלות של עובד מדינה בשירות החוץ, להשמיע ביקורת על מדיניות ממשלת ישראל בנושא ואלדהיים? הרי מדובר בתפקיד נשיא שהוא בעל מעמד ציבורי ומוסרי מן המדרגה הראשונה אסור ששיקולים צרים של אינטרס ונוחות ידריכו את אנשי משרד החוץ כשמדובר בשואה האיומה ביותר בתולדות העם היהודי והאנושות כולה.

סאני אנגלרד, בית חנן
סוניה רזניק, גן שורק

זהירות במלים

הזדעזעתי לקרוא בעיתון "להמאטן" המצטט מאמר מערכת של "על המשמר": "מהעם הפלשתיני נשללו הזכויות האזרחיות הבסיסיות." הצהרה כזאת, שקרית לחלוטין, כאילו נכתבה על־ידי יאסר ערפאת. ולא במאמר מערכת של עיתון ישראלי סוציאליסטי. בחירת מלים יותר זהירה, וחוש אחריות יותר מפותח מצידכם רצויים מאוד.

דארן ולבוט, חבר המפלגה הסוציאליסטית הצרפתית
וחבר המגבית היהודית המאוחדת

בני שליטא: לא ננזפתי

מעולם לא ננזפתי, רשמית או בלתי רשמית, על־ידי מישהו מהליכוד בגין מכתבי לשר הביטחון, השולל מינויו של האלוף שומרון לרמטכ"ל. אם הייתי מקבל נזיפה כנ"ל מהליכוד, הייתי דוחה אותה על הסף, חבל מאד שעיתונכם הנכבד נכשל בעניין זה.

לעצם העניין הריני להבהיר, שאיני מתנגד לשירותו של האלוף גבע בצה"ל. אם ברצונו לתרום, יבורך. התנגדתי, והנני מתנגד לרהביליטציה שניסה מר שומרון לספק לו, והיינו במקום לגנות חד־משמעית את עצם המעשה — הוא ניסה להבין, ואפילו להצדיק את עקרונותיו של אל"מ גבע בזמן מלחמה.

מעולם לא ניסיתי לכפות מועמד משלי על הרמטכ"ל. כתבתי לו את דעתי על האלוף שומרון בלבד. הצעתי לו לבחור את האיש הראוי מבין שפע המועמדים האחרים, בלי לציין שם מפורש.

ח"כ בני שליטא

הכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.
המערכת

אופרה

עלייתה של האופרה הישראלית ונפילתה של „מהגוני"

„עלייתה ונפילתה של העיר מהגוני" מאת קורט וייל וברטולד ברכט באופרה הישראלית החדשה

מאת דוד אור

עיר חדשה מוקמת, עיר שבה מותר הכל. ויסקי, מין, אוכל, הכל הולך, וצריך וכדאי שיהיה הרבה כסף. ג'ים מהוני, מנסח האידיאולוגיה של העיר "הכל מותר", מגלה חיש מהר את החסרון שבשיטה. הוא מאוהב בג'ני, אך כאשר הוא נמצא בחסרון כיס, ולא יכול להרשות לעצמו לשלם את המשקאות, איש אינו סולח לו. הוא נידון למוות. ואלוהים ובית־דין לא יעזרו. דומה למשהו? מוכר לכם? קורט וייל, בהוראות והבמוי שלו לאופרה "מהגוני", כותב: הרצון למצוא הקשרים פסיכולוגיים או אקטואליים מלבד הרעיון המרכזי יהיה מוטעה. מומלץ לא להעתיק את סיפור היצירה לתחום האירוני או הגרוטסקי. מהלך העניינים אינו סימלי אלא טיפוסי. גם תושבי לייפציג, שם הוצגה היצירה לראשונה ב־1930, סירבו להתייחס ליצירה לא כמשל והמהומות בבכורה לא איחרו לבוא. היום כבר נמצא "מהגוני" של ברכט ווייל בתוך הקונסנזוס וביצירות שבאו אחריה הירשה לעצמו צמד המחברים לחנך אותנו ולרמוז לנו רמזים עבים כפיל על הדרך הנכונה לחיות. אך "מהגוני" היתה הסנונית הראשונה...

ברטולד ברכט וקורט וייל, צמד המחברים שנכנסו להיסטוריה של התיאטרון העולמי כמבשרי התיאטרון הדידאקטי המגוכר, השאירו בכל אחד מהמחזות המפורסמים שלהם להיט מוסיקלי, שהוסיף לכושר המכירה של היצירה. במהגוני זה שיר אלאבאמה, המפורסם שבתרגומו של אבי עוז נשמע כ"ירח אלאבאמה, נשארנו כאן לבד, כל איש יודע למה. כסף צריך למצוא ומיד" ואתם מכירים את זה בוודאי בביצועים רבים.

בגירסה החדשה של האופרה, שתוצג באופרה הישראלית החדשה החל ב־6 לינואר, תוכלו לשמוע את כל היצירה בביצוע בימתי מלא, סולנים כחול־לבן ובעברית. וזה חידוש ומרענן. לא עוד אופרה באיטלקית, או תרגום סימולטני באמצעות מסך בגובהי הבמה. הפעם כל האופרה בעברית. האופרה הישראלית החדשה, שזוהי הפקתה השנייה השנה, אחרי "נישואי פיגארו", מהווה בית חדש לעשרות זמרי אופרה צעירים, שעד היום לא מצאו להם מקום להתבטאות בארצנו הקטנטונת.

רפי פרידר, בוגר האקדמיה למוסיקה שבא אלינו מאנגליה, מוטי קסטון בן ה־25 שלומד כרגע בניו־יורק, מיכאל כהנא שחי בישראל אך לא מתפרנס כזמר דווקא. לכל אלו האופרה החדשה היא בית והיו רוצים לראות אותה פועלת ב"פול טיים ג'וב" ומספקת לכולם פרנסה ואופרות יפות. בכלל, בזמן האחרון ניכרת פריחה של המדיום הזה בישראל, והנה לא מזמן התבשרנו על רעיון להקמת מרכז אופרה חדש ברמת־השרון, בחסות "לה סקאלה".

הכל מותר. מימין – גבי שדה, מיכאל כהנא, מוטי קסטון ודוד שפירו

אבל נחזור לאופרה הנוכחית ולמה שיש ונוצר בימים אלה. גבי שדה, בוגר האקדמיה למוסיקה וגילדהול שבלונדון, קיבל פה את התפקיד הגדול בקאריירה שלו והוא עבר לא מעט משברים ורגעים קשים. גבי אחיה של השחקנית סנדרה שדה שעוסק גם בתיראפיה מוסיקאלית כשאין אופרות (וזה קורה לא מעט...), קיבל כאן את התפקיד הראשי. תפקידו של ג'ים מהוני. הוא מספר על הדמות: דמותו של ג'ים היא דמות המהפכן שנלחם למען צדק חברתי, נכשל ולא מצליח לשנות את החברה המושחתת של מהגוני. טיפוס עקשן, נאמן לחבריו, רגשן ומתאהבן.

העבודה עם הבמאי הפולני היא עבודה על הפרטים. קודם כל התיאטרון והדמות ואחר־כך השירה. גבי שדה כבר שיחק בתיאטרון "בסוויני טוד" בקאמרי וב"גברת הנאוה" "בריטה", ולזכותו נזקפות כמה וכמה הפקות אופראיות בסינפונייטה, בתזמורת ירושלים ובחו"ל. על ההבדל בין ההפקות הללו לאופרה החדשה הוא אומר: "תמיד זה היה הפקה של קונצרט אחד, או שניים, הפקה חד־פעמית עם חצי בימוי. כאן יש לנו עניין עם אופרה ממש. ויש תחושה של בית וזה דבר גדול לומר אופרה."

לצוות הישראלי, שכולל גם את ליאור שמבדל המנצח, התזמורת הקאמרית וגבי אלדור הכוריאוגרפית, יש שחקני חיזוק חשובים. שילה נדלר, הזמרת האנגליה שהופיעה גם ב"מטרופוליטן" בניו־יורק; דיוור שפירו והבמאי מרק גו'ינסקי, שהוא תוצר של שיתוף הפעולה המתחדש עם פולין, וראינו לא מזמן בארץ את האופרה שלו "המניקינים".

בשביל מה צריך פה "מהגוני", כי העולם כה רקוב הוא, כי אין שלווה בו עוד. ואין בו נחת ואין דבר בו, שאפשר עוד לסמוך עליו... את "מהגוני" בהפקה הזאת צריך. וראי, לראות... העולם רקוב, והקאפיטליזם איכזב, הקומוניזם — מי מדבר עליו, ומה נשאר — ירח באלאבאמה אולי?

מוסיקה

נביאה מעיר אחרת

מאת דוד אור

אנחנו הרי אוהבים לקבל את המצליחנים שלנו עם חותמת מחו"ל. אז הנה לפניכם עוד מקרה כזה, של נביא עד עכשיו לא בעירו.

מלכה סברדלוב, בחורה צעירה ומוכשרת, בוגרת האקדמיה למוסיקה במגמת ניצוח מקהלה תלמידיה של אבנר איתי, נסעה ללמוד ניצוח אצל המנצח אשף המקהלות הלמוט רולינג.

למדה 4 שנים בווינה ובפרנקפורט ומגיעה אלינו השבוע עם מטען גילווה — 30 זמרים ו־20 נגנים, חברי אנסאמבל באך מפראנקפורט, שהיא המנצחת והמייסדת שלו. האנסאמבל יופיע במסגרת הליטורגיקה במוזיאון תל־אביב 3/1, ירושלים 5/1 וכרמיאל 1/1.

לדברי מלכה, באירופה האווירה סביב ליצירת מוסיקה היא הרבה יותר חופשית ונינוחה. אנשים מקצועיים מוכנים לשיר בפרוייקטים שונים גם בלי לראות ברכה כספית בעמלם, וכך נוצרים גופים אמנותיים שאחר־כך נהפכים למוסדות מקצועיים ממש. סביב הכנסיות נוצרים פרוייקטים חד־פעמיים של אנשים מקצועיים שמתאספים כדי לשיר באירוע מסויים, וכך בעצם נוצר הגוף שמלכה ייסדה ושמגיע לארץ לביקור בחסות עיריית פראנקפורט.

למלכה, השוהה בימים אלה בארץ, קשה עדיין להחליט אם להישאר פה או באירופה עם הגוף שייסדה. זה תלוי כמובן בהצעות העבודה שיזרמו אליה לאחר הקונצרטים של האנסאמבל. היא מרגישה שחסר גוף אשר יקדיש את עצמו לביצוע יצירות באך וחושבת על הקמת גוף כזה גם בארץ. בינתיים הם פה עם מוטטים 226,225, מיסה מס' 4 וקנטאטה 140 של באך, כמובן, ועם הסולנית היפאנית אצקו סוזוקי, שזה לה ביקורה השני בארץ.

המקהלה תשתתף גם במפגשי מקהלות בטבעון, הזורע ואוריים, ונקווה שזה יביא לקליטה טובה של מלכה בארץ.

„קרניבל" בתזמורת חיפה

מאת מדי שני

תזמורת סימפונית חיפה, קונצרט מס. 4 מנצח ובבר: סידני הארט (ארה"ב) אודיטוריום חיפה, 21.12.86 תוכנית: דבוז'אק: הפתיחה "קרניבל" אופ' 92; מוצארט: קונצרטו מס. 5 בלה מז'ור לכינור ולתזמורת ק' 219; צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 5 במי מינור, אופ' 64.

הפתיחה "קרניבל" מאת המלחין אנטונין דבוז'אק היא יצירה סימפונית עצמאית, שאינה קשורה ליצירה אחרת או פתיחה לאופרה כלשהי. זו השנייה מתוך טרילוגיה של פתיחות שנכתבו בשנים 1891־2. יש לה אופי של יצירה עליזה ומבריקה עם קטע אמצעי פאסטוראלי. בהדרכתו של המנצח האורח סידני הארט היוותה התחלה טובה לערב זה, של יצירות מוכרות וחביבות.

הארט הצליח הערב להדריך ולהלהיב את נגני התזמורת ויצר תקשורת מעולה. התוצאה היתה נגינה נקייה וערנית מן הרגיל, יחד עם זאת מאוזנת ונינוחה.

בקונצרטו החמישי לכינור מאת מוצארט ניגן סידני הארט את קטע הסולו בטכניקה טובה, צליל יפה, בהבנה, בסיגנון ובהבעה אמוציונלית. מכיוון שעמד לרוב עם גבו אל נגני התזמורת, לא תמיד היתה תקשורת טובה בין הסולו לליווי התזמורתי. הביצוע כולו היה הצלחה.

בסימפוניה החמישית מאת צ'ייקובסקי שוב הוכיח עצמו הארט כמנצח בעל נסיון ויכולת. ביחוד עם נגני התזמורת הגיע לביצוע מהימן ומשכנע אשר תיאר את התוכן האמוציונלי של יצירה חביבה זו, לסירוגין דראמאטית, רצינית והגיגית. היו הרבה קטעי סולו טובים בכלי הנשיפה, ובמיוחד בקרן.

הערב כולו היה מעניין ומהנה וראוי לציון.

קולנוע

המסע המאוחר של הגברת הזקנה

„המסע אל האושר" — בקולנוע „לב", בתל־אביב

מאת יעל ישראל

היא די מסכנה, מאמא ווטס — כך קוראת לה כלתה המרושעת ג'סי מיי. שתיהן גרות בדירת שני חדרים צפופה ומסורגת ביוסטון, טקסס, ורבות על השטח ועל צ'יק הביטוח הלאומי של הזקנה, במאבק עתיק היומין על השליטה בממלכה העלובה, שמלכה גזול הכתר הוא גבר רכרוכי, נקרע בין אימו לבין אשתו, השולטת בחייו ביד רמה ומתייחסת אליו כאל נעלי־בית דרוסה.

אך שלא תהיינה טעויות. בממלכה הזו שולטת ג'סי מיי, המתעמרת כאימו של בעלה, קארי ווטס (ג'רלדין פייג') — זקנה חביבה שמתנהגת כמו זקנה מצויה. עם כל ההרגלים המעצבנים שיש לפעמים לקשישים (היא אוהבת לשיר מזמורים שמשגעים את כלתה), אבל דמותה כובשת את הלב באנושיותה ותמימותה, ואולי גם מפני שכלתה כל כך מעצבנת וריקנית ואנו נוהגים לשנוא אותה על מה שהיא עושה לזקנה המסכנה.

למאמא ווטס יש חלום אחד זה עשרים שנה, מאז באה לעיר הגדולה: היא רוצה לחזור לפני מותה לעיירת מולדתה באונטיפול (קרן השפע). שנים היא מתמכרת לחלומות על המקום בו ידעה סבל אושר וקשיים, אך חיה כמו בן־אדם ולא כסחבה. כל השנים היא מתכננת בריחות מעוררות רחמים, אך מצליחה להגיע רק עד תחנת האוטובוס, משם גוררת אותה כלתה בחזרה לבית הכלא.

„המסע אל האושר" (במקור „המסע לבאונטיפול") הוצג לראשונה כמחזה לטלוויזיה בשנת 1953, כשבתפקידיה הראשיים הופיעה אווה מרי סיינט („אקסודוס") ולליאן גיש האגדית, מלכת הראינוע (הופיעה בסרטיו של ד.ו.גריפית). ואכן, זהו מחזה מיושן המזכיר את המחזות הקאמריים של יוג'ין אוניל, ארתור מילר ואחרים שכתבו בשנות הארבעים והחמישים. מחזה נאטורליסטי סנטימנטלי, המתאר אנשים של ממש ולא סטריאוטיפים שטוחים, המתאר חיי יום־יום מנוולים של קשיי פרנסה, אנשים שהחיים המרים הותירו אותם בלי הרבה חלומות ותקווה. אנשים שנעשו גסי לב כמו ג'סי מיי ואותה מגלמת צרלין גלין, אשתו של הבמאי, שזכתה בפרס טוני על הופעתה ב„בית הזונות הקטן הטוב ביותר בטקסאס", שלמראית עין כל מה שמעניין אותה זה פטפוטי סרק עם חברותיה על כוס קפה במספרה ונירנודים לבעלה מתי לצאת לסרט. אבל מתחת לקליפות הקשוחות גם לה יש רגשות ואהבה לבעלה לודי (ג'ון הרד מ„שגעון של קאטר ובון"), שנקרע בין שתי הכעוסות כשהוא מגיע הביתה רצוץ יומו ורק רוצה לישון. אבל מתחת המתוספס והבנאלי מסתתרת נפש וחולמנית העורגת לחיי חופש.

לפיכך אנו מרגישים סימפאטיה לזקנה, שאיש לא לוקח ברצינות בריחותיה, ונורא רוצים שתגע סוף סוף חלומותיה. שאיש אינו מאמין כי משום שאיננו נמצא על המפה. מחזיקים לה אצבעות שתתגבר על המכשולים ושתצליח לעלות לאוטובוס שכלתה תתפוס אותה, ושתגיע לערש. בדרך היא פוגשת בכלה צעירה שבעלה הלך למלחמה (רבקה דה מ„רכבת אל החופש"), שדמותה היא השתקפות צעירה של האשה הזקנה, היו פעם מאהבים וחיים אחרים מנחם בזימזום מזמורים דתיים.

הסרט הוא הפקה צנועה של מסטרסון, שחקן וכמאי תיאטרון האופי התיאטרלי של המחזה. אלמנטים של התרפקות נוסטאלגית לרוח הכפר, ולאמריקה והפאטריוטית המלאה באנשים וחרוצים, אמריקה שלא קיימת ומתגעגעים אליה אל חלום ערטילאי. הנושא העיקרי הוא הבעיה הכאובה הזקנה: כיצד החברה שלנו הופכת אשה גאווה ועבר יצרני למשהו נקלה, איך חדלים להתייחס לזקנים כאל בני אדם עם כבוד. אך כל הקומפלימנטים על רמות של זקנה מעוררת סימפאטיה לג'רלדין פייג', שחקנית במה ותיקה אהבתה הראשונה לתיאטרון לא הדירה מהקולנוע. זהו סרטה ה־32, שבע כיבדה אותה הוליווד במועמדות לאוסקר על הסרטים „הונדו" משנת 53 עם ג'ון, „קיץ ועשן" (61) ו„ציפור הנעורים המתוקה" (62) על־פי מחזותיו של טנסי ויליאמס, „כבר גדול" (67) של קופולה, (72), „רגשות" (78) של וודי אלן, השכונה" (84). השנה גמלו לה חברי האקדמיה על הפגנות המשחק שלה לאורך השנים קצרה את מה שבאמת הגיע לה.

„המסע אל האושר" – חלומות להגיע לערש הנעורים. מימין: רבקה דה מורני, צרלין גלין וג'ון הרד

אורח

ברוך הבא (שוב) אנריקו

מאת עופר ניר

אנריקו מסיאס כבר הפסיק לספור כמה פעמים ביקר בישראל, להופעות וסתם בשביל לנפוש. בדרך־כלל באילת. בראשית ינואר יפתח מסיאס מסע־הופעות גדול בישראל, שראשיתו בתל־אביב ב־8 בחודש והמשכו בערים הגדולות — ירושלים, חיפה ובאר־שבע. ישראל איננה עוד תחנה אחת אלא שיאו של מסע־הופעות, שלקח את אנריקו מסיאס לארצות הגוש הסובייטי, כולל ברית־המועצות. לאחר מכן הוא מתעתד להמשיך למזרח־הרחוק וליפאן.

כוכב בינלאומי, מסיאס, שמו האמיתי גסטון גרנסייה, יליד אלג'יר, לא העז לחשוב על קאריירה של זמר. חוקה עליו מצוות אביו, להתפרנס ממשהו בטוח ו„מכובד". הוא היה מורה ובמקביל ניגן בגיטארה שבנה במו־ידיו. כתב שירים ושר. כאשר נאלץ להגר מאלג'יר, בגלל מהומות־הדמים בדרך לעצמאות משלטון צרפתי, חל מהפך גם בדרכו ומקצועו. תחילה שר שירי געגועים למולדת הישנה, שעשו אותו פופולארי בקרב המהגרים בני אלג'יר. לאחר שהוחתם על חוזה הקלטה בחברה הצרפתית המובילה, „פאטה מרקוני" בראשית שנות השישים, הפך לזמר מצליח תחילה בצרפת, אחר־כך גם מחוצה לה.

מסיאס הקליט יותר משלושים אלבומים. זכה בתקליטי־זהב ופלאטינה וגם, כהוקרה על פעילותו האמנותית, כאות לגיון הכבוד מטעם ממשלת צרפת. לכבוד אחר זכה בשנת 1979 כאשר הוזמן אישית על־ידי הנשיא סאדאת (האישיות הנערצת עליו, לפי ראיון ב„מעריב"), להופיע במצרים.

אנריקו מסיאס יופיע בליווי 14 נגנים וישיר להיטים חדשים וישנים. בין המוכרים ביותר — „הו, גיטארה", „ילדי כל העולם", „בנות מולדתי", „המיליונרים של יום ראשון", „פורומפומפו" ועוד ועוד.

נעמת מדברת לגופך

חודש מעמד האשה בנעמת הוסב השנה לחודש בריאות האשה. כי מעמדך כאשה, כאזרחית, כאם, כאדם — מחייב שתהיי לנו בריאה. לכולם את דואגת רק לא לעצמך. מתלוננת על כל מיני מיחושים, אבל אין לך זמן לגשת לרופא, לבדיקה עונתית, וסתם כדי להיות בטוחה שהכל בסדר — לא כל שכן. או שאינך מודעת לשפע הסכנות האורבות לך או שאת בטוחה שלך זה לא יקרה. אז נעמת מזכירה לך...

שולחים לך גלויה ובה מפורטות הבדיקות שעליך לעבור בכל גיל ובכל מצב; מוכרים לך "מדריך לבריאות האשה" (8 ש"ח בסה"כ) חוברת מצויינת בהפקת יוחנן נעמת ושמה בישראל "דברים לגופך". שולחים לך תזכורות של תשדירי שירות: מתחננים "עשי משהו למען עצמך"... את שומעת וקוראת, מדפדפת ורואה, ושואלת את עצמך בתמיהה איך זה עברת בשלום את גיל ההתבגרות, ואת ימי הפוריות ואת כל ההריונות וההפלות (אם היו לך) והלידות, ואיך הצלחת לתכנן משפחה ונשארת בחיים! אבל זה זמני, יקירתי, אם את בגיל הבלות, סליחה, גיל המעבר — הסיפור בשבילך רק מתחיל. האם ידעת שבישראל תמותת הנשים היא בין הגבוהות בעולם המערבי (ושל הגברים — בין הנמוכות, אחרי שהם יצאו בשלום מהמלחמות, כמובן) הידעת שבאופן יחסי גבוה אחוז התמותה, בקרב הנשים, משטף דם במוח? הידעת שסרטן השד היא בעייה מספר אחת של האשה בארץ? שבקרב הנשים גוברת הנטייה לעישון (והגברים נוטים להפסיק. הנשים — ממשיכות); ש־25 אחוז (!) מהנשים בגיל הבלות צפויות ל"בריחת סידן מהעצמות", מחלה שהמשכה עיוות עמוד השדרה וסופה מוות? פחד לחיות!

פרופ' ליאון אפשטיין, מנהל המחלקה לבריאות המשפחה והקהילה בפקולטה לרפואה של הטכניון ובקו"ח הכללית, תרם נתונים אלה בסימפוזיון שערכה נעמת בנושא "תוכניות חדשות לקידום רפואת האשה בישראל". הוא מודע לכך שהנתונים מפחידים, אבל עם הרבה — אבל הרבה — רצון טוב יש רפואה מונעת: למשל פרוייקט "רוממה" בחיפה, שבמסגרתו הוזמנו כל נשות השכונה, שמעל גיל 45 להירשם לבדיקות ולמעקב. ההיענות היתה עצומה ועל ידי היערכות מתאימה הכל הולך מצויין. אין תורים. הנשים הממתינות לבדיקה מתכבדות בכוס קפה. האווירה לבבית והיוזמים משתכנעים, שיש הכרח להרחיב את היריעה. הבדיקות גילו — מספר פרופ' אפשטיין — ש־25 אחוז מהנשים המעוניינות בתכנון משפחה משתמשות באמצעי מניעה בלתי בטוחים, שהשמנת יותר מגיעה למימדים מיפלצתיים, שאצל נשים רבות מתגלה סוכרת, מבלי שידעו אם וכאשר אי פעם ירוות — תקדיש קופת חולים יותר משאבים לרפואה מונעת, ורצוי — מדגיש פרופ' אפשטיין — במיסגרת הקהילה.

בתל־אביב נרתמו לנושא העירייה מכאן וקופת חולים מכאן. פרופסור אמנון דוד, מנהל מח' נשים והמרכז לפוריות של קופת חולים הכללית במרפאת זמנהוף הפך את המחלקה שלו, יום אחד בשבוע, ל"מרפאה של תקופת המעבר". בימי ג' באות לשם נשים מעל גיל 49 (הן מהוות 13 אחוז מכלל אוכלוסיית הנשים בארץ), ממלאות שאלון אחיד, נשלחות למרפאות שכונתיות שלהן לבדיקות, חוזרות למרכז, מקבלות טיפול, במידת הצורך, או נשלחות לטיפול לגורם מתאים...

פרופ' דוד מחלק את הפונות למרכז לשלוש קבוצות: אלה הסובלות מהפרעות גיל המעבר, והן מטופלות בתכשיר לא הורמונאלי; אלה הסובלות מאיבוד גבוה של סידן בעצמות (תופעה המתחילה כחצי שנה אחרי הפסקת הווסת), אצל נשים שהן בקבוצת סיכון, סידרה של בדיקות מגלה סיכון זה, ואם התופעה מתגלה מוקדם מדי אפשר לעצור אותה ואלה עוברות טיפול הורמונלי; והמאושרות, הבאות מדי חצי שנה לבדיקה כדי לשמוע שהכל אצלן בסדר.

במיכלול הבדיקות כלולה גם בדיקת "פאפ" (בדיקת נישטת צוואר הרחם) לגילוי סרטן צוואר הרחם. שכל אשה אמריקאית, למשל, עוברת כדי חצי שנה, ואילו אצלנו מרבית הנשים אף לא שמעו עליה ואפילו רופא גינקולוג לא ימליץ עליה, אם הפציאנטית אינה מתלוננת.

זאת בעיה של סדר עדיפויות — אומר פרופ' יורם לס, סגן הדיקן של הפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל־אביב — בישראל יש 1.3 מיליון נשים בגיל 15־65. תיאורטית זקוקה כל אחת מהן לבדיקה גינקולוגית פעם בשנה. גינקולוג, אף הזריז ביותר, מסוגל לבדוק 40 נשים ביום עבודה, ובערך 10,000 נשים בשנה. מערך ברפואה המונעת בלבד דורש, איפוא, 130 גינקולוגים. בקופת חולים הכללית מועסקים עשרה גינקולוגים בתל־אביב רבתי. שישה (!) בגליל כולו...טוב. אבל גם ניתן לדרוש מקופת חולים, אם כל אחד מהמבוטחים בה משלם בממוצע 9 ש"ח בחודש? פרופ' לס מציע תשלום תמורת בדיקות הרפואה המונעת, בתנאי שכל המעוניין (והנזקק) ימסור את הקבלה לקופת חולים ואחרי בדיקת זכאותו (באמצעות מחשב) יינתן לו החזר פרוגרסיבי, למי הכל — למי רק חלק...

נאשה לובלסקי, מזכ"ל נעמת, מעדיפה היטל בריאות על כלל האוכלוסיה. אבל היא שמחה שיש אחרות דעים באשר לצורך לחזק את הרפואה המונעת בכלל ושל הנשים בפרט. כתוצאה מ"חודש בריאות האשה" הוקמה ועדה משותפת של נעמת וקופת חולים ומקווים לטוב. בתל־אביב, כאמור, נרתמה לנושא גם העירייה, ליתר הדיוק, חברת מועצת העירייה, חביבה אביגיא, האחראית על תיק הבריאות (גם יו"ר המחלקה המשפטית במרכז נעמת) יזמה מבצע מעקב בתחנה לאם ולילד בשכונת התקווה: כל הנשים שבזמנו ביקרו בתחנה זאת בהריונן או עם תינוקותיהן, והן מעל גיל 45 עתה, הוזמנו לבדיקות, להרצאות, להסברים וכו'. הפרוייקט מקיף 1000 נשים וזאת רק ההתחלה. אביגיא מקווה שהרעיון יתפשט על תחנות לאם ולילד עירוניות בשכונות אחרות ואולי, פעם, מי יודע, יקיף את כל העיר.

נאשה לובלסקי מקווה שפרוייקטים כאלה, כמו זמנהוף רוממה, גוש שגב בגליל או שכונת התקווה — יתפשטו בכל הארץ. הנשים רק צריכות לדעת לעמוד על זכותן להיבדק. לא לדחות למחר. לא להאמין שזה שום דבר. יעבור. לי לא יקרה כלום. אולי לא יקרה. אבל מוטב לשמוע מפי רופא שהכל בסדר. גם אם זה יעלה לנו יום־יומיים של "בילוי" במרפאות ובמעבדות...

צב"ש

מרשמים למחברת

מהמטבח הכורדי

המירשמים לקוחים מסיפרה של ורדה שילה, "הבישול הכורדי", בהוצאת "כנה". תודה.

מרק עדשים עם לפת ואורז

ל־6־8 מנות: 2 כוסות עדשים מבוררים ושטופים; 1 כוס אורז מבורר ושטוף; 1/2 ק"ג לפת קלופה וחתוכה לקוביות; 1 בצל גדול, קצוץ; 1/2 חבילת מרגרינה; 12־13 שיני שום כתושות; עד 1 כפית פילפל שחור; 2 ליטר מים; מלח, לפי הטעם.

לטגן את הבצל עם המרגרינה עד שיזהיב. להוסיף את העדשים, את האורז, את הלפת, המים, השום, הפילפל והמלח. לבחוש, להביא לרתיחה ולבשל על אש בינונית בסיר מכוסה (ולהשאיר חריץ כדי למנוע גלישת המרק) במשך 60־70 דקות. להגיש חם.

סלט גזר וצנון

חצי ק"ג צנון שטוף, קלוף ומרוסק על פומפייה דקה; חצי ק"ג גזר — כנ"ל; 5־6 כפות שמן זית; 1/4 כוס מיץ לימון משומר, או מיץ מלימון טרי; מלח לפי הטעם.

לערבב הכל יחד, להוסיף את התבלינים ולהגיש כתוספת לצלי כבד.

צלי כבד בקר

1 ק"ג כבד בקר שרוף על אש; 3־4 בצלים יבשים גדולים, קלופים וקצוצים דק; 6־8 גבעולי כרפס או חבילת עלי פטרוזיליה (10־15 גבעולים) שטופים וקצוצים דק; 2־3 פילפלים חריפים שטופים וקצוצים דק (לא הכרחי); חצי כפית פילפל שחור; 1 כפית גדושה מלח (או לפי הטעם);
רבע כוס שמן

לטגן את הבצל בסיר בשמן חם במשך 5 דקות. לבחוש ולהוסיף את הבשר ואת שאר החומרים והתבלינים. לכסות את הסיר. להנמיך את האש, לבחוש מדי פעם עד שקוביות הכבד ישחימו. להגיש בתוספת פתיתים ואורז וסלט ירקות.

עלי גפן כבושים

לקטוף עלי גפן טריים, רצוי באותו גודל. להניח אותם זה על גבי זה ולהכניס לצנצנת גדולה. או למיכל פלסטי. בכל ליטר מים יש לשים 2 כפיות מלח ולהמיס ואת מי המלח לשפוך על העלים, עד שיכוסו. להניח על העלים צלוחית ועליה אבן, כדי שהעלים לא יצופו על פני המים ולאחר־מכן לאטום היטב את הכלי.

עוגת גזר

3 כוסות קמח; 3 ביצים; 1־1/2 כוסות רסק גזר; 1 כוס שמן; 1־3/4 כוס סוכר; 1 כוס מים; 1 חבילת אבקת אפייה; 1 חבילת סוכר וניל. לציפוי: 1 כוס ריבה, 1/2 כוס פתיתי קוקוס.

לנפות את הקמח עם אבקת האפייה. להדליק את התנור, לשמן תבנית אפייה. להפריד את הביצים. לשים את החלמונים בקערה ולהוסיף את הסוכר, את הווניל, הגזר המרוסק והשמן. לבחוש. להוסיף בהדרגה, תוך בחישה, את הקמח לסירוגין עם המים, עד שיתקבל בצק דליל. להקציף את החלבונים, להוסיף, תוך בחישה, לבצק, להבליע את הקצף בתנועת עטיפה עד שייעלם בבצק. לצקת לתבנית המשומנת והמקומחת. לאפות בחום בינוני גבוה (200־250 צ') במשך 20־25 דקות. למרוח ריבה על פני העוגה ולבזוק את הקוקוס. להחזיר לתנור החם ולהשהים במשך 10 דקות נוספות.

ריבת קישואים

1 ק"ג קישואים; 1 ק"ג סוכר; 1/2 כוס מיץ לימון; 1/2 כפית חומר משמר (להשיג בבתי המרקחת).

לשטוף את הקישואים ולגרר על פומפייה דקה או לרסק במעבד מזון. לבשל את הסוכר, את מיץ הלימון והקישואים על אש קטנה, בסיר לא מכוסה, במשך 90 דקות. לבחוש מדי פעם. לצנן ולהעביר את הריבה לצנצנת נקייה ויבשה לחלוטין. לפזר על פני הריבה שבצנצנת את החומר המשמר. לסגור היטב במכסה אטום, נקי ויבש לחלוטין. לאחסן במקום יבש.

הערה: באופן דומה ניתן להכין ריבה ממלפפונים, מדלעת, ממלון ומאבטיח. את כל הריבות כדאי להכין כאשר מרכיביהן (פירות וירקות) זולים.

לפת מבושלת במי סוכר

1 ק"ג לפת מקולפת ורחוצה, פרוסה לפרוסות או לפלחים; 1/2 ק"ג סוכר; מים.

לשים את פרוסות הלפת והסוכר בסיר. להוסיף מים כדי שיכסו את הלפת. להביא לרתיחה ולבשל במשך 30 דקות בסיר מכוסה (בסיר לחץ 10 דקות). להגיש לקינוח. אפשר חם או קר.

תרופה נגד כאב בטן

כדי להרגיע כאב בטן, מיד ניגשו ולקחו נבכה — צמח בר, הידוע יותר אצלנו בתור "נענה חריפה" או "מנטה" ודאגו שיהיה טרי וריחו נודף למרחקים. הרתיחו את הצמח עם מים ולגמו ממנו כתה. כדי לספוג את התרופה לתוך הגוף דרך דרכי הנשימה — האף והפה — התכופפו מעל הסיר, שבו הרתיחו נענה במים, וכיסו את הראש והאדים, העולים מהסיר כאותו. הדבר היה גורם לשני דברים: הגרון היה מתנקה, וכן היו מפיקים תועלת קוסמטית ומשפרים את מצב עור הפנים.

תרופה נגד חום (ארמותה)

נהגו להעמיד רימון חצוי מול הכוכבים במשך הליילה ובזמן הנחתו מילמלו את המלים הללו: "הסתרים שבשמיים — הכוכבים שבשמיים שאלו בעבורי. מה התרופה נגד החום בליילה — אנא שימו תרופה בגרעיני הרימון". למחרת אכל החולה מגרעיני הרימון ולרוב נרפא. (עכשיו אתם יודעים למה צריך חיסון נגד הסינגפורית? כי נגמרה עונת הרימונים — צב"ש)

שיטות חדשות ללימוד שפה לחירשים

תצוגה של הגישה הרב—חושית לפיתוח שפה. לנושאים לימודיים ולהכנת הנשמע והנקרא. מוצגת בימים אלה בבית "שמע" (המטפל בילדים ובנוער לקויי שמיעה) רח פליטי הספר 30 ת"א. הגישה הרב—חושית התפתחה מתוך צרכים במערכת לפיתוח שפה אקטיבית. חינוך ולמידה בכל תחום, הינו תהליך התפתחותי מכוסר. הכיוון למידה ושינוו רב. זאת באמצעות גירויים נכונים ועזרים דידקטיים שונים המשולבים בגישה: בובות תיאטרון, קלטות, שקפים, תמונות ועבודות העשרה שונות. את התצוגה בנתה וערכה חיה דווירזון.

מחקר על הטרדות מין

המרכז הלאומי למידע, הפועל ליד משרד האנרגיה והתשתית, השלים לאחרונה מחקר ממוחשב על השפעות של הטרדות מיניות. המחקר בוצע לצורך שימוש במשפטי גירושין, והוא עומד לרשות כל אזרח בארץ. השלמת המחקר המיוחד הזה נעשתה במסגרת סקר שערך המרכז הלאומי בשביל משרד העבודה והרווחה בנושא הטרדות מיניות ואונס. לצורך הקמת מרכז מידע בנושאים אלה. המחקר בנושא הטרדות מיניות כולל מיסמכים וערכים, הן מהארץ והן מחו"ל, גם פסקי דין בנושאים אלה, שניתנו בארץ ומחוצה לה ב־15 השנים האחרונות. לאחרונה גילו את המחקר עורכי־דין ויועצי נישואין, והם מכרים באמצעותו תקדימים בנושאים הקשורים בהטרדה מינית. לצורך משפטי גירושין.

שימורים מהרי הכורדיסטן

בעקבות הספר

ספר בישול חדש: הבישול הכורדי, מאת ורדה שילה, הוצאת "כנה" הירושלמית, שאינה מתמחה בספרי בישול וכל ספריה יפיפיים. גם ספר זה יפה: מתכונת אלבומית, מודפס על ניר מעוטר בסימני מים עדינים, תצלומים צבעוניים והסברים לציורים, כריכה קשה, מקורית ומעוררת תיאבון, עם צלומי רקע "באדיבות מוזיאון ישראל". ספר מתנה אידיאלי, למי שאוסף ספרי בישול, וגם למי שאוהב מאכלים מזרחיים בלתי שיגרתיים.

המחברת מעשירה את התפריט בסיפורי ילדות, קטעי הווי והסברי רקע — מאוד מאוד במידה, בלי לגנוב את ההצגה מהאוכל, שהוא, כמובן, העיקר. לצד השמות העבריים של המאכלים מצויינים גם השמות המקוריים, בכורדית ומובאת רשימה של תבלינים מיוחדים, כולל תצלומיהם. יש בספר "שער" של סלטים ו"שער" חביתיות, כמעט כולן מעוטרות בירקות ובצמחי בר, ו"שער" מימרחים ושערים לבשר לפי צורת ההכנה, כולל "שער" מיוחד ל"כובה" (כופתא), ו"שער" מרקים וגולשים, שהכורדים קוראים להם "פטורה" (פ' רפויה ושואית, טית ורי"ש קמוצות) ו"שער" בורגול ואורז, ומיני חמין ועוגות ומאפה ומאכלי חגים (שבועות ופסח בפרקים נפרדים) ושימורים וכיבושים וירקות מיובשים ומשקאות מרפא ויין... בסך הכל כ־450 מירשמים, תן או קח עשרה, כי לא ספרתי. יש כ־3 בעמוד, כ־214 עמודים.

אין ספק שהרבה מהמאכלים קשים עד שבלתי אפשריים לביצוע, כי פשוט קשה עד בלתי אפשרי להשיג את התבלינים ו/או העשבים הנדרשים. המחברת מספרת איך נהגו בזאכו, עיר מולדתה לקטוף עשבי תיבול שונים מעבר לנהר. אבל מכאן ארוכה הדרך להרי הכורדיסטן ולא כל אחד מוכשר לגדל גרילן או חרדל לבן, או עולש על המרפסת. חבל שעורך הספר לא דאג לפרסם כתובות של חנויות, שבהן ניתן להשיג תבלינים מיוחדים ו/או צמחי מרפא, כי כך הרבה מהמאכלים נשארים בהישג ידם של יוצאי כורדיסטאן, או מי שיש לו שכנים כאלה.

התיאור של "מהלך ההכנה" ברור, בדרך כלל, תמציתי ועינייני. המחברת ממליצה על דרך הכנה מסורתית, פה ושם נעזרת במכשירים חשמליים. יש להניח שכל הרוצה לקצר את ההכנה יחליט על דעת עצמו להחליף קופיץ במעבד מזון או מסננת רשת בבלנדר.

מתכונים אחרים מהספר מובאים, כ"מירשמים למחברת", אך עלי להודות שבחרתי בקלי־הכנה, שאינם דורשים תבלינים מיוחדים. לדעתי, הפרקים המרשימים ביותר בספר, והייחודיים לו, הם אלה המוקדשים לשימורים (ירקות מיובשים, כיבושים למיניהם, כולל זיתים, נקניק ביתי, גרעינים לפיצוח...) וריבות, ביניהן ריבת קישואים, גזר, צימוקים, וורדים. לפת בסוכר ולחם משמיש (לאורז). מקווה לא לשכוח לפרסם מירשם זה בעונת המשמיש.

צב"ש

באוצר סבורים

יש לפטר את „הברון"

משרד האוצר והעומד בראשו, משה נסים, יודעים שאותו מהלך הקרוי „רפורמה במס הכנסה" לא יתממש. יתכן מאוד שיהיו שינויים, אך מהלך כולל וראוותני לא. עתה, לאחר מעשה, עסוקים באוצר ובליכוד בחיפוש אחר אשמים בכישלון. מועמדים לתואר לא חסרים. בראש וראשונה — שר האוצר עצמו, אשר לא דאג לתכנית הגיונית וברת־ביצוע טרם יצא איתה לציבור, ואשר כשל בנסיונו למכור אותה לציבור. מועמד שני הוא המנכ"ל עמנואל שרון, אשר התעקש על מהלך כולל ומרחיק לכת מלווה בביטול פטורים. אך המועמד העיקרי בו תולים חלק גדול מהאשם במה שקרה הוא הממונה על הכנסות המדינה, ישראל ברון.

לדברי פקידים באוצר, ברון טעה והטעה. הן את הפקידות באוצר והן את הדרג הפוליטי. כך, למשל, הטעה ברון את הממונים עליו בכל מה שקשור לעלות הרפורמה. עד עתה מדבר האוצר על הוצאה של 250 מיליון ש"ח עבור הרפורמה. השבוע התברר כי מספר זה נמוך בהרבה מהעלות האמיתית. נתונים שנחשפו השבוע על־ידי הח"כ יאיר צבן מצביעים על כך שהשינויים במערכת מס הכנסה על יחידים יעלו כ־400 עד 500 מיליון ש"ח. לזה יש להוסיף עוד 350 מיליון ש"ח, ועוד 190 מיליון ש"ח אובדן הכנסות בגין הורדת מס מעסיקים.

איך בכל זאת מגיעים ל־250 מיליון ש"ח? התשובה היא — בעזרת הנחות אופטימיות. ברון, כך מתברר, כל־כך התלהב מהסיסמאות של האוצר, עד אשר הפך אותן להנחות־עבודה. כך למשל הניחו האומדנים שלו שהמשק יצמח במהירות בעקבות הרפורמה. נוסף על כך הניח ברון, שבקרב הציבור תגבר הנכונות לתשלום מס־אמת.

שאלה שנייה המתעוררת בקשר לרפורמה נוסח ברון קשורה למשמעויות החברתיות שלה. יש מי שיודע לספר כי מבין החלופות השונות לרפורמה במס בחר ברון בזו המגדילה ביותר את אי־השוויון והמיטיבה במיוחד עם המעמד העליון באוכלוסייה. ההוכחה הטובה ביותר לכך הם המסמכים שנחשפו על־ידי צבן השבוע. יש לציין, כי תחילה ניסה משרד האוצר לא לחשוף את הנתון, ומסיבות טובות מאוד מבחינתו. ביום שישי האחרון אירגן דובר המשרד תידרוך בהול לכתבים כלכליים. נמסרו להם שפע של מסמכים ונתונים. המסמך אותו חשף צבן לא הופיע ביניהם.

עתה מתברר, שברון העיר הנחיה לפקידיו שלא להעביר את המסמך ואת הנתונים הכלולים בו לעיתונאים. נדרשה עבודה בלשית כדי להגיע לנתון המדהים, ש־70 אחוז מהטבות הרפורמה יגיעו לעשירון העליון.

את מה שאירע לאמירה „איש לא ייפגע", אשר נסים ציטט כדי לשכנע את הציבור לקבל את הצעותיו, יזכרו עוד הרבה זמן באוצר. מתברר שכבר ב־6 באוקטובר הכינו במינהל הכנסות המדינה רפורמה אשר בפירוש היתה אמורה לפגוע בשכבות שלמות של שכירים. האילוצים הפוליטיים של נסים גרמו דחיית אותן כוונות. כאן החלו שבועות שלמים של התרוצצויות והכנסת טבלאות חדשות, כשבא נסים לפגישה הרשמית הראשונה עם מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר, הוא נאלץ להופיע בלי נתונים מפורטים ובלי טבלאות.

באוצר יודעים לספר זה חודשים על היחסים המתוחים בין ברון לבין עמנואל שרון. יתכן כי מה שאירע בשבועות האחרונים יספק תחמושת לכל אותם פקידים אשר היו רוצים לראות ממונה חדש על הכנסות המדינה בהתנהגותו בפרשת הרפורמות הוכיח ברון כי התפקיד גדול עליו.

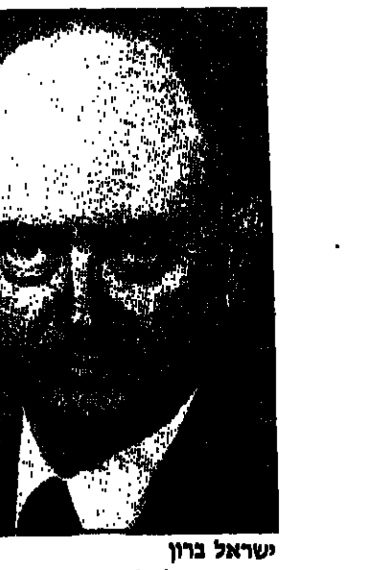

ישראל ברון
התפקיד גדול עליו

אילן אברהם

„דרוקר" נרכשה בקול תרועה והתמוטטה בדממה דקה

דרוקר זכריה, חברה קבלנית בע"מ, נמצאת בשליטת קונצרן סולל־בונה. ב־14 במארס 1982 רכש הקונצרן 65 אחוז מהשליטה בכל החברות שהיו שייכות לקבלן החיפני זכריה דרוקר. „לחברה גרעון בהון של 35 מיליון ש"ח נכון להיום 31.3.86", נמסר ע"י רואה־חשבון ששמו לא צויין בדו"ח שהגיש על חברה זו לעו"ד ניסים אבולוף מירושלים, המשמש כיו"ר ועדת הסיוע לקבלנים שמינו משרדי האוצר והשיכון לבחינת הסיוע לקבלנים. חברת דרוקר פנתה לוועדה וביקשה סיוע כדי לצאת ממצבה הקשה.

כאשר נרכשה חברת דרוקר היא כללה את החברה הקבלנית „בניין ופיתוח" שבנתה שיכונים ברחבי הארץ, בעיקר עבור משרד השיכון, מפעל לבנייה טרומית, מפעל לדלתות אלומיניום וכן חברת תעופה, שהיו לה ארבעה מטוסים וזכות לטיסות שכר. במטוסים היה דרוקר הנמרץ מטיס את עובדיו המקצועיים ממקום למקום. מה שעשה רושם עז על מתחריו בשנות ה־80 המוקדמות.

סולל בונה שילמה לדרוקר 11.5 מיליון דולר. ערך הרכוש של חברות דרוקר נאמד ב־21 מיליון דולר. החובות לשלושת הבנקים הגדולים נאמדו ביום הרכישה ביותר ממיליארד שקלים ישנים.

משה אולניק, אז כמלא־מקום מזכיר חברת העובדים, שהיה בסוד עיסקת הרכישה של חברת דרוקר, תמך בעיסקה ונימק זאת במשפטים מורגשים. משל, שהיה אז מזכ"ל ההסתדרות, ומיצה ורטמן מזכיר מ.פ. חיפה, לא היו נלהבים כאולניק.

רפי אדרי, אז מנכ"ל שיכון עובדים, סירב להגיב בגלוי, ולא לייחוס אף אמר כי הוא רוגז על הרכישה המיותרת. מאז המצב הלך ורע, ועל־פי דו"ח רואה החשבון לוועדת אבולוף, גם הערכת הגרעון של 35 מיליון ש"ח איננה סופית. הגרעון המשוער מבוסס על דו"חות כספיים שנערכו על בסיס „עסק פעיל". אך לאור העובדה שהחברה כמעט חדלה לקבל עבודות צפויים לחברה הפסדים נוספים. רואה החשבון פוסק, כי מכונות וציוד בנייה וכלי רכב המופיעים במאזן, בשווי של 7.5 מיליון ש"ח, אינם מציאותיים. לדבריו, בשפל הקיים בשוק הבנייה, שווי הרכוש נמוך בהרבה. גם קרקעות ומבנים המופיעים במאזן כרכוש קבוע, הנאמד בכ־6.2 מיליון ש"ח, אינם משקפים את המציאות וראוי להעריך אותם בשווי נמוך בהרבה. בדו"ח הכספי של החברה שנמסר לוועדת אבולוף מופיע מלאי בסך 5.2 מיליון ש"ח. רואה החשבון קובע, כי חלק ממלאי זה מומש כחצי שנה האחרונה ושימש כנראה לכיסוי ההפסד באותה תקופה.

הגרעון והנכסים הקבועים ממומנים מהלוואות בסך 54 מיליון ש"ח. כאשר יותר מ־37 מיליון ש"ח הן הלוואות צמודות למדד בריבית שנתית שבין 0.5 אחוז עד ל־7.5 אחוזים. כ־9 מיליון ש"ח צמודים לשערי מט"ח בריבית שבין 8.6 אחוזים לכ־19 אחוזים, יותר מ־8 מיליון ש"ח לא צמודים. הריבית המשולמת — בין 45 ל־150 אחוז. נוסף על חובות אלה נתנה החברה ערבויות בנקאיות בסך 13 מיליון ש"ח לרוכשי דירות ומזמיני עבודות. כל הנכסים משועבדים. סולל־בונה ערבה לחובות חברת דרוקר בכ־50 מיליון ש"ח.

רואה החשבון הביא לפני ועדת אבולוף את עיקרי תכנית ההבראה של החברה, לפיה על הבנקים לוותר על ריבית בסך 15 מיליון דולר. הגדלת ההון על־ידי הבעלים (סולל־בונה), או מתן ערבויות נוספות, הלוואת ליקונסולידציה בסך 20 מיליון דולר מהאוצר ומימוש נכסים ממלאי הקרקעות, מילוות חובה ממשלתיים ופקדונות למימון משכנתאות לרוכשי דירות. רואה החשבון מעיד, כי לא הוצג לפניו כל מסמך המעיד על נכונות הבנקים להפחית מהריבית, ולו גם בתנאי שהחברה תבצע תכנית הבראה.

תחזיות אופטימיות ללא ביסוס

דו"ח רואה החשבון מוסיף, כי החברה טוענת למקור נוסף להבראה — רווחים שיהיו לחברה בעתיד בביצוע פרוייקטים שחושבו על בסיס ההנחה כי חברת דרוקר תבצע 4 אחוזים מהיקף עבודות הבנייה בארץ במשך עשר השנים הבאות, הנחה שאין לה ביסוס, לדעת רואה החשבון, אף כי היא מסומנת בתכנית ההבראה בסך 6.5 מיליון ש"ח.

רואה החשבון אינו חושב כי תכנית ההבראה שהוצגה לפניו, ואשר אותה העביר לעיון חברי ועדת אבולוף תוכל להביא לשינוי יסודי במצב החברה.

לפני כעשרה ימים הודיעה חברת דרוקר לבורסה כי ההון השלילי שלה גדל והולך והוא גבוה מהסכום של 35 מיליון ש"ח עליו הודיעה ב־31.3.86. החברה נמצאת בתהליכי חיסול.

זכריה דרוקר, שבעת הרכישה, במארס 1982, נקבע כי ימשיך לכהן כמנכ"ל, נמצא כבר שנתיים בארה"ב. אברהם אמיתי, שכיהן כמנכ"ל במקום דרוקר, פרש. צבי ציקליק, סמנכ"ל חברת דרוקר, עבר לא מכבר לסולל־בונה, כראש אגף שיווק בחטיבת הקבלנות. מינויו בסולל־בונה עורר תרעומת בקרב העובדים הוותיקים בסו"ב, שהודיעו בחוזר לכל העובדים כי לא יישתפו פעולה עם ציקליק. בינתיים מכהן יוסף גרנות כמנכ"ל זמני של חברה, שהחליטה בחודש מאי האחרון לא להשתתף במיכרזים. כל אלה מביאים למסקנה אחת — גם „דרוקר" מתפרקת.

חיים מרגלית

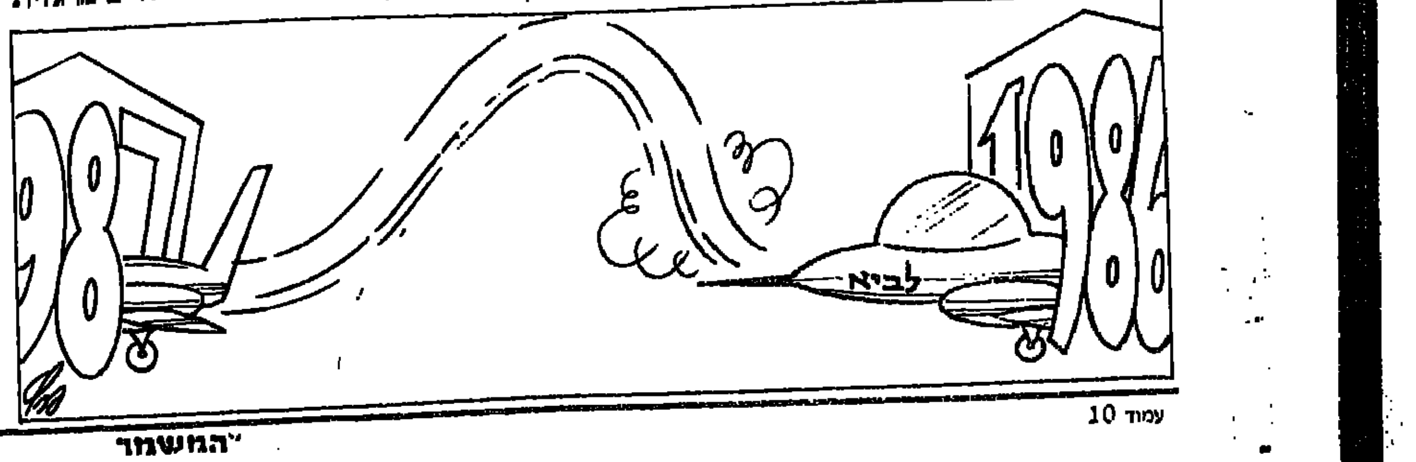

רפי איתן:

המינויים הפוליטיים לא פגעו ברווחיות כי"ל

● בחברה אומרים, לעומת זאת, כי כמחצית הדירקטורים ועוד כ־30 בכירים ממקורבי שרון פוגעים קשות בתיפקוד הקונצרן

רפי איתן, מי שמונה על־ידי שר התעשייה והמסחר אריאל שרון לתפקיד יו"ר חברת כימיקלים לישראל, הפר אתמול את קשר השתיקה שגזר על עצמו מאז מינויו, ויצא להגן על השר כנגד ההתקפות של גורמים שונים על מינויים פוליטיים הנעשים בקונצרן.

הפרת קשר השתיקה באה לאחר שהח"כ יצחק ארצי, שסייר במפעל הברום ברמת חובב בבאר־שבע, אמר כי שרון מכניס את נאמניו לתפקידים בכירים בקונצרן ובחברות־הבנות שלו ובכך פוגע במוטיבציה של העובדים ובסיכויי הקידום שלהם, ומוכיח כי „לא הכישורים חשובים אלא הקשרים".

איתן אמר אתמול בתגובה לכך, כי לא נעשו כל מינויים פוליטיים בכי"ל שיש בהם כדי לפגוע ברווחיה, בעסקיה או בפעילותה הכלכלית של החברה. כל מינוי, אמר איתן, נעשה בהתאם לצורך ולכישורים הא המועמדים. הוא הוסיף, כי בחבר עצמה לא בוצעו כל מינויים של העניין.

יצויין, כי בחברות הקונצרן נעשו כ־30 מינויים, המוגדרים על־ידי כמינויים פוליטיים, כאיוש תפקידים הוכנסו למועצת המנהלים של כמחצית מבין החברים הנחשבים שרון. מינויים אלה עוררו זעם העובדים, שאף הקימו ועד פעולה נג המינויים הפוליטיים.

העובדים טוענים, כי רבים מבין שהוצנחו לחברה חסרים את הכישור החלטות נכונות, דבר הפוגע קשות הקונצרן וחברותיו.

איל

כץ־עוז:

בעלי בארות פרטיים לוקחים זכויות מים חריגות

משרד החקלאות בשיתוף עם נציבות המים הכריזו מלחמה כוללת בנושא חריגות המים בארץ. להערכת חה"כ אברהם כץ־עוז, סגן שר החקלאות, מדובר בחריגות מים זמניות בהיקף של 100 מיליון קוב מים בשנה.

הוא מסר, כי נציבות המים נערכת עתה לסקר מפורט של כל מקורות המים במדינה, במיוחד מקורות המים הפרטיים, תוך שימוש במכשירים חדישים ובטכנולוגיות מיוחדות, שמטרתן לוודא כי בעלי בארות פרטיות ומקורות מים פרטיים אחרים לא יעשו בהם שימוש לרעה, ולא ימשכו כמויות מים מעבר למכסה הניתנת להם במסגרת החוק.

סגן שר החקלאות קבע כי הצורך להכריז „מלחמה כוללת" על החריגים נובע הקשה אליו הגיע משק המים בארץ. נותן מנוח למחשבה כי יש כאלה ה לעצמם זכויות מים שאינן מגיעות לה הרגיש, כי אם יהיה צורך בכך לא משרד החקלאות ונציבות המים מ משטרת־מים, בעלת סמכויות ביצוע שמתפקידה יהיה לאתר במהירות את ה ולהעמידם לדין, תוך ניצול כל ה והתקנות בנושאי המים.

כל כמות שתחסך במיבצע תסייע ל הממלכתיים לעמוד במשימה שנט עצמם לקראת השנה הבאה — לחסוך בהיקף של 250 מיליון קוב, לעומ מיליון קוב בשנה הקודמת.

הדולר ימשיך להידרדר

„קרדיט סוויס", הבנק השלישי בגודלו בשוויץ, צופה כי שער הדולר ימשיך לה ב־1987, ביחס למטבעות השוק ולפרנק השווייצי. תחזית הבנק לשנה הבאה צופה יר ממוצעת של 5%־10% של הדולר, אך גם התייצבותו (סביב 160 ין) ביחס ל היפאני.

אם לא תהיה עליה חדה של מחירי הדלק, הליש"ט תרד במקביל לדולר, אך ה עליה יהיה קטן יותר מאשר ב־1986.

המטבעות הקשים „הבריאים" יהיו הפרנק השווייצי והמארק הגרמני, כאשר יש התיסוף של האחרון מוערכת כ„גבוהה מאוד".

כלכלני „קרדיט סוויס" מבחינים בסיכויים מסויימים להחזרת האינפלציה, בעיקר מחירי הדלק יעלו. היא עשויה להיות בשיעור כ־3%־4% ונמוכה יותר במערב אירו אולם שיעור כזה עדיין לא יגרום נהירה לזהב ב־1987, ולאלה הרוצים בכל זאת להשק במתכות יקרות כדאי להעדיף את הפלטינה. סבורים כלכלני הבנק.

יוסף אלפרן, זנ

שביתה ב„דן" בעוד שבועיים

600 הנהגים השכירים של קואופרטיב „דן" הכריזו אתמול על סכסוך עבודה, בעקבות סירובה של הנהלת הקואופרטיב למלא אחר כל סעיפי הסכם העבודה הקיבוצי.

הנהגים טוענים, כי ההנהלה אינה מוכנה למלא אחר סעיפים כמו תשלום פרמיה של 30 אחוז בגין חופשות, פיצוי עבור שעות נוספות, ביצוע ההסכם כדבר מתן מעמד של עובד חודשי לחלק מהנהגים, תשלום דמי הבראה־חורף, תשלום מיוחד לנהגים עבור אי־העדרות, תשלום עבור שני מיצויי הח שנקבעו עוד בשנת 1985, וכן חו האגודה לעובדים עבור אחזקת רכב וכ

אם לא ישולמו לעובדים הסכומים הם תובעים, יפתחו בשביתה ב־14 ל ההסתדרות עומדת מאחורי דרישות הע

ב„דן" מועסקים 390 נהגים קבועים ו נהגים שכירים לא־קבועים.

א

בפרוייקט בקיבוץ אורים

פריצת־דרך בניצול פסולת חקלאית

קיבוץ אורים עוסק בימים אלה בתכנון פרוייקט לניצול פסולת חקלאית ביוגוסלביה. הפרוייקט המוקם במימון הבנק העולמי, נועד לנצל פסולת של אלף פרות.

במקביל מתנהל עתה מו"מ להקמת שני מתקנים נוספים באלה ביוגוסלביה. אם יצליח הקיבוץ בהקמת המתקנים הללו תהיה בכך פריצת דרך להקמת מיתקנים נוספים בגוש המזרחי. אורים עוסק בתחום ניצול פסולת חקלאית מאז ינואר 1985, לאחר שרכש את חלקו של איגוד התעשיה הקיבוצית. הביטאון „ביוספירה" המוסר על כך מציין, כי ה פציה של הקיבוץ היא לא להתאים את ה הנפח לגורלה של רפת מסויימת. אלא את יתרונות הטכנולוגיה במיתקנים לעיבוד זבל של אלפי פרות.

בתוכנית הקיבוץ לבצע פרוייקט בארה"ב, שבו כל מיתקן יטפל בכמוי עצומות. על תכנון הפרוייקט עבדו שנ והושקע בו מאמץ רב.

זמי מר, הקיבוץ הארצי:

פגיעה ביצוא ובייצור

ההישג של 1986 היה הירידה בשיעורי האינפלציה — קובע זמי מר, רכז מחלקת הכלכלה בקיבוץ הארצי. עם זאת הוא מרגיש, כי הישג זה מתגמד לעומת המכות שספגה המערכת היצרנית. הקשה במכות היא הריבית, שאכלה כל חלקה טובה, ומכה נוספת — חוסר עידוד ליצוא. צירוף זה הכניס את המערכת היצרנית למבוך שקשה למצוא מוצא ממנו. מר מציין, כי הקפאת שער הדולר הפכה את היבוא לכדאי והטילה נטל נוסף על הייצור המקומי.

קשה איפוא להסתמך על תצפיות לשנת 1987, אומר זמי מר. לדעתו, התכנית הכלכלית של שר האוצר, והמדיניות שהוא מנהל, מבטאה את המשך הפגיעה ביצוא ובייצור. אם לא יקטינו את שיעורי הריבית, ואם לא יהיו הקלות של ממש ליצואנים, צפויים קשיים גדלים והולכים למשק היצרני.

רכז מחלקת הכלכלה בקיבוץ הארצי מזכיר, כי בתחום החקלאי הוכו גידולי השדה. מחירי החיטה והכותנה ירדו. מכה נוספת היווה הקיצוץ במיכסות המים, שהוטלו בעיקר על החקלאים. הוא מקווה שלא יהיו הכבדות נוספות על מיכסות המים לאחר גשמי הברכה החורף. יש סימני התאוששות במחירי הכותנה, כך שאולי בתחום החקלאי יחול שיפור.

עוזיה גליל, תעשייה:

הבעיה — מחיר הדולר

1986 היתה שנה קשה לתעשייה — קובע עוזיה גליל, יו"ר מועצת המנהלים של קבוצת „אלרון". תמיד יש יוצאים מן הכלל, יש טובים ויש פחות טובים, הוא אומר. בקבוצת „אלרון" נמצאו מפעלי „אלביט" במצב טוב ולעומתם „אלסינט" במצב פחות מטוב, ולכן אין נוסחה אחידה, במיוחד בתעשיות המתוחכמות שמרכיבות את קבוצת „אלרון".

אשר לשנת 1987, לדבריו התעשייה למודת הניסיון ערוכה טוב יותר מאשר בעבר. היו קשיים, ולכן יהיה קל יותר להתמודד. מובן שלא מדובר בתעשיות שיש להם צבר הזמנות לטווח ארוך. גליל מדבר על תעשיות שההתמודדות היא לחם חוקן. הוא מוסיף, כי מפעלים המייצאים לגוש הדולר מצבם קשה. ערך הדולר יורד ואצלנו, כאשר הוא מוקפא, המרחק בין שער הדולר למדד גדל והולך ומקשה על התעשייה. לדעתו, יש צורך בשינוי, ואם הוא יקרה, מצב היצואנים לגוש הדולר ישתפר.

גליל מרגיש, כי יש שווקים למוצרים הישראליים: יש להם שם טוב וכבר נצבר מוניטין. יש סיכויים. הבעיה המרכזית היא היחס בין עלות למחיר, ולשם כך צריך להוזיל את עלות ההון ולייצב את שכר העבודה.

דב פלג, הסתדרות:

שר האוצר מוביל לקיפאון

שנת 1986 היתה שנה מבוזבזת — קובע דב פלג, חבר הוועדה המרכזת ויו"ר האגף לביטחון סוציאלי בוועד הפועל של ההסתדרות.

לדבריו, בוזבזו אפשרויות לחידוש הצמיחה מבחינה כלכלית ומבחינה חברתית. כתוצאה מבזבוז זה נקלעה המדיניות הכלכלית והחברתית למילכוד. שר האוצר משה נסים מנסה לצאת מהמילכוד, על־ידי שינוי בולט של המשטר החברתי במדינה. כשהוא מוביל לכיוון השמרני־ליברלי. כיוון זה, לטענת פלג, לא יוכל לפתור את הבעיות המטרידות את המדינה. טבעי, שההסתדרות על כל חלקיה ומפלגותיה נלחמת נגד התכנית הכלכלית. לאור האמור במצע היסוד של ההסתדרות, הקובע כי „ההסתדרות תהא מושתתת על עבודה, שוויון ועזרה הדדית".

ההסתדרות, לדעת פלג, תמשיך ב־1987 במאבק נגד התכנית הכלכלית, כדי להוביל את המדינה ליעד של צמיחה מחודשת, הגדלת הייצור והיצוא והרחבתם. ונגד סיסמאות השווא אותן מפיץ שר האוצר.

בינו צדיק, בנקאות:

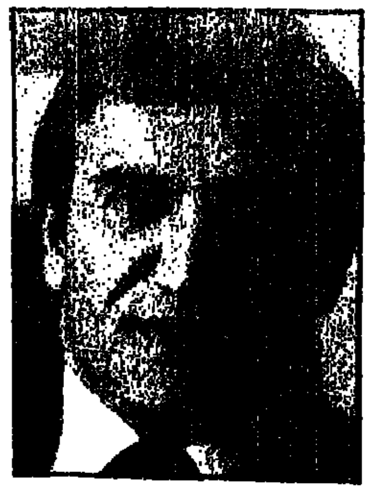

ביטול ההצמדה תנאי לכל רפורמה

הורדת שיעורי האינפלציה ממאות אחוזים לשיעור של 20 אחוז בשנה התבצעה תוך נקיטת צעדים חריפים, כמו שחיקת שכר ממשית ופגיעה קשה בפירמות מסחריות. שחלקן אף פשטו את הרגל — קובע צדיק בינו, יו"ר מועצת המנהלים של הבנק הבינלאומי הראשון. הוא מציין, כי ה„סטארט" של התכנית הכלכלית, שהחלה ביולי 1985, נגמר והולך. השכר תיקן עצמו ב־1986, וחזר לשיעוריו הקודמים. הפירמות שנפגעו אינן קיימות עוד.

לדבריו, יש צעדים הכרחיים שצריכים להיעשות לפני כל רפורמה וביטול הצמדות מהווה תנאי מוקדם לכל צעד שיעודו חירוש המשק — רפורמה בשוק ההון ורפורמה במערכת המיסים. היה הישג בירידת האינפלציה ל־20 אחוז. אך אין לשכוח שזו עדיין אינפלציה גבוהה מאד, במיוחד כאשר משווים אותה לאינפלציה במדינות המערב, הנעה בין 0 ל־4 אחוזים.

צדיק סבור, כי הישארות בתחומי אינפלציה של 20 אחוז תביא לערעור היציבות שהושגה. שכר צמוד, ובעצם כל התפישה של הצמדה, היא המונעת את חידוש הצמיחה במשק ואינה מאפשרת השקעות במשק. לדעתו, נוצר מצב שאין כדאיות בהשקעות בייצור. חוסר הכדאיות מקורו בעלויות העבודה הגבוהות. עלויות העבודה מקורן בשכר עבודה, שהוא גבוה עתה במונחים דולריים, ובמחירים הגבוהים של כסף. מדוע ללכת ולהשקיע בייצור, כאשר אורח מקבל תשואה דולרית של 12־16 אחוז למניות שבהסדר, כאשר בעולם התשואה היא רק 4 אחוזים — שואל בינו צדיק.

ריאיין: חיים מרגלית

התוצר המקומי הגולמי והתוצר העסקי

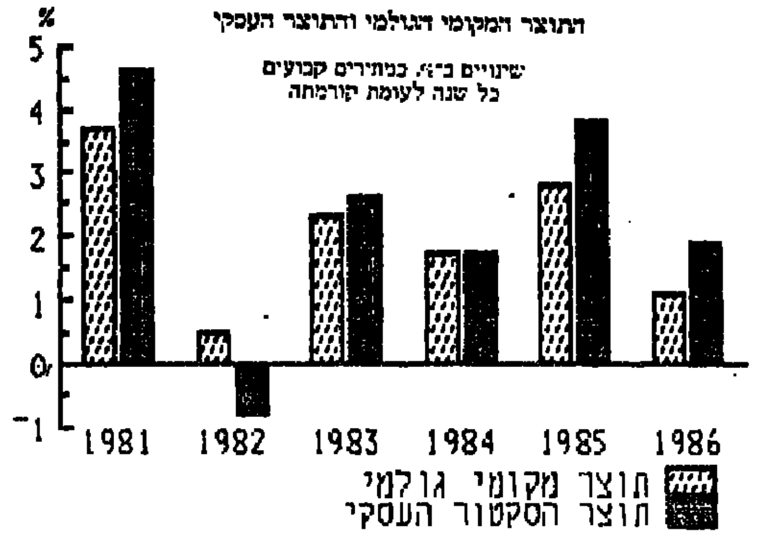

סיכומי החשבונות הלאומיים

1986 — עוד שנה של קיפאון

התוצר המקומי הגולמי, במחירים קבועים, עלה בשנת 1986 באחוז אחד לערך, לעומת עליות של כ־2% לשנה בשנים 1983 עד 1985. יבוא הסחורות והשירותים עלה בשנת 1986 ב־9%, כך שבסיכום גדול המקורות שעמדו לרשות המשק בשנת 1986 ב־4% — מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

מתוספת המקורות שבשנת 1986 נטלה את חלק הארי הצריכה הפרטית, שגדלה בממוצע ב־12% (10% לנפש), לאחר ירידות בצריכה לנפש בשנים 1985 ו־1984 (2% ו־9%, בהתאמה). רמת הצריכה הפרטית לנפש בשנת 1986 נמוכה ב־2% מרמתה בשנת 1983. יצוא הסחורות והשירותים בשנת 1986 עלה ב־6%, בהמשך לעליות בשנתיים הקודמות (8% ב־1985 ו־14% ב־1984). חל בשנת 1986 גידול בולט במלאי ברוב ענפי המשק (במיוחד במלאי היהלומים והדלק), בהיקף של 4% מהתוצר העסקי. לעומת זאת, הצטמצמו ההשקעות בנכסים קבועים בשנת 1986 ב־7%, בהמשך לירידות בשנים 1985 ו־1984 (10% ו־13%, בהתאמה). הצריכה הציבורית, במחירים קבועים, הצטמצמה בשנת 1986 ב־11%. עיקר הירידה היה בצריכה הבטחונית בכלל וביבוא הבטחוני במיוחד. הצריכה הציבורית האזרחית ירדה בשנת 1986 ב־2%, לאחר שכמעט לא השתנתה בשנים 1981 עד 1985.

גידול של 3% בתוצר התעשייתי

התוצר המקומי הגולמי של הסקטור העסקי, במחירים קבועים, עלה בשנת 1986 ב־2% לעומת עלייה של 4% ב־1985 ו־3%־2% ב־1984 ו־1983. פריון העבודה — התוצר לשעת עבודה — בסקטור העסקי בשנת 1986 נשאר ללא שינוי, לעומת עלייה של 3%־4% בשנת 1985.

אומדנים המבוססים על נתונים חלקיים על התפתחות התוצר הגולמי בענפי המשק העיקריים מראים שהתוצר התעשייתי — כולל ענף היהלומים — עלה בשנת 1986 ב־3%, לאחר עלייה דומה ב־1985.

התוצר ענף הבינוי, כולל בנייה בטחונית, הקיף הצמצום; בשנת 1986 חלה בו ירידה של 13%, לאחר ירידות של 10% לשנה ב־1984 וב־1985 ו־2% ב־1983. תוצר ענף החקלאות ירד בשנת תשמ"ו ב־4%, לאחר עלייה של 6% בתשמ"ה. תוצר ענף השירותים הציבוריים ירד בשנת 1986 ב־2%־3%, לאחר יציבות הנמשכת מאז 1983, בעיקר הוצאות לירידות השכר.

נתונים חלקיים לרבע האחרון של 1986 (בעיקר נתונים על יבוא מוצרי צריכה ומכירות בשיווק המאורגן) אינם מצביעים על המשך הגידול בצריכה הפרטית.

יבוא בני־קיימא חזר לקדמותו

פירוט הצריכה הפרטית לנפש מראה, שהתנודות החריפות ביותר היו ברכישות מוצרים בני־קיימא ובהוצאות לנסיעות לחו"ל. רכישות מוצרים בני־קיימא (ריהוט, ציוד למשק הבית וכלי רכב) עלו בשנת 1986 ב־44%, לאחר ירידות של 10 ב־1985 ו־33% ב־1984. בשנת 1986 עלו הרכישות לנפש של ציוד למשק הבית (כמו מקררים, מכונות כביסה, מקלטי טלוויזיה, מכשירי וידיאו וכד') ב־61%, רכישות ריהוט ב־21% ורכישות כלי רכב ב־46%. הוצאות ישראלים בחו"ל עלו ב־1986 ב־14% לאחר ירידות של 2% ב־1985 ו־7% ב־1984.

עליות מצומצמות יחסית היו בשנת 1986 בסעיפים הבאים: הצריכה לנפש של „מזון, משקאות וטבק" עלתה ב־7%; עלייה ממוצעת של 6%־7% היתה בסעיף „הלבשה, הנעלה וחפצים אישיים".

הצריכה הציבורית האזרחית הצטמצמה בשנת 1986 ב־2%, לאחר יציבות הנמשכת מאז 1981.

ההשקעה בנכסים קבועים (כבניינים, כציוד ובכלי תחבורה) הצטמצמה. במחירים קבועים, בשנת 1986 ב־7% לאחר ירידות של 10% ב־1985 ושל 13% ב־1984.

ההשקעה בבתי מגורים, שהיא כ־30% מכלל ההשקעה בנכסים קבועים, הצטמצמה ב־1986 ב־17%, לאחר ירידות בכל שנה לעומת קודמתה, החל מ־1982. רמת ההשקעה בבתי מגורים בשנת 1986 נמוכה ב־38% מרמתה ב־1982. בשנת 1986, היתה הירידה בהשקעות בבנייה הציבורית למגורים חריפה (33%) מהירידה בבנייה הפרטית למגורים (14%).

ההשקעה בענפי המשק השונים (בבניינים שלא למגורים ובעבודות בנייה אחרות, בציוד ובכלי תחבורה), המגיעה ל־70% מכלל ההשקעות בנכסים קבועים, הצטמצמה ב־1986 ב־2%, לאחר ירידות של 8%־9% ושל 15% ב־1985 וב־1984, בהתאמה.

ב־1986 הצטמצמו ההשקעות בבניינים ובעבודות בנייה אחרות על־ידי ענפי המשק השונים ב־7% והשקעות במכונות ובציוד ב־5%־6%, לעומת זאת, היתה עלייה של 21% ברכישות כלי תחבורה „בשתיים על־ידי המפעלים".

השינוי במלאי — לפי אומדנים גולמיים, הגיעה התוספת למלאי במחירים קבועים בשנת 1986 ל־4% מתוצר הסקטור העסקי, לעומת כ־1/2% ב־1985 ו־1% ב־1984. התוספת הגדולה יחסית במלאי ב־1986 משקפת לגידול ביבוא הדלק וחומרי הגלם לתעשייה (כולל יהלומים).

המלאי בענפי התעשייה גדל ב־1986, לאחר ירידה מתונה בשנה הקודמת. לעומת זאת, נרשמה ב־1986, על־פי נתונים חלקיים, ירידה קטנה יחסית במלאי בענפי המסחר והחקלאות.

יצוא סחורות ושירותים — במחירים קבועים, עלה ב־1986 ב־6% בהמשך לעליות של 8%־7% ו־14% שנרשמו ביצוא ב־1985 וב־1984 בהתאמה.

יבוא סחורות ושירותים — במחירים קבועים, עלה בשנת 1986 ב־9%, לאחר ירידה של 2% ב־1985 ויציבות ב־1984. היבוא הבטחוני ירד ב־1986 ב־33% לאחר עליות של 24% ב־1985 ושל 38%־37% ב־1984.

על־פי נתונים חלקיים לרבע האחרון של 1986, נעצר הגידול ביבוא ואף חלה בו ירידה לעומת הרבע השלישי של השנה.

עודף היבוא על היצוא של סחורות ושירותים לשנת 1986 הסתכם בכ־4 מיליארד דולר, כדומה לשנת 1985. ללא היבוא הבטחוני הישיר הסתכם הגרעון ב־2.8 מיליארד דולר בשנת 1986, ב־600 מיליון דולר יותר מאשר בשנת 1985.

מחירי התוצר המקומי עלו על מחירי היבוא

מחירי הסחורות והשירותים עלו בשנת 1986 ב־46%, לעומת עליות של 114% בשנת 1985 ו־149% בשנת 1984. העלייה במחירי התוצר בשנת 1986 היתה גבוהה יחסית לעלייה במחירי יבוא הסחורות והשירותים — 54% לעומת 34%. התפתחות זו הושפעה מירידה של 35% במחירי הדלק (במחירים בדולרים נרשמה ירידה של 48%). מבין מרכיבי התוצר נרשמה עלייה בולטת יחסית במחירי תוצר השירותים הציבוריים (59%). עלייה זו מבטאת את העלייה בשכרם של עובדי השירותים הציבוריים, לאחר הירידה היחסית בשכרם ב־1985.

מחירי הצריכה הפרטית בשנת 1986 עלו ב־51%, לעומת עליות של 123% בשנת 1985 ו־149% בשנת 1984.

עלייה מתונה בהכנסה הפנויה וירידה חריפה בחיסכון

ההכנסה הפרטית הפנויה, בניכוי עליית המחירים של הצריכה הפרטית, עלתה בשנת 1986 ב־2%, אחרי ירידה של 11% ב־1985. לעומת זאת, עלתה הצריכה הפרטית ב־1986 ב־12% (10% לנפש) לאחר יציבות ב־1985. התפתחות זו מבטאת ירידה נוספת בשיעור החיסכון מההכנסה הפנויה. לפי האומדנים המוקדמים, ירד שיעור החסכון בשנת 1986 ל־21%, לעומת 24% במחצית השנייה של 1985, 34% במחצית הראשונה של 1985 ו־36% ב־1984.

בנטל המס נמשכה העליה. נטל המס באחוז מההכנסה הלאומית במחירי השוק, עלה בשנת 1986 ל־43%, לעומת 23% ב־1985 ו־16% ב־1984. הגידול בנטל המס בשנת 1986 הושפע בעיקר מהגידול הבולט במיסים העקיפים ומצמצום התמיכות. המיסים הישירים (בעיקר מס הכנסה ותשלומים למוסד לביטוח לאומי) היו בשנת 1986 ברמה לשנת 1985 כ־26% מההכנסה הלאומית.

תשלומי ההעברה של הממשלה למשקי בית וקצבאות המוסד לביטוח לאומי ותשלומי סעד לסוגיהם, בניכוי עליית מחירי הצריכה הפרטית, עלו בשנת 1986 ב־17%, לאחר עלייה של 7% ב־1985.

מיסים עקיפים, פחות תמיכות לייצור מקומי, עלו ב־1986 ל־10% מההכנסה הלאומית, לעומת 7% ב־1985 ו־4% ב־1984. עליות בולטות אלו משקפות בעיקר את הירידה בתמיכה למוצרי היסוד.

מיסים על היבוא פחות תמיכות ליצוא עלו ב־1986 ל־9% מההכנסה הלאומית במחירי השוק, לעומת 8% ב־1985 ו־6% ב־1984. העלייה בשנת 1986 הושפעה, מצד אחד, מעלייה בהיקף היבוא של מוצרים בני־קיימא שהמס עליהם גבוה ומצד שני מהקטנת התמיכות ליצוא, שהושפעה בעיקר מביטול כמעט מוחלט של התמיכות באמצעות האשראי המכוון ליצואנים, כאמצע שנת 1985.

מאת שלי יחימוביץ'

כוונות טובות

הללי – חפש את הנשים

כוונות טובות יש לראש עיריית דימונה, אלי הללי. לאחרונה הודיע כי הוא מקים בעירו מועצת נשים. המועצה תייעץ לראש העיר בנושאים הנוגעים לנשים, ותפקידה יהיה גם, כפי שנאמר בקומוניקט שהפיצה העירייה, „לברר בעיות, להציע וליישם פתרונות במגוון של נושאים הנוגעים לאשה, לעקרת הבית, לאם העובדת ולנשים בכלל, בכל הגילים ומכל השכבות".

ועוד מאותו קומוניקט: „ההחלטה על הקמת מועצת נשים בשלה בלשכת ראש עיריית דימונה לאחר שורה של דיונים, שבמהלכם התברר שקיים תחום רחב הנוגע ייחודית לנשים, ואיננו זוכה כיום לטיפול נאות מצד שום גורם. הנשים אינן יודעות למי עליהן לפנות בפתרון הבעיות, והדבר גורם לא אחת להרגשת אין־אונים, לתסכול, לניכור ולהתנכרות מצד נשים לבעיות החברה, כאין פתרונות לבעיותיהן האישיות הנובעות מעצם היותן נשים".

ראשית לכל, נאה מצד ראש עיריית דימונה ששם לב לעובדה שיש נשים בעירו, וגם לכך שיש להן בעיות, חלקן ייחודיות לנשים. אבל המסגרת אותה מסגרת ידועה, שלתוכה יידחק כל מכלול בעיות האשה — היא שוב הגטו הקטן והעלוב. שאמור כנראה גם להשביע את רצון „ציבור הנשים" וגם להביא לכך שיבינו כי העירייה דואגת להן. כמה יפה מצד העירייה. כל עוד לא יתמודדו נשות דימונה על תפקידי מפתח פוליטיים בעיר, דהיינו — חברות במועצת העיר, ראשות העיר — דינן שהמחות כלפיהן יתמצו במינוי מין „מועצת נשים" („שתיפגש עם ראש העיר לעיתים מזומנות או עם מי שיוסמך מטעמו").

אגב, על השקפותיה של עיריית דימונה ושהנהגתה מורכבת מגברים בלבד) אודות מקומה של האשה בכלל אפשר ללמוד מקומוניקט אחר, שהגיע יחד עם הזמנה מהודרת. הקומוניקט מספר על המקהלה הלאומית של סקוטלנד, שתתארח במתנ"ס בדימונה. על הרכב המקהלה ההוא נאמר, שיש בה „עורכי דין, רופאי שיניים, ארכיטקטים, מורים, מהנדסים ועקרות בית". ללמדך, בעלי המקצוע הם ממין זכר, ומי שנושא את השם המזור „עקרת בית", זו אנושי נטול מקצוע ומעמד — הן כמובן נשים. עיריית דימונה — לא די בכוונות טובות, צריך לשנות את כל הקונצפציה, ובאופן יסודי.

מבינים את הנקרא

תלמידי כיתות ג' בבית־הספר הממלכתי־יסודי „הגבעה" בעיירה אופקים, דורגו על־ידי משרד החינוך במקום הראשון בתחום הבנת הנקרא, מתוך 17 בתי־ספר יסודיים בנגב. ב־17 בתי־הספר הללו נערך מבחן השוואתי, שתוצאותיו ישמשו להכנת סקר על הישגי הל־מודים בבתי־הספר היסודיים.

מנהלי בתי־הספר באופקים — גאים בהישג — קיימו סיור במערכת החינוך לראש המועצה, יחיאל בנטוב. הם הדגימו בפניו את השימוש במערכת המחשבים בה משתמשים בבתי־הספר באופקים. עיקר המאמץ, לדבריהם, מושקע בטיפול פרטני בילדים.

משרד החינוך מעסיק בבתי־הספר באופקים מלווה מיוחדת, שעיקר תפקידה — להנחות את המורים. מורי בתי־הספר היסודיים אופקים גם משתתפים בקביעות בסדנא מיוחדת, הפועלת במועצה אזורית אשכול.

הוראה בדואית

עשרים ושבעה מורים בדואים הוסמכו לאחרונה באוניברסיטת בן־גוריון כמורים לחטיבות הביניים במקצועות עברית וערבית.

הקורס, שפותח על־ידי משרד החינוך והיחידה להכשרת מורים באוניברסיטה — איפשר למורים בבתי־הספר היסודיים לקבל הכשרה לקראת הוראה בחטיבות הביניים — במהלך עבודתם השוטפת, פעמיים בשבוע, בשעות אחר־הצהריים, או בימי שישי — ימי החופש של המורים מן המגזר הערבי.

הקורס, שפותח במיוחד עבור אוכלוסיית המורים הבדואית, הקיף תחומים כפסיכולוגיה בחינוך, תורת החינוך, מיומנות הוראה, שיטות להוראת שפות, סימולאציה.

המורים יישמו את מה שלמדו בכיתות בהן לימדו.

גרים בחוץ

ראש העיר זילברמן – מגרש בלהבים

רבים מפקידיה הבכירים של באר־שבע, המטיפים לאי־עזיבת העיר, מתגוררים ביישובי הלוויין היוקרתיים שסביב באר־שבע. כך מגלה המקומון „כלבי".

מפרט המקומון: ראש היחידה הכלכלית בעירייה, אבי הר־שגיא, מתגורר ביישוב יתיר. ציון שורק, מזכיר העיר, מתגורר בעומר. כמוהו גם סגנו — אריה מרכוס. היועץ המשפטי של העירייה, עו"ד אסא אליאב, מתגורר אף הוא בעומר. לאלון כנרט, ראש מחלקת הפיקוח, יש וילה ביתיר.

אלישע יהושע, מנהל התחנה הפסיכולוגית, בנה וילה בלהבים. הממונה על החינוך, חיים זמורסקי — מתגורר בעומר. ועוד היה נטויה והרשימה ארוכה.

גם ראש העיר החדש, משה זילברמן, רכש לאחרונה חלקה לבנייה פרטית ביישוב להבים. לכתב „כלבי" אמר זילברמן, כי קנה את המגרש כהשקעה.

באר־שבע מתרוקנת לשני כיוונים: צפונה — לתל־אביב, ואל ישובי הווילות החדשים שנבנו סביבה. העיר המסורבלת והבלתי־מתפקדת הזו הולכת והופכת למקום מושבם של מי שלא התאפשר להם לרכוש וילה בעומר, איקרמאים — עוזבים ללהבים, למיתר, ליתיר. ואם ראשי העיר בעוזבים — מה יגידו אזובי העיר?

יש דגל, אין יחס

ערביי ישראל אינם זקוקים להנפת דגל המדינה כדי להרגיש עצמם כאזרחיה. מה שחסר להם זו התייחסות לבעיותיהם. אך לא ייגררו אחר התגרויותיו של ח"כ אבידוב ואינם זקוקים לפ...

מאת קאסם זייד

אם חשב חבר־הכנסת כהן־אבידוב, שערביי ישראל יבריזו מרי אזרחי ויקראו תיגר על החוק שיזם, להנפת דגל הלאום מעל מוסדות ציבור וכי עליו לבוא לנצרת ולאום־אל־פאחם כדי לבדוק אם החוק מבוצע — טעה טעות גדולה. שנאתו של „מנקר העיניים ומרטיש המעיים" לערבים העבירה אותו על דעתו וברצותו להתגרות בערבים שכח, שאין זו אחריות של חבר־כנסת לפקח על ביצועו של חוק.

האין ח"כ אבידוב יודע, או שהוא עושה עצמו כלא יודע, שערביי ישראל מכבדים את חוקי המדינה. אפילו חוקים שהם מתנגדים להם ואשר עושים להם עוול משווע. האינו יודע שכל מוסדות הציבור הערביים, כולל בתי־ספר, מניפים את דגל הלאום ביום העצמאות, ממש כמו אזרחי המדינה היהודים?

עד כה, במשך שנות קיום המדינה, לא נודע על מוסד ערבי שהתנגד להנפת דגל הלאום. פרנסי הציבור הערבים בכל גוני הקשת הפוליטית לוקחים חלק בחגיגות יום העצמאות. נכון, שעד כה לא חשב שום ראש רשות מקומית ערבי להניף את דגל הלאום ביוזמתו. אך ראשי רשויות יהודים לא הניפו את הדגל ביוזמתם. בכל הארץ נוהגים להניף את הדגל רק ביום העצמאות ובאירועים מיוחדים. תמונותיהם של נשיא המדינה וראש הממשלה וסמל המדינה תלויים תמיד בלשכותיהם של ראשי הרשויות הערביות.

דברים מתגרים

דבריו המתגרים של ח"כ כהן־אבידוב, על כוונתו לבוא לנצרת ולאום־אל־פאחם כדי לבדוק אם החוק בוצע, הם „מגעילים ובזויים", אומרים ראשי הציבור הערבי. „הוא לא שוטר ולא יקבע מי אזרח טוב. לא מרגיז אותי שאבידוב יזם את החוק, אלא ששם עצמו לשוטר ובודק את מידת הנאמנות של תושבים ונבחרים. אין הבדל בין דבריו לבין הפרובוקציות של מאיר כהנא. זה וגם זה לא רצויים אצלנו" — הגיב ראש עיריית אום־אל־פאחם, האשם מחמיד.

ערביי ישראל חשים ומתנהגים כישראלים לכל דבר גם בלי החוק. הנפת הדגל לא תוסיף דבר להרגשתם. אין להבין מכך שהם יתנגדו לחוק או יסרבו להניף את הדגל. מצד שני נשאלת השאלה: האם בהנפת הדגל הישראלי מעל מוסדות ציבור ערביים יפתרו כל הבעיות של ערביי ישראל, והמדינה תתחיל להתייחס אליהם כאל אזרחים.

אזרחים נאמנים

עד כה הוכיחו ערביי ישראל שהם אזרחים נאמנים למדינה. ממחקר שערך באחרונה פרופ' סמי סמוחה מאוניברסיטת חיפה על „הערבי החדש" עולה, שהערבי שנולד אחרי קום המדינה הוא אזרח נאמן ואין כל סתירה בין זהותו הפלשתינית לבין אזרחותו הישראלית. הדבר נכון על אחת כמה וכמה לגבי בני הדורות היותר ותיקים. על אף הסכסוך הערבי־ישראלי ועל אף שערביי ישראל מהלכים בין הטיפות, לא קרה אי־פעם שהם הכריעו את הכף לטובת פלשתיניותם על חשבון ישראליותם.

במחקר שלו נדרש פרופ' סמוחה לשאלת דגל המדינה והמנון התקווה. בהמלצותיו הוא מציע להכניס בשני הסמלים תיקונים, שיביאו בחשבון את עובדת היותם של הערבים אזרחים במדינה. במשאל שקיימתי בין אנשי ציבור ערבים בכל גוני הקשת הפוליטית מצאתי, שאלת הדגל וההימנון גם בצורתם הנוכחית אינה מטרידה ביותר את הציבור הערבי. השאלה לדידם אינה שאלה של סמלים אלה שאלה של מהות והתייחסות. הם בוודאי יברכו על כל יוזמה להתחשב בהם ולהכניס שינויים בסמלים.

המלצה מעניינת נוספת במחקרו של פרופ' סמוחה היא הקמת מפלגה ערבית, כערובה לפתרון בעיותיהם של האזרחים הערבים. במשאל שקיימתי, כל הנשאלים בלי יוצא מן הכלל הביעו התנגדות להקמת מפלגה ערבית, שלדבריהם משתמעת ממנה בדלנות. הם קבעו חד־משמעית שמפלגות משותפות של יהודים וערבים הן הן הערובה לפתרון בעיותיהם של האזרחים הערבים. למשל, אמרו, הודות למאבק יהודי־ערבי משותף הצליחו להדוף את נסיונותיו ההולכים ונשנים של מאיר כהנא להיכנס ליישובים הערביים. הודות למאבק המשותף הוחזר שטח 9 לבעליו.

השיתוף היהודי־ערבי הפך לסיסמת חיים אצל ערביי ישראל. אין כמעט כינוס או פורום ערבי שאינו רואה בכוחות הקידמה והדמוקראטיה היהודים שותף אמת ותנאי כל יעבור להצלחת המאבק.

לא על הבריקדות

ערביי ישראל אינם עולים על הבאריקדות ואינם חותרים תחת המדינה. הם מודעים לכללי המשחק הפוליטי ומנהלים את מאבקם בצורה רציונאלית, ללא התגרות.

ממחקרים רבים מתברר, שהאזרחים הערבים אימצו לעצמם את דפוסי החיים הישראליים ותורמים לגיבוש... ישראלית. הישראליות מושרשת... תורמים ומעודדים כל מיפגש... וערבים. הם קיבלו בברכה את... ח"כ רפאל איתן וח"כ דראושה ל... וציינו כי חלה תפנית בדעותיו...

אין זה מקרה שהאורחים הערב... את העיתונות העברית יותר מאשר את העיתונות הערבית. הצעירים מאמינים שבעיתונות העברית... ביטוי יותר מאשר בעיתונות הערבית.

בהרצאה בפני קבוצת מדריכים נשאלתי: מה ההבדל בין יחסם של... ישראל לבין יחסם של תושבי... למדינה? תשובתי היתה חד־משמעית:... ישראל רואים בישראל את מדינתם... אם תקום מדינה פלשתינית לצד... לא יעברו אליה. יתרה מזו, ערבי... אינם מערערים ואינם מחרימים ש... בישראל. כל ממשלה, אפילו ממשלה... מקובלת עליהם והם מוכנים לש... פעולה כל אימת שהיא תרצה בכך. אף שהביעו צער על סיום תפקידו... עזר וייצמן, שהיה אהוד על האורחים... הם הביעו נכונות לשתף פעולה עם... ארנס באותה מידה. המצער הוא, ש... החליט שלא להכיר בוועד הארצי... הרשויות הערביות. הם מצידם... מאמץ כדי ליישר את ההדורים... החליטו להחרים אותו. ערביי ישראל... מתושבי השטחים. נאבקים נגד... שמפלים אותם לרעה ונגד עוולות... להם בדיוק באותם דרכים וכלים... אזרחים יהודיים נגד חוקים שאינם... עליהם. הם אינם זקוקים למבחני... של כהן־אבידוב. הנשיא, ראש... והשרים, לרבות שרי הליכוד, זוכים... הערביים לקבלות פנים חמות לא פחות... ביישובים היהודיים. גם כראש הרשו... איש חד"ש. וראה נצרת. עמדתם של... ישראל נובעת מכך, שהם מאמינים... שלמה כי לשיתוף היהודי־ערבי יכולות... השלכות חיוביות גם על נושא ה... הפלשתיני־ישראלי. וכל הקצנה עולה... סכסוך זה, כך שהם רואים בו אינטרס... ממדרגה ראשונה. לא בכדי הכריזו... ישראל על עצמם כגשר לשלום בין... לבין שכנותיה הערביות. כל ההשמצות... הבלע של חוגי הימין הקיצוני לא... ערביי ישראל מעמדתם. הם ימשיכו... את כל שלאל ידם עד להשגת ה... המיוחל והשלום הנכסף, ולא יספקו... אופן תחמושת לקיצוניים, שמחפשים... לקיצוניות בקרב האזרחים הערבים.

„ארץ שלא מתים בה משיעמום"

שם־טוב מסביר ליוגוסלבים את הסוציאליזם הציוני ועמוס עוז משוכנע שסכסוכים לאומיים אינם נפתרים אלא גוועים מתשישות — בספר המכיל 20 ראיונות עם אישי ציבור ישראליים, שיצא לאור בבלגראד

מאת יצחק שור

כמו יתר מדינות הגוש הקומוניסטי, גם יוגוסלביה ניתקה את יחסיה עם ישראל ב־1967. לפני 11 שנים תמכה יוגוסלביה בהחלטת האו"ם, אשר משווה את הציונות לגזענות. בתנאי ניתוק ועויינות אלה, פרסומו של ספר חדש על ישראל עורר בבלגראד סנסאציה זוטא. הספר נקרא „ישראל בתוכפי מלחמת אזרחים מילולית" והוא נכתב בידי ראול טייטלבאום ומירקו קלארין.

ראול טייטלבאום מכהן ככתב פרלמנטרי וכלכלי של „ידיעות אחרונות" ומוכר לציבור בשם העט שלו — ישראל תומר. עם התפרקות של"י הצטרף ראול טייטלבאום למפ"ם. הוא נולד ביוגוסלביה ב־1931 ועלה ב־1949, אחרי שניצל ממחנות ההשמדה והצטרף לפארטיזנים. שותפו לספר, מירקו קלארין, מכהן עתה כעורך מדור מדיניות החוץ של השבועון היוגוסלאבי „ניך". באותו עיתון כתב מנהל לשעבר של רדיו בלגראד, מילטון מילנקביץ: „הספר מציג פאנוראמה אובייקטיבית וחריפה על ארץ שבה רבים יותר נהרגים בתאונות דרכים מאשר במלחמות. אך איש טרם מת בה משעמום. זהו האוסף השלם ביותר של דילמות גורליות, העומדות לא רק לפני המדינה היהודית, אלא לפני המזרח־התיכון כולו. הספר משמש דוגמא לכתיבה פובליציסטית העומדת על הרמה הגבוהה ביותר".

בספר 300 עמודים והוא מכיל עשרים ראיונות עם אנשים מכל הקשת הפוליטית, בשישה פרקים. לכל פרק נכתב מבוא עם תיאור היסטורי ואקטואלי של הבעיות שבהן הוא עוסק. ואלה המרואיינים בספר: פרופ' ישעיהו לייבוביץ, א.ב. יהושע, מרדכי בראון, שולמית הראבן, השופט חיים כהן, פרופ' אפרים אורבך, ראובן דפני (שהיה צנחן ביוגוסלביה במלחמת העולם), יצחק רבין, אליהו בן־אלישר, יוסי שריד, משה ארנס, ויקטור שם־טוב, יצחק בן־אהרון, עמוס עוז, מירון בנבנישתי, ישראל הראל (מראשי גוש אמונים), טדי קולק, מוחמד מיעארי, אמיל חביבי, בישארה באכבאך (עיתונאי ערבי).

בראיון עם שם־טוב הוא מספר על הדרך הישראלית לסוציאליזם. הוא מתאר את הקיבוץ ומפעלי הקואופראציה כמבטאי דרך זאת. אבל בעשור האחרון נאבקת תנועת הפועלים הישראלית על כך שישראל לא תצעד מן הסוציאליזם והלאה.

שם־טוב מסביר מדוע פרשה מפ"ם מן המערך וסירבה להצטרף לממשלת האחדות. כן הוא מנתח את הצלחת הליכוד דווקא בקרב השכבות החלשות. א.ב. יהושע אומר, שאם ישאלו את ויצמן באמצע הלילה, על כוסית ויסקי, מה יהיה הפתרון לסכסוך הישראלי ערבי הוא ישיב: „מדינה פלשתינאית". מן הפלשתינאים מצפה א.ב. יהושע למשפט אחד: „אנו מוכנים להכיר בישראל". ואם ערפאת אינו אומר משפט פשוט זה, הרי שהוא האחראי וראשי למצבם האומלל של הפלשתינאים."

עמוס עוז משוכנע, שסכסוכים לאומיים אינם נפתרים אלא גוועים מתשישות. מתוך הכרה, כי אין עוד טעם „להמשיך כך... רוב המשתקים בדרמה גדולה זו כבר יודעים סופה. רוב המשתתפים אומרים בליבם זו תחולק. ייתכן שחלקם יוסיפו: זה אסון, אבל אין מה לעשות...

בספר נכלל מילון שימושי אשר... בידי אויגן ורבר, איש הקהילה ה... בבלגראד ומתרגם מעברית לסרבית... הציונות כותב ורבר: זוהי תנועה לאו... הפועלת למען כינון מדינה יהודית ב... של ארץ־ישראל. בהסתדרות הציונית מיו... זרמים מכל הכיוונים, משמאל ועד לי... ששאיפתם היא קיום מדינה יהודית... השומר הצעיר ומפ"ם כתב ורבר: „השו... הצעיר היא תנועת הנוער היהודית, ש... הוקמה באירופה בשנות העשרים. היא נ... באגף השמאלי ביותר של התנועה הציו... ומשמשת אחד ממרכיבי היסוד של מפ"ם... מפ"ם היא מפלגה סוציאליסטית שמאלי... המטיפה למדיניות־חוץ בינישראלית... ישראל, לרבות מתן זכות הגדרה עצ... לפלשתינאים. בתחום הפנימי תומכת ה... במשטר סוציאליסטי ובניהול עצמי".

במסיבה שערכה הוצאת הספר היוגוסלאבית בבלגראד לכבוד הוצאתו לא... של הספר השתתף דראגויה ז'וריץ, מי ש... כשגריר ארצו בישראל, וקיים קשרי ידידות... לבביים עם יערי וחזן.

ב„סקירה על מדיניות החוץ", הרואה או... בהשראת משרד החוץ בחמש שפות ובכלל ה... בערבית, כתב ד"ר ראנקו פאטוביץ': „זהו ספר... חשוב, אשר עשוי לגשר על פני הפער שנוצ... בדעת הקהל היוגוסלאבית כלפי ישראל... ולקראת החידוש הבלתי נמנע של היחסים הדיפלומאטיים."

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוע־דה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לקוי בנין צדדיים ברחוב יהודה הימית מס' 59 גוש 7023 חלקה 3 תיק בנין 5/3006*059.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כסטי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי

הגליל המזרחי

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המזרחי שברחוב הגליל טבריה הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 5649 — מתקני טהור ושפכים, כפר גבור", ביחד עם התשריט המצורף אליה. ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: — כמסומן בקו כחול בתשריט. עיקרי מטרת התכנית: הקצאת שטח לצורך בנית מתקני טיהור לשפכים.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקבלת קהל.

כל המעוניין בקרקע, ובכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה האמורה.

עמרם קלעגי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון
תאריך: ט"ו בכסלו התשמ"ז 17.12.1986

ועדת המשנה לתכנון ובניה מרחב תיכנון מקומי

ראשל"צ

תאריך 17.12.86

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ולבניה ראשל"צ בקשה למתן הקלות חלקה 78 בגוש 5030 רחוב ארגמן לפי תוכנית מיתאר/תוכנית מפורטת. נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ב' ומותר לבנות עליה בית מגורים 3 קומות 2 דירות.

בקשת בעלי החלקה, העברת זכויות בניה למרתף והקלה 2.6% לתוספת בניה למרתף קיים.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגיש לועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו ובאם לא תתקבלנה כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנית ראשל"צ

עיריית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבנית מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי גבאי יהודית רחוב המורד 2, גבעתיים בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: הרצליה רחוב ססמן גוש 6546 חלקה 594. ומהות ההקלה לגבי המותר באיזור בו מבוקשת ההקלה האמור, דהיינו: 1. בקשה להקלה בקו בנין אחורי של 10%, דהיינו 7.20 מ' במקום 8.00 מ' המותרים. 2. העברה של 1% מקומה א' לקומת קרקע ללא תוספת אחוזי בניה בסה"כ.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת בנית מגורים לבית על חלקה 238 בגוש 8274 רח' הזיזמן בחרינה, מאושרת כהקלה: 6% בניה, יציאות לגג. ת.ב. 6879 מס' 349/86. את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן — הוועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בגבס. גוש 6157 חלקה 58 רח' רוחמה מס' 4. דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה, ר/1011 בק.ב. במרווחים צדדיים.

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על־ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. התנגדות צריכה להימסר לידי הוועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב
אורי עמית — ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

ועדת המשנה לתכנון ובניה מרחב תכנון מקומי

ראשל"צ

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התיכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ולבניה ראשל"צ בקשה למתן הקלות על חלקה 1 ארעית מתוך חלקה 21 מקורית בגוש 3947 רחוב כביש לים, זלמן שזר, כורש והתותחנים, לפי תוכנית מיתאר — תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באיזור מגורים.

בקשת בעלי החלקה: לאשר תשריט חלוקה לצרכי רישום בסטיה מהתכנית המאושרת. לכל מי שיש התנגדות מאיזה סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך מועד של 15 יום, החל מיום פרסום מודעה זו.

כאם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, ראשל"צ

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממגורים למרפאת שיניים בקומה א' מעל קומת קרקע לתקופה של 5 שנים לשם חיסול המרפאה ברחוב מרכז בעלי מלאכה מס' 24 גוש 6934 חלקה 54/3 תיק בניין 3/019*024.

בעל קרקע או בנין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כסטי
סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממחסן למשרד עו"ד במרתף לתקופה של 5 שנים ברחוב ארלוזורוב מס' 70 גוש 6215 חלקה 245 תיק בניין 4/193*070.

בעל קרקע או בנין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כסטי
סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשמוש חורג ממגורים למשרד בחלק מדירה בקומה א' על עמודים לתקופה של 5 שנים ברחוב שלמה המלך מס' 62 גוש 6213 חלקה 88 תיק בנין 4/191*062.

בעל קרקע או בנין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. וההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כסטי
סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

טלוויזיה

09.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 09.03 שעת כושר. 09.15 פרפר נחמד — צמיחה. 09.40 תיאטרון אגדות עם — ראלף חרש האבן — אגדת עם המספרת את סיפורו של ראלף חרש האבן, המתגורר בבית דודתו המרשעת ואינו רואה נחת בחייו. לעזרתו נחלץ שדון המתעורר לחיים מתוך ספל גילף ראלף. כך זוכה ראלף להינשא לבת המלך ולכבס את מעמדו. 10.05 ילדי צ'וקי — פרק ה'. 10.45 על חבל דק — פרק ה' — כספה של טרי שנמצאה בין הריסות המועדון, מחשידה אותו בשותפות במעשה. טרי והלן מצליחים לחזור למרתפים. הם מוצאים שם הן את האקדח והן ממצאים נוספים המגלים מי עומד בראש הכנופיה. 11.05 שירלי והבבונים — ד"ר שירלי סטרום חוקרת אנתרופולוגית חיה שש שנים בקרב להקה של בבונים. הסרט מתאר את הרגלי הציד שלהם ובעיקר את חיי החברה שהם מנהלים. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.03 שעת כושר. 14.15 קשר משפחתי — בשידור חוזר. 15.00 טאו טאו. 15.25 רחוב סומסום — נסיון לצייר. 16.00 זהו זה. 17.00 ערב חדש. 17.30 הדלקת נר שביעי של חנוכה בהשתתפות מקהלת הילדים שליד האקדמיה ע"ש רובין שבירושלים. 17.33 מקרון 1 — שם הפרק: ידידים כלב וכנפש. 18.00 ג'יין אייר — סדרת דרמה אנגלית. הפרק השמיני — רוצ'סטר מגלה לג'יין את האמת: גרייס המטורפת היא אשתו, והוא נשא אותה בלי לדעת על טירופה. ג'יין המאוכזבת והמיואשת עוזבת את האחוזה ומוצאת עצמה בחוסר כל. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 שבועון טלוויזיה — תכנית העוסקת במגוון אירועים מן העולם (ערבית). 19.00 מפגש — תכנית דיון שבועית העוסקת בענייני השעה (ערבית). 19.30 חדשות. 20.00 כותרות מבט. 20.02 הדלקת נר שביעי של חנוכה - בבית הכנסת תורת חיים בין חומות העיר העתיקה בירושלים עם מגיני לוחמי ירושלים. הערב נסייר בקרבת האתר המסמל את ניצחונם של המכבים במלחמות החשמונאים, בעת שהביסו את היוונים ושבו לכבוש את ירושלים ואת בית המקדש. נלך בעקבות חיילי צה"ל, ששחררו את העיר העתיקה במלחמת ששת הימים, ונדליק נר שביעי של חנוכה בבית הכנסת תורת חיים במקום שנבנה לפני מאה שנה בדיוק. 20.09 מבט ספורט. 20.45 לקראת שידור. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 על נהרות תבל — מסע אל קהילות יהודיות והפעם: מגלות לגלות — סרט על קהילת היהודים בצרפת. 22.20 חבורת דנירה — סדרת דרמה אוסטרלית. הפרק האחרון: מצבם של אסירי המחנה מתחיל להשתנות, מבלי שהם עצמם ידעו על כך: נציג של משרד הפנים הבריטי פועל למען שחרורם. נפילתה של סינגפור מסיחה בקולונל ברי תקוות ליהפך לחייל אמיתי במלחמה ממשית ולעזוב את המחנה, אלא שהעיכובים הם בני חבורת דנירה. בן לילה הם נהפכים מעצורים לחיילים בצבא הוד רוממותו. 23.10 נשף סיום — בלט בביצוע להקת הבלט הישראלי. כוראוגרפיה: ברטה ימפולסקי. מוסיקה: מאת יוהאן שטראוס. 23.40 פסוקו של יום. חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאוזה ניגוחה — א.ת.א. הופמן: פתיחה אונדינה; בריטן: מבוא לתזמורת לבני הנעורים; חבר: קטע קונצרטי בפה מינור, אופוס 79; וורדי: 2 קטעים מתוך שני בני פוסקה; באך/רכמנין: פוגה בסול מינור; מבוא ופוגה ברה מינור; ראבלו: הצעירה קראה: הארי יאנוש. סויטה. 09.00 קונצרט בוקר — רימסקי קורסקוב: סימפוניה מס. 2, אופוס 9 אנטר; צ'ייקובסקי: זכרונות מפירנצה; דה פאייה: לילות בגני ספרד; סיבליוס: בת פוהיולה; לולי: טה דאום. 11.57 מגישים שיר. 12.00 מן הסרטיה — בטהובן: שלישיית פסנתר בסי במול מג'ור, אופוס 11. 13.05 בהאוזה ניגוחה — ארן: פתיחה במי מינור; לברוי: קונצרטו בדו מג'ור לאבוב ותזמורת; יאנאצ'ק: אריליה לתז. כלייקסה; סן־סנס: קונצרטו מס' 3 בסי מינור לכנור ולתזמורת; איבר: טרופיום לאהבות מרומות. 15.00 מפגשים. 16.00 אנתולוגיה — שידור חי מכנסיית רודמציון במסגרת קונצרטי ליטורגיקה: ה. וואקר — סופראן/ר. היימן — עוגב/ י. טוהה — כנור/להקת סולני ירושלים. מוצרט: סונטות כנסייתיות לכלי קשת ולעוגב ארג'ן במי מג'ור ק. 261 ורונדו בדו מג'ור ק. 373 לכנור ולתזמורת. סונטות כנסייתיות לעוגב ולכלי קשת אקסולטאטה יובילאטה ' מוטט, ק. 165. 17.30 קשת של צלילים — מגוון מוסיקלי: צ'ייקובסקי: אלבום לבני הנעורים בפסנתר ובעיבוד לרביעיית מיתרים. 18.00 אנתולוגיה בגליל — מוסיקה חילונית של ימי הביניים. 19.00 מוסיקה קלאסית קלה. 20.05 הדלקת נר שביעי של חנוכה. 20.10 אינטרלוד — רצף מוסיקלי. 20.27 מגישים שיר. 20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש ליטורגיקה 86. שידור ישיר מאולם הנרי גראון. מנצח: סרג'ו קומיסיונה בהשתתפות המקהלה הסקוטית הלאומית בהדרכת רונלד בוואן ויליאמס. פורה: רקויאם. 21.10 הפסקה: ' אנתולוגיה קטנה לשירה — סטרבינסקי: סימפוניית תהלים. 23.00 דור הזהב —

רשת א'

07.30 היו שירים — פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 חוגה — עם כבי הנרל. 09.05 העיר לא תם — שירים עבריים. 10.30 רדיו קל — תכנית יומית בעברית קלה. 11.05 רגע של עברית. 11.10 שירים עבריים. 11.30 השכלה ודעת לכל. — התפתחות לשונם של ילדים — בהדרכת ד"ר רות ברמן — כיצד מורדים את לשוננו של הילד. 12.05 ליבי במזרח — מבחר שירים מזרחיים אותנטיים. 14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין — תכניות לילדים — א) כלי־נגר קט — מגוון לצעירים ובו ספורים, כתבות ושעשועים: ב) פילי חרק — מאת יו"י קרן, פרק תשיעי. 14.45 לילדים הגדולים — חתול בשק — ילקוט כל בו. 15.25 עודיה אלון מספר על נוף הארץ. 15.30 קתדרא — ד"ר חיים בן־יצחק — הלם התרבות והתהוות הפולקלור (ש.ח). 15.53 ספר חדש — סקירה. 16.05 ארץ לא נודעת. 17.10 רגע של עברית. 17.12 קריאה מספר המקבים. 17.20 האוניברסיטה הפתוחה. שעור מס' 1 (ש.ח.) 18.06 הדלקת נר שביעי של חנוכה. 18.11 למתגרבים בעם. 18.16 מנחת ערב.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין — עם נכי נוית ושלום קיטל. 09.05 חתול בסנדלים — תכנית לילדים בחופשה. 10.05 כל צבעי הרשת — מגזין יומי. 11.30 סעו לשלום — עם גדעון הוד. 12.10 אלף־אלף ביבית — עם אהוד מנור. 13.00 בחצי היום. 14.06 בת צחוק ' הווי והומור. 15.05 רגעי קסם. 16.05 תוצרת הארץ — שירים עבריים. 17.05 יומן כלכלה. 17.30 על מספרים ואנשים. 18.06 הדלקת נר שביעי של חנוכה. 18.11 למתגרבים בעם. 18.10 מי ימלל — שירים ומקראות לחג. 18.45 היום בספורט — היום הזה. 20.05 משחנוכה — מסיבת חנוכה עם משפחת גוריון בקיבוץ גבע. 21.05 שורשים — מגזין לענייני עדות ופולקלור. 22.05 מסביב לעולם בשעה קלה. 23.05 בינינו לבין עצמנו — שיחות עם מאזינים בשידור חי.

גלי צה"ל

08.05 אוניברסיטה משודרת — פסיכולוגיה של החלומות סגנונות חלימה וחשיבה. מרצה: פרופ' צבי גיורא. 06.30 פוקחים עין — החדשות הראשונות של היום. עם מירב אסיר. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי. 10.05 הפסקת 10. 11.05 נכון לעכשיו. 13.05 אחר אחר — פזמונים ישראליים. 14.05 רו רה יומי — עם דובי לנץ ודני קרפל. 15.05 פגישה יומית — עם אורלי יניב. 16.05 ארבע אחר הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.54 הדלקת נר שביעי של חנוכה. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה — עם שמואל נחושתן. 18.45 משולש — עימות יומי בענייני השעה. 19.05 פזמונים לכולכם. 20.05 שיקום — עד לאן, עד מתי — תוכניתה של פנינה בת־צבי. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — פסיכולוגיה של החלומות. סגנונות חלימה וחשיבה. מרצה: פרופ' צבי גיורא.

רשת ג'

07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה, כבר תשע? — עם אבי אתגר. 10.05 שבעים מי יודע. 11.05 שעה תמימה — עם מלאכי חוקיה. 12.05 רק מוסיקה. 13.05 רק בימי חול — עם מנחם פרי. 14.00 פזמון חוזר.

קולנוע

תל־אביב

9.30 .7.15 .4.10
אסתר: עיסקה ללא רחמים 9.40.7.15.5
אורלי: חזרה לנעורים 9.10 .7.15 .5
בית לסין: מלחמה ואהבה 23.15
בן־יהודה: משפט הנערים 9.30 .7.15 .5
גת: קטיפה כחולה 9.15 .6.15 .3.15
גורדון: אוונטי פופולו 9.10 .7.00
דקל: פרנקנשטיין הצעיר 9.10 .7.15 .5
דרייב אין:
גיבור מגוע אחר 9.45 .7.45 .5.45
הוד: גיבור מגוע אחר 9.30 .7.15 .5
לימור חדש: בלגן מאורגן
מוזיאון תל־אביב: „קואה"
סינמה 1: כתור הסקופ 9.30 .7.15 .5
סינמה 2: אהבה בשחקים 9.30 .7.15 .5
סאי: ג'נג'ר פרד 9.30 .7.30 .5
סאיים: את מכוכב אחר 9.30 .7.15 .2 .12
מופע הקולנוע של רוקי 21.40
רביזון:
חן 1: חטיפה נעימה 9.50 .7.30 .4
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום
9.45 .7.25 .5
חן 3: כשירות האל 9.45 .7.40 .5
חן 4: דונה פלור 9.45 .7.40 .5 .2 .11
חן 5: שוטר של הנוסע השמיני
9.45 .7.40 .5 .2 .11
שחק: חנה ואחיותיה 9.30 .7.00 .4.10
תל־אביב: שוטר ללא חוק 9.30 .7.15 .5
תכלת: כולם נפלו על הראש
9.30 .7.15 .4.10

רמת־גן

אואזיס: המשימה 9.10 .6.40 .4
לילי: חנה ואחיותיה 9.30 .7.15
ארמון: עיסקה ללא רחמים 9.45 .7.30 .5
רביזון:
גן 1: חטיפה נעימה 9.40 .7.20 .5
גן 2: ג'ושוע אתמול היום 9.40 .7.20 .5
גן 3: קטיפה כחולה 9.40 .7.30 .5
גן 4: גבר ואשה 20 שנה אחרי
9.15 .6.15

ירושלים

אדיסון: המשימה 9.30 .7.15 .4.10
אורנע: עיסקה ללא רחמים 9.15 .7 .4.30
בית אגרון:
הדרוסים באים 10.00
סיפורו של אלוף 11.30
מכרות המלך שלמה 11.30
טרזן נמלט מאזיקים 15.30
צלילי המוסיקה 17.30
סודי ביותר 20.30

צנת הדרקון 22.00
מים מים 24.00
כסיר: חנה ואחיותיה 9.30 .7.00 .4.30
אורגיל: חטיפה נעימה 9.15 .7 .4.30
מיטשל: משפט הנערים 9.00 .7.00
סמדר: תעלול קטלני 9.30 .7.00
הבירה: אוונטי פופולו 9.15 .7.15 .4.10
אוריון
אור 1: כל אהבותי 9 .6.10 .4
אור 2: שתי אצבעות מצידון
9.00 .7.00 .4.30
עדן: שוטר ללא חוק 9.00 .7.00 .4.30

חיפה

ארמון: עיסקה ללא רחמים 9.00 .6.30 .4
אורה: המשימה 9.15 .7.00 .4.30
חן: כולם נפלו על הראש 9.15 .7 .4.30
עצמון 1: גיבור מגוע אחר 9.15 .7.00
עצמון 2: אוונטי פופולו 9.10 .7.15 .4.45
פאר: חטיפה נעימה 9.15 .7.00 .4.10
קרן אור המודרש: ג'נג'ר ופרד
9.15 .7.00 .4.30
רון: משפט הנערים 9.00 .6.30 .4
אמפי: שוטר ללא חוק 9.15 .7.00 .4.30
אורלי: הגנב הבורמזי 9.15 .6.45

נתניה

שרון: עיסקה ללא רחמים 9.15 .7 .5
סטודיו: שבט דב המערות 9.15 .7 .5

חולון

סביון: המשימה 9.30 .7.15 .5
מגדל: חטיפה נעימה 9.00 .6.00
אילמן: צרות גדולות בצ'ינה טאון
9.30 .7.10 .5

בת־ים

עצמאות: שוטר ללא חוק 9.30 .7.15 .5.00

הרצליה

היכל: משפט הנערים 9.30 .7.15 .5.00
מלון דניאל האודיטוריום:
כשרה חמה ב־20.30 בלבד

באר־שבע

חן: משפט הנערים 9.30 .7.30 .4.30

פתח־תקוה

היכל 1: משפט הנערים 9.30 .7.15 .5
היכל 2: אוונטי פופולו 9.30 .7.15 .5
היכל 3: חזרה לנעורים 9.30 .7.15 .5

עפולה

כוכב־תבור: צרות גדולות בצ'ינה טאון 8.10

רעננה

אירוס: ירעה קיר II 9.00 .7 .4.10

גבעתיים

הדר: משפט הנערים 9.30 .7.15 .5.00

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ה', 1.1
המלך מתיא הראשון:
15.30 .11.30
הדוד וניה: 20.30

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 3.

חולון
גני בת־ים — הנביאים 3, בת־ים.

ירושלים
הר נוף — שאולזון 61.

נתניה

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.

רמת־גן
רש"י — רש"י 13.

תל־אביב
לב העיר — אחד העם 69.
קופ"ח כללית — אמסטרדם 7.

חיפה
הנשיא — שד' הנשיא 33.

רעננה — כפ"ס
גלעד אבנר — וייצמן 34, כפ"ס.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244: חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'-ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, *9.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, *11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ולתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.10, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה', שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים הדחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ע"כ - ילדים, עיניים, ביקור חולים - פנימית, א.א.ג.; שערי צדק - נשים, כירורגיה, אורטופדיה.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה': 8.00-20.00. ביום ו': 8.00-15.00. טלפונים: 03*435300, 03*433500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - כן לנוער במצוקה
ת"א - 03*226027 (24 שעות)
חיפה - 04*229488 (11.00-20.00)
נהריה - 04*920014 (11.00-20.00)
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' בערב - טל. 222732.
קו פתוח' - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03*221880 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 15.00—24.00. בשבתות וחגים בין השעות: 13.00—21.00.
רמת־גן: רח' ברדיצבסקי 49. טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג'. טל': 523560. פתוחה בכל יום בערב. בלילי שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות: 24.00-9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 וליד הדיזנגוף קומה א'. טל: 01*284623, 294869.

מרכז סיוע לנפגעות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052*32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02*227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03*261111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03*261113
ער"ן חיפה — טל' 04*672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057*418111
ער"ן נתניה — טל' 053*35316

סילוק מוטרדים
מוקד עת"א לפקחים הוסים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד/רמלה — 101, טל' 08*221023; עפולה — טלפון 065*93333; טבריה — 101, טלפון 04*931401; נהריה — טל' 04*823333; בת־ים — טל' 5511111; באר־שבע — טל' 057*74767.

הנבחרת תסתפק במאבק על מקום שלישי בטורניר הנוער

זאת לאחר תיקו 1:1 עם נבחרת דנמרק * הדנים יתמודדו בגמר נגד נבחרת בלגיה * הנבחרת שלנו תתמודד על המקום השלישי עם נבחרת רומניה

מאת עמי רוזנברג

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל איכזבה אתמול, באיצטדיון החדש בכפר סבא, את 2500 הצופים בתיקו 1:1 שהשיגה מול נבחרת דנמרק. התיקו מנע משחקני הנוער שלנו להעפיל למשחק הגמר. הם יתמודדו איפוא נגד נבחרת יוון (היום) במשחק על המקום השלישי.

נערי ישראל גילו משחק טוב רק ב־20 דקות הפתיחה. בדקות אלו הריצו הקשרים אלון חזן ואליאור ברנס, שהיו טובים ונזידים, את החלוצים משה אייזנברג ואיתי מרדכי אבל החלוצים לא סיכנו מספיק את השער הדני.

בדקה הרביעית היתה צהלה במחנה הישראלי. ברנס הגביה קרן מימין, איתי מרדכי המשיך את הכדור בנגיחה לרחבת ה־5 ומשה אייזנברג לא התקשה לנגוח מקרוב לרשת. 0:1.

הישראלים המשיכו לתקוף וגילו גם ניצוצות של כדורגל מבריק. אבל החל מהדקה ה־20 חל ריפיון בלתי מובן בשורות הנבחרת שלנו דבר שהביא לסידרת התקפות רצופות של הדנים על שער הנבחרת.

הדנים תקפו עד להפסקה ארכל לכלל סיכון ממשי הם לא הגיעו. בין שחקני דנמרק ניתן לציין את שלישית הקישור המצויינת. לאורדופ, מולבי ג'ספרסן וכן את החלוץ הפעלתני רייסון.

גם לאחר ההפסקה המשיכו שחקני דנמרק להכתיב את הקצב מול משחק עצבני של נערי ישראל ובדקה ה־54 אוונה התוצא. כתום שיתוף פעולה בין מלבי למריאן לאורדופ נותר האחרון לבדו מול השוער לביא רוזניצקי. הדרך לרשת היתה קצרה. 1:1.

נערי ישראל והצופים היו בהלם. הדנים המשיכו לתקוף, החטיאו פעמיים ופעם נוספת בעט לאורדופ (85) לקורת שער הנבחרת.

רק שתי הזדמנויות בודדות היו לישראל במחצית זו אולם אלון חזן ומשה אייזנברג לא החטיאו.

שפט מירצ'ה מרומניה.

● נבחרת ישראל: קוזניצקי, שרעבי, יצחק לוי, קוושוילי, קורה, לווזן וכראלי, ביטון (סנדורי), חזן, ברנס (בסון), אייזנברג, מרדכי.

בית 1
(טבלה סופית)

1.	דנמרק	3	4-6	5
2.	ישראל	3	2-7	4
3.	שווייץ	3	4-5	3
4.	קפריסין	3	11-3	0

בית 2
(טבלה סופית)

1.	בלגיה	3	3-8	5
2.	רומניה	3	2-4	4
3.	מלטה	3	8-4	2
4.	יוון	3	4-1	1

לגמר בדקה ה־90

בלגיה — יוון 1:2

מאת משה רוזנברג

נבחרת הנוער של בלגיה בכדורגל העפילה אתמול לשלב הגמר לאחר שניצחה באיצטדיון בפתח תקוה את נבחרת יוון 1:2.

הנבחרת הבלגית גילתה עדיפות ברורה במחצית הראשונה. היא תקפה עם חמישה חלוצים ולאחר סידרת החטאות הוליכה בדקה ה־42. 0:1 משערו של וילמוטס.

לאחר ההפסקה „התעוררו" הבלגים. היוונים החלו לתקוף ובדקה ה־46 הישווה ניקוס מירצ'קיש בנגיחה מקרוב.

עד לסיום תקפו הבלגים ללא הרף ובדקה ה־90 הבקיעו את שער הניצחון לאחר שהבלם אלן דה־בוק ניצל הריפה בלתי מוצלחת של השוער היווני כדי לבעוט כדור קשתי מ־22 מטרים שחדר לרשת.

שפט צבי שריר באיצטדיון בפתח תקוה, לעיני 200 צופים.

מלטה הובילה, רומניה ניצחה

רומניה — מלטה 1:3

נבחרת הנוער של מלטה הפתיעה את רומניה רק בדקות הפתיחה כשכבשה שער מהיר מרגלי סולטנה בדקה החמישית מכדור עונשין מ־18 מטרים. בסיום ניצחו הרומנים, ובצדק, 1:3.

שחקני רומניה גילו עדיפות ברורה ובדקה ה־23 הישווה טימיש מקרוב ל־1:1.

לאחר ההפסקה העלה פלורין את הרומנים ליתרון 1:2 בדקה ה־62 וכעבור 60 שניות חתם סאווה את התוצאה ל־1:3.

שפט הדני מיקולסן, לעיני 50 צופים, בנתניה.

מלך השערים

1.	אייזנברג	(ישראל)	3
—.	ורסבל	(בלגיה)	3
—.	לאורדופ	(דנמרק)	3
4.	מרדכי	(ישראל)	2
—.	סולטנה	(מלטה)	2
—.	רוגי'	(שווייץ)	2

סילבסטר כבש ביום חגו

שווייץ — קפריסין 1:3

נבחרת הנוער של שווייץ גברה בקושי על נבחרת קפריסין 1:3 לאחר שער לדקה ה־89 והיתה התוצאה 1:1.

השווייצים גילו עדיפות במהלך המשחק ובדקה ה־21, לאחר ההכשלה על החלוץ רולי, בעט סילבסטר מהנקודה הלבנה וקבע 0:1.

קפריסין שהתגוננה, הצליחה בדקה ה־64, בהתקפה בודדת, להשוות ל־1:1 משער מרהיב ביופיו של תאודורו שבעט מ־35 מטרים אל בין החיבורים.

עד לסיום המשיכו השווייצים לתקוף ובדקה ה־89 קבע נויו, לאחר כדור קרן, 1:2 ובדקה ה־90 חטף סאשו כדור מהגנת קפריסין ומקרוב קבע 1:3 לשווייץ.

שפט קונסטנטין מרומניה, לעיני 150 צופים, בחולון.

היום גמר הנערים

נבחרות הנערים של יוון ורומניה יתמודדו היום במשחק הגמר. המשחק יתקיים בהרצליה ב־2.15.

קודם לכן יתמודדו נבחרות ישראל ודנמרק על המקום השלישי.

בטורניר הנוער לא יתקיימו היום משחקים ומחר יערכו משחקי הדירוג. דנמרק ובלגיה על המקום הראשון, ישראל ורומניה על המקום השלישי, מלטה ושווייץ על המקום החמישי. יוון וקפריסין על המקום השביעי.

לגמר מהנקודה הלבנה

רומניה — ישראל 0:0

מאת א. קליין

נבחרת הנערים של ישראל כשלה אתמול במשחק חצי הגמר מול רומניה רק בדו קרב בעיטות העונשין מהנקודה הלבנה. המועד החוקי והארכה הותירו התוצאה על תיקו 0:0. בדו־קרב הפנדלים ניצחו הרומנים 4:5.

הנבחרת הישראלית גילתה עליונות על פני הרומנים ולפחות 5 פעמים במהלך המשחק החמיצו מחורה, ססספורטס ובניו הזדמנויות של 100 אחוזים. גם משקוף השער היה בעזרת הרומנים כשבדקה ה־37 נהדף כדורו של ססספורטס שהיה בין המצויינים.

הרומנים כמעט ולא סיכנו את שערו של מאיר טלבי.

קרן אור במשחק נערי ישראל היה הקשר החיפני טל בניו שעשה במגרש ככל העולה על רוחו. לצידו בלטו גם הבלם האחורי רון בן־שמעון והחלוץ ססספורטס.

כאשר הגיעו החלו בעיטות העונשין מ־11 מטרים ניכרה התרגשות בקרב הנערים. רון בן שמעון, זוהר יצחק, בן עורא, וטל בניו כבשו אך אהרונוב החטיא את הבעיטה השנייה. הרומנים דייקו בכל הבעיטות.

שפט דימטריוס מיוון, לעיני 500 צופים, בהרצליה.

● נבחרת ישראל: טלבי, סוטשניק, בן־שמעון, חדד, אלמוג, אתרנוב, בן־עזרא, ממליח, בניו, מחורר (ז. יצחק), ססספורטס.

יוון — דנמרק 2:2

באחד המשחקים המעולים שנראו בטורניר כלשהוא בארץ נפרדו בחצי הגמר הנערים נבחרות דנמרק ויוון בתיקו 2:2. בבעיטות עונשין מ־11 מטרים ניצחו היוונים 4:5.

הרמה שהפגינו שתי הנבחרות לא נפלה ממשחק צמרת בליגה הלאומית שלנו.

לרס נילסן העלה את דנמרק ליתרון בדקה ה־42 אולם היווני טורטוריס הישווה 5 דקות לפני הסיום.

בדקות הארכה קבע קלאוס נילסן (85) 1:2 לדנמרק וכאשר נראה היה כי הדנים יזכו בנצחון הצליח היווני בוג'יאס להשוות דקה לסיום.

שפט עובדיה צבי, לעיני 300 צופים, בהרצליה.

בית־שאן הפתיעה את מכבי חיפה

מאת שלמה גלזר

הפועל בית שאן גברה על מכבי חיפה 0:1 במשחק רעים שהתקיים אתמול לזכר אלברט בן גוזי ז"ל.

הילל קפלן כבש את שער הניצחון במחצית הראשונה והיה גם כוכב המשחק. בית שאן, ששיחקה ללא רגשי נחיתות, שלטה במיגרש והחמיצה לפחות 3 הזדמנויות לכיבוש שערים נוספים. ההחמצה הבולטת בעט הילל קפלן כדור לקורה לאחר מבצע אישי מצויין.

מכבי חיפה שהופיעה בהרכבה החזק ביותר, למעט זאהי ארמלי הפצוע, איכזבה במשחק חלש ובלתי מדויק.

שפט יאיר טילנגר, לעיני 1000 צופים.

ראגבי

הפסד לנבחרת

נבחרת הראגבי של ישראל נחלה הפסד נוסף במסעה בצרפת על ידי נבחרת מחוז אווירון 50:25.

המשחק נערך בעיר רודז שבדרום מערב צרפת.

שני משחקי ראיי"ט למוליכה

מאת יוסף חכם

מוליכת הליגה הלאומית בכדוריד, קבוצת הפועל ראשון־לציון, תקיים את שני משחקי הליגה הביתיים הקרובים שלה, מול מכבי פתח־תקווה והפועל רחובות, ברדיוס של 20 ק"מ ממגרשה וללא קהל — זאת לאחר שוועדת המשמעת של ההתאחדות לספורט, בראשות הדיינים עו"ד צבי רוזן ועו"ד עזרא האוזר הרשיעה את הראשונים בעקבות הדין שוטטי המשחק מול הפועל פתח־תקווה (22:121) בינואר.

הראשונים הואשמו בפגיעה גופנית בשופט על־ידי אוהד.

יוסי קלוז'ני, מאמן הקבוצה, שהואשם בהעלבת השופטים אשר גרוס ושלמה צ'ברין הכחיש את הדברים שיוחסו לו והדיון נדחה עד לשמיעת העדויות.

הנבחרת ממריאה לשבדיה „כדי לצבור נסיון"

כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

„זוהי אחת הנבחרות הצעירות והבלתי מנוסות ששולחת ישראל לשחק בחו"ל. אנו מודעים לצורך שיש להקנות נסיון לשחקנים צעירים ולכן אנו משתתפים בטורניר בשבדיה" — כך אמר רני כהנא, עוזר המאמן הלאומי בכדורסל, שהמריא הבוקר עם 8 שחקנים לשבדיה. שם תחל הנבחרת בטורניר מרובע מיום ראשון בהשתתפות נבחרות יוון, איסלנד ושבדיה.

אל שמונת השחקנים: דורון שפע, תומר שטיינהאואר, ארי רוזנברג, עדי גורדון, עופר פליישר, ליאור ארדיטי, יצחק כהן ואורן שמר, יצטרפו נרב הנפלד ואבי מזרחי, שני שחקני הגליל העליון השוהים עם קבוצתם בטורניר בהולנד.

כבר מחר תתמודד הנבחרת הישראלית במשחק אימון נגד נבחרת שבדיה. בשבת יקיימו השחקנים אימונים וביום ראשון יחל הטורניר במשחק נגד יוון, ביום שני נגד איסלנד וביום שלישי נגד שבדיה. הנבחרת תשוב ארצה ביום רביעי.

„יש לנו שחקנים צעירים. שני הרכזים חן ליפין ועמוס פרישמן לא יוצאים וזה יטיל עומס על עדי גורדון ואורן שמר. בעיה נוספת היא שלגבוהים חסר ניסיון וכרובם הם שחקני ספסל בקבוצותיהם. רק תומר שטיינהאואר מקבל דקות משחק רבות. אין לי טענות. בשל כך אנו יוצאים לשחק בחו"ל כדי שהשחקנים יצברו ניסיון" — סיכם רני כהנא את דבריו לפני יציאת הנבחרת.

עם הנבחרת יצא רק המאמן רני כהנא בעוד שצבי שרף ישאר בארץ ויתכונן עם קבוצתו מכבי ת"א למשחקה במסגרת בית הגמר של גביע אירופה לאלופות נגד אורתז ביום רביעי הקרוב.

למנהל הנבחרת מיכאל לפרדון תהיה הנסיעה לשבדיה הראשונה שלו כמנהל הנבחרת לאחר שהחליף בתפקיד את עמירם שפירא שכיהן בתפקיד זה שנים רבות.

הגליל הערב נגד נורט־קופ

כדורסלני הפועל הגליל העליון יוכלו להסמיך הערב בהפרש של נקודה במשחקם נגד נורט־קופ במסגרת טורניר סוף השנה בהולנד וגם אז יעפילו לשלב חצי הגמר נגד... הפועל חולון בשבת.

שלשום ניצחו שחקני הגליל 73:74 את מרטין אוויל. גם חסרונו של קרטיס ברי שנסע לארצות הברית ושיפוט מקפח לא פגעו בשחקני הגליל שהטוב בשורותיהם היה טרי וייט שקלט 21 כדורים חוזרים.

מנסדורף לסיבוב השלישי

טניס

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף עלה לסיבוב השלישי באליפות דרום אוסטרליה באדלייד, לאחר שגבר על האמריקני ג'ון לוין 6:4, 1:8, 2:6. מנסדורף מדורג שני בטורניר זה.

כן עלו לסיבוב השלישי, וולי מאסור מאוסטרליה, שגבר על בן ארצו מרק וודפורד 6:3, 6:7, 6:7, הקנדי גלן מיצ'יבאטה, שהכניע את האוסטרלי ברוד דייק 2:6, 3:6 והניגרי נדוקה אודוזור, שניצח את האוסטרלי אנטוני לויין 2:6, 6:7.

באותה עת נערך במקום אחר באוסטרליה, בריסביין, טורניר לנשים. הבלתי מדורגת, האוסטרלית אליזבת סמיילי, גברה על בת ארצה הבכירה, באלסטראט 4:6, 6:7.

הבוקר — הקורידה

מירוץ הקורידה המסורתית בסאו־פאולו סביב הבתים, יחל הבוקר לפי שעון ישראל, חצות בברזיל.

הוא ייפתח דקות ספורות לפני צאת השנה האזרחית ויסתיים כעבור כמה דקות עם כניסת השנה האזרחית החדשה 1987.

מעופפות בת־ים נוצחו ע"י רוזאלסאיין 3:1

קבוצת הנשים בכדורעף של הפועל בת־ים הצועדת בראש הטבלה הלאומית נוצחה אמש באולמה על ידי קבוצת רוזאלסאיין ממערב גרמניה 3:1.

הבת־ימיות, בניצוחה של הקפטן ענת הרשקו, ניצחו במערכה הראשונה 12:15 ואולם בהמשך התעלו שתי האחיות האורחות, לורנס ונבי קריסטין והצעידו את קבוצתן לנצחונות 9:15, 11:15, 4:15.

רוזאלסאיין ממוקמת רביעית בליגה הראשונה במערב־גרמניה.

קרמר ניצח בגילאי 18

ביום המתיימה אתמול אליפות ארצית למוזמנים בטנים לגילאים הצעירים. אלה תוצאות משחקי הגמר:

גיל 18: אדי קרמר — רונן זאבי 6:1, 6:0. גיל 16: יובל הירש — מאיר מגל 6:3, 6:1. גיל 14: דורון גרטל — יובל טולדנו 6:3, 4:6, 6:2. גיל 12: ארן שורץ — נועם בר 7:6, 7:5.

בנות, גיל 18: חגית אוחיון — יעל שביט 6:4, 6:2. גיל 16: רנה כרמי — מיכל פלפה 7:5, 6:3. גיל 14: סיטי אומזילר — דורית אשר 6:2, 6:3. גיל 12: גלית זינגר — קרן קובלסקי 6:1, 6:1.

4 שערים ב־3 דקות קבעו תיקו בדרבי הפ"ת

כדוריד

מאת יוסף חכם

בדרבי הפתח־תקואי בליגה הלאומית בכדוריד, במסגרת משחקי המחזור הי"ג, נפרדו אמש קבוצות הפועל ומכבי בתיקו 22:22 לאחר 11:11 במחצית.

כתבנו שמעון קרויו שחזה במשחק דיווח ששחקני מכבי פתח תקוה הוליכו בדקה ה־57 18:22 אך סיום נפלא של אהרון אמיר ואיתן שיבי הביאו לחלוקת הנקודות.

שערים להפועל פתח תקוה: שיבי 6, אמיר 4, חלותה 4, טננבאום 3, ברו 3 וכוזם 2.

שערים למכבי פתח תקוה: מגדל 7, בכר 5, קביליו 4, ברויאר 4 וצ'ילבון 2.

שפטו גרוס ומאיה, לעיני 300 צופים.

● בהיכל הספורט העירוני ברחובות ניצחה קבוצת ראשון־לציון את הפועל רחובות 12:22 לאחר 6:10 במחצית. תמיר תופי דיווח שאת ה... למכבי ראשל"צ כבשו ... כנען 5, עמר 3, פופקו 2, מו... 2 וכשן 1. שערים להפועל ... רון 5, עופר דורוביץ 3, יורם ... ארלר 1, טיקוצ'נסקי 1 ומור... שפטו חלש הרמן ופוקס לעיני ... צופים.

● בהיכל הספורט ה... בראשון־לציון הביסה ה... קבוצת הפועל ראשון־לציון ... מכבי נתניה 15:27 לאחר ... במחצית. כתבנו יאיר ביטון ... שלהפועל ראשל"צ כבשו ... קושניר 5, דיין 5, ורד 3, שלו... 2, אבידן 2, אקרמן 2, או... ונחמוני 1. שערים למכבי נ... אוסקואגה 4, סלומון 3, פינקל... 2, ברק 2, פפרוביץ 2, בואה... ולימן 1. שפטו הרט וגורווין.

● בקיבוץ רמת הכובש נ... במשחק חוץ קבוצת מכבי ר... את הפועל נוף ים 17:20 ... שערים למכבי רחובות: אייזנמ... רובינשטיין 3, שמחי 3, גולדפ... זיו 2, לוי 2, ינקוביץ 1, וויטק... שערים להפועל נוף־ים: הרמן... רישפי 3, שאול 2, אריה ס... הרמל 1 וזיפרט 1. שפט ... ונוטמן.

הטבלה הלאומית
(לאחר המחזור הי"ג)

1.	ראשל"צ	...286
2.	מכ. ראשל"צ	...309
3.	הפועל ר"ג	...278
4.	הפועל פ"ת	...281
5.	הארזים ר"ג	...282
6.	מכבי רחובות	...246
7.	מכבי נתניה	...247
8.	הפ. רחובות	...216
9.	אלי הרצליה	...223
10.	מכבי פ"ת	...270
11.	הפועל נוף ים	...241
12.	אסא ת"א	...246

מלך השערים

1.	מגדל	(מכבי פ"ת)
2.	אמיר	(הפ. פ"ת)
3.	הרבון	(הפ. נוף ים)
4.	אפלויג	(אסא ת"א)
5.	ורר	(הפ. ראשל"צ)

חלוץ פ.צ. בריז' כבש לזכות... בית"ר חיפה

מאת יוסף גלזר

חלוץ פ.צ. בריז' הבלגית, רוני רוזנטל, העושה בביקור מולדת בישראל כבש אתמול את שער הכבוד לזכות... בית"ר חיפה מליגה א'.

הבית"רים נוצחו, חרף חיזוקו של רוזנטל, ע"י הפועל חיפה באיצטדיון קרית חיים 4:1.

את השערים להפועל כבשו רוני מלכה, מאיר מידו ו...שני שערים עצמיים.

במהלך המשחק נפגע שוער הפועל חיפה, עופר נוטובסקי בצלעותיו והובהל לביה"ח רוטשילד ע"י אוהד הקבוצה משה הר אדיר.

נוטובסקי עשוי להצטרף לסוללת המושבתים מפעילות בהפועל חיפה הכוללת את מיכאל גרפונקל, אבי ליפשיץ, שלומי שטייקר וגני אמסלם שנוטרלו לתקופות ממושכות.

חסימה של שחקני הפועל המעפיל לנסיון ההנחתה של רפי רו... מהפועל בת־ים במשחק שלשום. משמאל נראה הוותיק אבי... קרפובסקי שהיה השחקן מספר 1 במגרש. המעפיל ניצחה 0:3. (צילם: משה בן־יוסף)

ויקי פרץ (34) „נולד מחדש" בלוד:

כפר־סבא תיכנע בלוד: תיקו בוינטר, ביפו וביבנה

מאת יצחק ויסהוף

מי ששיחק בעבר בקבוצות מכבי רמת־עמידר, מכבי ת"א, שמשון ת"א, שטרסבורג וראן מצרפת, בית"ר נתניה, וביום בהפועל לוד הוא ויקי פרץ, שבחודש הבא ימלאו לו 34 שנה. נראה כי הגיל כלל לא משפיע על החלוץ המסוכן, ש„נולד מחדש" בהפועל לוד. ויקי הפך שחקן דומיננטי בקבוצתו, ובמו רגליו הבריע גורל משחקים לזכות לוד כשכבש שערי־נצחון (מול הפועל באר־שבע, ומכבי יפו).

ויקי פרץ, שעשה קריירה מפוארת בליגה הצרפתית, במדי קבוצות ראן ושטרסבורג, מוכן „למכור" עצה למוטי איוניר, כיום שחקנה של קבוצת רורה ההולנדית, המבקש לחזור עוד העונה לישראל, לקבוצתו בעבר, מכבי ת"א: „מוטי יעשה טעות חמורה אם יעזוב את רורה, במידה שישוב לשחק העונה בישראל, הדרך חזרה תהיה קשה ביותר. מקבוצת רורה הוא יוכל לעבור לקבוצות אחרות באירופה, אך אם ישוב למכבי הוא יחזור לשיגרה של הכדורגל הישראלי. מה כבר ירוויח מוטי כאן בארץ? מכבי ת"א לא תזכה השנה באליפות. הוא יבקיע כמה שערים, אז מה? לדעתי חבל על הזמן שלו, ועל הרעיון הזה. שלא יעז לחשוב בכיוון של חזרה מהירה. מה שטוב בכדורגל באירופה שאתה לא יודע מה יקרה במשחק הבא: לכן, לדעתי, איוניר חייב להישאר ברורה."

ויקי פרץ מנסה לנחש את משחקי השבת בליגה לאומית בכדורגל.

● מכבי יבנה — בני־יהודה ת"א: מכבי יבנה נמצאת בקו התאוששות. אני מאמין כי במגרש ביבנה יהיה קשה לבני־יהודה לשחק.

התחזית: תיקו.

● מכבי חיפה — מכבי פ"ת: מכבי חיפה עולה ביכולתה על מכבי פ"ת. היא חייבת לנצח במשחק כדי להישאר בצמרת. מכבי פ"ת לא נמצאת בכושר טוב.

התחזית: נצחון למכבי חיפה.

● בית"ר ירושלים — הפועל פ"ת: בית"ר ירושלים בתנופה. ההפסד בשבת הקודמת במסגרת משחקי גביע־הטוטו לקבוצתי, הפועל לוד, לא ישפיע על הירושלמים. הפועל פ"ת קבוצה טובה, אך לא מספיק טובה כדי לעצור את בית"ר ירושלים.

התחזית: נצחון לבית"ר ירושלים.

● שמשון ת"א — מכבי נתניה: משחק קשה לניחוש. לשתי הקבוצות שחקנים טובים. למכבי נתניה יש קבוצה טובה. החייבת להתאושש. למזלה הרע נפלה למשחק קשה נגד שמשון, הנמצאת גם היא בכושר מעולה. משחק שלא יוכרע.

התחזית: תיקו.

● בית"ר ת"א — מכבי ת"א: דרבי תל־אביבי קטן. מכבי ת"א לא נמצאת כיום בכושר. היא בתקופה לא טובה. וזה כלל לא ברור לי מדוע. גם בית"ר ת"א מדורגת בתחתית הטבלה. לפיכך, נראה לי כי יהיה משחק שקול.

התחזית: תיקו.

● בית"ר נתניה — הפועל ת"א: כולם מכירים את הבעיות של בית"ר נתניה. המשחק הזה, למרות שייערך בנתניה, יהיה ה„באנקר" של השבת. הפועל ת"א, שניצחה במשחק הליגה האחרון שלה תזכה בנצחון נוסף. שני ברציפות.

התחזית: נצחון להפועל ת"א.

● הפועל לוד — הפועל כפר־סבא: משחק קשה לקבוצתי. הפועל לוד נמצאת בתנופה ובעלייה והקבוצה משחקת די טוב, אך מולנו תתייצב קבוצה בעלת יכולת. הפועל כפר־סבא היא קבוצה מסוכנת המשחקת בהתלהבות רבה, אך זה לא ימנע נצחון של הפועל לוד.

התחזית: נצחון להפועל לוד.

● מכבי יפו — הפועל באר־שבע: משחק מסקרן. שתי הקבוצות נמצאות כיום בתחתית. בנוסף לכך הן משחקות חלש. הפועל באר־שבע היא קבוצה המסוגלת להפתיע בחוץ כל יריב, אך מכבי יפו אינה יכולה להרשות לעצמה הפסד נוסף.

התחזית: תיקו.

תם הסיבוב הראשון בליגה לנשים

שלוש צמודות בפיסגה חמש נאבקות בתחתית

כדורסל

מאת יוסף חכם

משחקי הסיבוב הראשון בליגה הלאומית בכדורסל לנשים הסתיימו בשבוע שעבר. במבט ראשון נראית הליגה מעניינת, הן בצמרת והן בתחתית.

בחלק העליון של הטבלה ממוקמות שלוש קבוצות — מכבי תל־אביב, אליצור תל־אביב והפועל גבעת־חיים, כאשר לשלושתן 21 נקודות. הדירוג ביניהן הוכרע רק בזכות הפרש סלים.

העונה יתקיימו, לראשונה, משחקי גמר־סל לנשים, בין ארבע הקבוצות הראשונות. בתום משחקי הסיבוב הראשון שלוש קבוצות נאבקות על המקום הרביעי — בני־יהודה תל־אביב, הפועל תל־אביב ואליצור ראשון־לציון.

האלופה, קבוצת אליצור תל־אביב נמצאת העונה, לדעתי, בנסיגה. הקבוצה נשענת על שלוש שחקניות — ענת דרייגור, אורית ולך ואורלי גרוסמן, כאשר זו האחרונה מגלה יכולת מעולה.

בקבוצת הפועל גבעת־חיים בולטות הוותיקה זיוה רון והצעירה אלומה גורן (בשני משחקים עברה אורן את מחסום 50 הנקודות).

בתחתית המצב קשה. חמש קבוצות לוחמות נגד הירידה לליגה הארצית. וביניהן שתי קבוצות־הצמרת לשעבר. הפועל חיפה ומכבי דרום/רמת־חן, שהחליפה את מאמנה סמי שמואל במאמן הוותיק יעקב רווז.

משחקי הסיבוב השני יחלו ביום שני הקרוב. במוקדם: המשחק באולם האוניברסיטה ברמת־אביב, בין המוליכה, מכבי תל־אביב, והאלופה, אליצור תל־אביב.

חמישיית הסיבוב הראשון

● אלומה גורן (הפועל גבעת־חיים).
● זיוה רון (הפועל גבעת־חיים).
● ענת דרייגור (אליצור תל־אביב).
● תמי גת (הפועל תל־אביב).
● אורלי קפטן (מכבי תל־אביב).

ליגת האן.בי.אי עברה שליש דרכה:

ג'ורדן, מלון ולארי בירד סוחפים קבוצותיהם לנצחונות

בוסטון תלויה בוולטון * אטלנטה נרגעת – סיאטל משתפרת * דאלאס, עם הגרמני דטלף, מפתיעה * לוס־אנג'לס לייקרס שועטת

מאת שלמה גלזר

ליגת האן. בי.איי. עברה כבר בשליש מדרכה. אפשר כבר לקבל תמונה על הקבוצות הבולטות ועל הכדורסלנים המצטיינים כמו גם על המאכזבים.

מייקל ג'ורדן הוא ללא ספק כוכב הליגה עם ממוצע של 38 נקודות למשחק. למעלה מעשר פעמים קלע „ג'ורדן המעופף" יותר מ־40 נקודות למשחק. אתם יכולים להיות בטוחים כי הנעלים הנושאות את שמו נמכרות ברחובות ערי ארה"ב כלחמניות טריות. התוצאה של יכולת נפלאה זו היא שהשיקאגו־בולס, על־אף היותה קבוצה חלשה יחסית, מצליחה היטב בליגה.

שחקן אחר שהספידו אותו טרם עת הוא מוזס מלון. שהועבר העונה מפילדלפיה לוואשינגטון בולטס. מוזס פורח שם מחדש ונמצא בין המובילים בליגה בריבאונד ובקליעי הנקודות. גם ה„מלון" השני של הקבוצה, ג'ף, שהוא קלעי חוץ, משחק העונה מצויין וצובר נקודות.

מצטיין קבוע נוסף הוא לארי בירד, המקווה לזכות העונה בפעם הרביעית ברציפות בתואר „השחקן המצטיין של השנה" — הישג ללא־תקדים. היתרון של בירד, ביחס לג'ורדן, למשל, הוא ביציבות רבה שמפגין ובמספר הרב של קטיגוריות בהן מתעלה כמו קליעה ו־28 נקודות בממוצע למשחק, ריבאונדים, אסיסטים וכדומה. בכל אחת מהן הוא בין עשרת הטובים בליגה.

המפתיע מסיאטל

שחקן מפתיע מאוד הוא דייל אלים מסיאטל. לאחר שתי עונות בדאלאס בהן לא קיבל הזדמנות עבר לסיאטל והחל לשחק בתפקיד ה„גארד". אליס, שגובהו 2.08 מטר, ניחן ביד נפלאה.

גם גראלד וילקינס, אחיו הצעיר של דומיניק הגדול מאטלנטה, בתפקיד ה„גראר" בניקס, מנצל את ניתורו המדהים ואת מהירותו וקולע נקודות רבות.

שחקן נוסף הממקד את תשומת־הלב של מומחי הכדורסל הוא מג'יק ג'ונסון. לא שסבל קודם־לכן מחוסר תשומת־לב, אולם השנה חזר לשחק בסגנון בו הפליא בשנתו הראשונה בליגה. בה סחף את הלייקרס לאליפות. הוא החל לקלוע נקודות בנוסף לאסיסטים.

משחקנים לקבוצות.

בליגה המזרחית מובילה בוסטון, אך היא לא בלתי־מנוצחת. בוסטון תלוייה במידה רבה במצבו של ביל וולטון הפצוע. במידה שיחזור לשחק סביר להניח ששוב „תלך" חזק לאליפות. בלעדיו זה יהיה קשה.

בליגה המרכזית פתחה אטלנטה בסערה. כיום היא נרגעת ומתחילה להפסיד. לעומתה מתגבשת מילווקי, החזירה את סידני מנקריף המצויין. ג'ק סיקמה (2.12), שהובא מסיאטל, משתפר והקבוצה סוגרת את הפער של אטלנטה בקרב על המקום הראשון בליגה המרכזית.

בליגה המרכז־מערבית מפתיעה דאלאס אפילו את עצמה ומובילה בביטחה. דאלאס היא הקבוצה שקולעת את מספר הנקודות הגדול בליגה. מארק אגווייר ורולאנדו בלקמן הם הכוכבים. מפתיע לטובה גם הגרמני דטלף שרמסף. יוסטון ודנבר מתקשות. אצל יוסטון סביר להניח שזה זמני. רק לאחרונה החלו שני ענקיה, אלגואן וסמפסון, לשחק יחד, יעמם פתוחה הדרך לצמרת. דנבר שאיבדה לכל העונה את כוכבה קלווין נט מתקשה לרוץ. אינגליש לבדו אינו מספיק.

בליגה המערבית שועטים הלייקרס מלוס־אנג'לס בראש. המג'יק נותן את עונת חייו וגם אי.סי. גרין הצעיר מפתיע לטובה. יחד עם וורטי, ביירון סקוט וקארים עבדול ג'אבר הניצחי זוהי קבוצת צמרת שרומה שחסר לה כוח מתחת לסלים כדי להתמודד בסיום עם קבוצות המזרח.

פורטלנד קיוותה לעונה גדולה אבל ה„סנטר" שלה, סם בואי (2.16), חיסל את כל התחזיות כשבר את רגלו במחזור השלישי וכנראה שיושבת לכל העונה. בלעדיו, יש אמנם לפורטלנד קבוצה טובה. אבל יש רבות בליגה.

בשוק המאמנים השם החם ביותר הוא מייק פרטלו מאטלנטה, שהוא „מאמן השנה" בליגה. גם הוותיקים מוכיחים כי לא נס ליחם: ג'ק ראמזי באינדיאנה, אחרי עשר שנים ואליפות בפורטלנד ולני וילקינס בקליבלנד, אחרי שנים בסיאטל.

לעומתם נמצא דייב הול במצב קשה בניו־ג'רסי ובובי בראון כבר הורד בניקס.

אבל כשהליגה תגיע להכרעות אתם יכולים להכיר על ק.סי. ג'ונס מבוסטון; דון נלסון ממילווקי; ביל פיץ' מיוסטון ופט ריילי מלוס־אנג'לס. כולם טוסי פלייאוף מנוסים וטובים.

בן 46 ובני 16 בליגה הארצית צפון בכדורסל

נתניה ונהריה מחפשות הכרטיס לליגה הלאומית

מאת יוסף גלזר

מכבי נתניה או הפועל נהריה? — זו השאלה הגדולה המלווה את משחקי הליגה הארצית, צפון, בכדורסל. מתחילת העונה מנהלות שתי הקבוצות מאבק צמוד על הזכות להעפיל, לראשונה בתולדותיהן, לליגה הלאומית. בשלב מסויים הצטרפה אליהן גם מכבי קרית־מוצקין, אולם כיום, עם סיום הסיבוב הראשון, היא כבר מחוץ לתמונה.

כמי שראה בפעולה את שתי הטוענות לכרטיס העליה קשה לי להצביע על פייבוריטית. מכבי נתניה ניצחה בסיבוב הראשון באולמה את הפועל נהריה רק בשתי נקודות, מה שמעניק, אולי, יתרון מסויים לנהריה, עליה קשה מאוד לגבור באולמה הביתי.

למכבי נתניה שחקני־פנים עדיפים בהרבה. לעומת זאת, מערך שחקני־החוץ של נהריה טוב מאלה של היריב.

11 קבוצות בלבד מופיעות במחוז הצפוני בליגה הארצית בעקבות פירוקה של קבוצת הפועל עפולה. מכבי נתניה, הפועל נהריה ומכבי קרית־מוצקין מהוות את גוש הצמרת. מכבי בת־גלים, מכבי כרמיאל, הפועל בקעת בית־שאן והפועל עין־דור/כפר־תבור נכללות בגוש מרכז הטבלה, ואילו הפועל עמק־הירדן, הפועל גן־שמואל, הפועל בית־אלפא ומכבי חדרה נאבקות נגד ירידה אחת מהן בתום העונה.

חיזוק אמריקני ותוצרת עצמית

מכבי נתניה, המאומנת ע"י דני ברזילי, היא היחידה שטרם נוצחה. שלושת שחקני החיזוק, הענקים מייקל קרטר ושי כספי, וכן דייויד רוס. יחד עם שחקנים מקומיים. כמו חנן דוברייש, עמר קיסמן ורייזנר, הצליחו אמנם לנצח בכל עשרת משחקיהם, אסיכי עשו זאת בצורה פחות מרשימה מאשר נהריה.

בהפועל נהריה קיבל המאמן רוני שיטמן את שותפיו לעליית מכבי קרית־מוצקין בזמנה ללאומית — ג'קי דור, אילן רוקח ודב דובדבני. כאשר לצידם צעירים מקומיים מוכשרים כאילן ועקנין, שרון גולדשטיין, גיל סופר ורונן שטרן. רוב נצחונותיה של נהריה היו משכנעים.

מכבי קרית־מוצקין היא אוסף של יוצאי הקבוצות המיטביות שלוקטו ע"י המאמן קלמן רוזנברג. ותיקים כמו טובי בלילת ועופר צלנר, לצד צעירים כאבי אשכנזי, שמעון אלבז וארנון פרידמן, עמדו בהחלט בציפיות.

העולה החדשה, מכבי בת־גלים, היא הפתעת הסיבוב. המאמן חיים בובבינדר יצר תלכיד של צעירים שמופיעים, או הופיעו, בקבוצת הנוער של מכבי חיפה, כמו אלי הבר, ריטעת (רסי) חיידר, איתי סייגלין, אייל לייב ועומר גרינפלד. לצד הוותיק איתן ברקוביץ.

גם קבוצת מכבי כרמיאל היא הפתעה נעימה. הבולט בין חניכיו של דוד לוי הוא הלאומי כיטוי אמישה, שקלע בכמה משחקים למעלה מ־40 נקודות. לצידו הופיעו גם הוותיק ד"ר קלין שפירא, דוד בן־זאלו והכוכב המקומי אלי צורף.

הפועל בקעת בית־שאן סבלה מחוסר יציבות. מלך־הסלים של הקבוצה, יוסי נחום, הרכש החדש הודו גורן והצעיר שני כהן היו הבולטים בין חניכיו של המאמן־שחקן אילן שילות.

מהפועל עין־דור/כפר־תבור ניתן היה לצפות ליותר. ארבעת שחקני הפועל עפולה לשעבר. ראובן רוטשילד, ארז ארלשטיין, ארמין יפה ושמואל מלמה, לצד אריה פיטורו, מהמעולים בשחקני הליגה. סבלו מעליות ומורדות. גם קבוצה זו הונהגה ע"י מאמן־שחקן. משה גרשון.

מאבק נגד הירידה

בגוש התחתית התמונה סבוכה. מכבי חדרה, בעבר קבוצת צמרת. הדרדרה במפתיע למקום האחרון. צירופו של הוותיק יונתן זקס לא מנע זאת. גם לא המשך הופעתו של הרכש מגן־שמואל, דניאל גוט. הקבוצה החדרתית כבר העסיקה שלושה מאמנים: חיים תור. חיים קימלמן. בן ה־23 (צעיר מאמני הליגות הבכירות), ועתה אריה שיבק, שהדריכה בשנתיים האחרונות.

הפועל גן־שמואל, אותה מאמן אלי זיו, ביצעה חילוף משמרות משמעותי. כל הכוכבים שוחררו, לבד ממארק פה, שהפסיק גם הוא לשחק אחרי כמה מחזורים. הקבוצה מושתתת כולה על שחקני קבוצת הנוער. שחלקם כופיעים בקבוצה הבוגרת, כמו אורן כוחלי, אוסקר גוט ואחיו של דניאל ממכבי חדרה. אורן קרימצ'נסקי ואחרים.

הפועל עמק־הירדן, בהדרכת דן ענבר, לא שיכנעה ביכולתה. צירופו של הוותיק שאול לופו לא מנע ממנה הפסדים מיותרים. הבולט בין המקומיים הוא יואל רובינצ'יק.

העולה החדשה, הפועל בית־אלפא, נראתה בתחילת העונה כמועמדת וראוית לנשור לליגה א'. אך לקראת סיום הסיבוב זכתה בשני נצחונות והתאוששה. הוותיקים בועז רוזנבוים ועוזי לב. יחד עם ניר סיבניק ועשור בהיר, היו הבולטים בין חניכיו של איתן שלח.

ותיקים וצעירים

כמצטייני הסיבוב הראשון ניתן לציין את ג'קי דור, רוקח ודובדבני מנהריה: כספי, קרטר ורוס מנתניה: אשכנזי ואלבז מקרית־מוצקין: הבר מבת־גלים: אמישה מכרמיאל ויוסי נחום מבית־שאן.

הליגה הארצית, צפון, מהווה זירה מצויינת לכדורסלנים ותיקים כמו עוזי לב (46) ובועז רוזנברג (40) מבית־אלפא: ד"ר קלין שפירא (37) מכרמיאל: יצחק חמו (36) מבת־גלים: טובי בלילת (34) מקרית־מוצקין: שאול לופו (34) מעמק־הירדן, יונתן זקס (33) מחדרה ואחרים. כולם כוכבי עבר בליגה הלאומית.

לעומת זאת מופיעים בליגה זו שחקני נבחרת הקדטים של ישראל כמו: ישני כהן מבקעת בית־שאן; אייל לייב ממכבי בת־גלים; אורן כוחלי ואורן קרימצ'בסקי מגן־שמואל. כולם בגילאי 16־17.

על הליגה הדרומית — ברשימה נוספת.

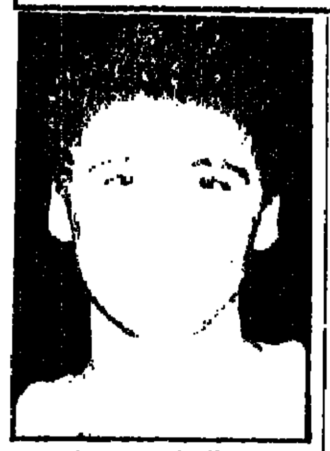

מצטיין ג'קי דור

הטבלה הצפונית
(לאחר 10 מחזורים)

1.	מכבי נתניה	722-906	20
2.	הפועל נהריה	646-901	19
3.	מכבי מוצקין	695-796	17
4.	מכבי בת־גלים	716-697	16
5.	מכבי כרמיאל	727-766	16
6.	בקעת בית־שאן	802-802	14
7.	הפועל עין־דור	724-704	14
8.	הפ. עמק־הירדן	861-718	13
9.	הפועל גן־שמואל	809-690	12
10.	הפועל בית־אלפא	924-654	12
11.	מכבי חדרה	743-716	12

טניס שולחן

היט הפתיע בטורניר

מאת יוסף גלזר

כ־100 טניסאי־שולחן מ־11 אגודות השתתפו בטורניר המסורתי לזכרו של איתן שרון ז"ל, שנפל במלחמת יום־הכיפורים ושאורגן ע"י אגודת הפועל קרית־שפרינצק.

בגמר הבוגרים נרשמה הפתעה כאשר הוותיק אברהם היט, בן ה־48 מהפועל חיפה, ניצח את מנחם דרוקר מהפועל דליה — 0:2.

בין הנוער גבר יצחק ישראלי מאליצור קרית־אתא על ברוך נוימן מהפועל קרית־שפרינצק — 1:2.

בין הנערים, עד גיל 16 ניצח בגמר מיכה תונר מהפועל דליה את חיים דרזש מהפועל עתלית — 0:2, ובין הילדים גבר בגמר טוני הרשקוביץ מהפועל נהריה על שמעון פכטרמן מקרית־שפרינצק — 1:2.

הוריה, אלמנתו ובנו של איתן שרון, העניקו את הפרסים למנצחים.

● בפתיחת משחקי גביע העיתון חוזבסטיה בהוקי־קרח במוסקבה. הביסה ברית־המועצות את קנדה 1:6

יש מתאגרפים בקרית־שמונה

מאת יצחק אשל

מתאגרפי בספות הזהב של המרכז הקהילתי „כל נדרי" בקרית־שמונה זכו בגביע לאחר שגברו בתחרות איגרוף רבת־משתתפים שנערכה בקרית־שמונה לעיני כ־600 צופים.

גביע אישי הוענק לגיל ברומברגר מכספות הזהב של המרכז הקהילתי קרית־שמונה לאחר שגבר בנוקאאוט טכני בסיבוב השני על אריה מרקוביצקי ממכון שפיר קרית־מוצקין.

טייס הניסוי: ביצועי ה„לביא" באוויר עלו

(סוף מעמוד ראשון)

מאת זאב בליצר

תעלה פחות מה„לביא" ותאפשר לישראל להוציא יותר כסף על תכניות בטחוניות אחרות, כולל יצור משותף עם ארצות הברית של צוללות עם מנועי דיזל, טוענים. האלטרנטיבות יוצגו לפני שר הבטחון יצחק רבין בשבוע הבא על ידי משלחת רמת דרג בראשות תת שר ההגנה ד"ר דב זקהיים.

זקהיים וצוותו בפנטגון סבורים מומן שה„לביא" יעלה לישראל יותר מדי כסף, ובסופו של דבר תאלץ ישראל לבקש סיוע נוסף מארצות הברית, כדי לכסות זאת.

טיסה פוליטית

מבקרי תכנית ה„לביא" בפנטגון לא התרשמו אתמול מטיסת הניסוי הראשונה של המטוס. באומרים כי טיסה זו התבצעה שנה מאוחר מהמתוכנן. לדעת האמריקנים, טיסת הניסוי היתה בעיקר „פוליטית", לקראת השיחות של משלחת הפנטגון עם רבין.

תומכי תכנית ה„לביא", בעיקר נציגי ישראל, אומרים כי הפנטגון מתנגד למטוס הישראלי מחשש שהוא עדיף על מטוסים אמריקנים מסוגו, כמו האף־16, ושבסופו של דבר תאלץ ארצות הברית עצמה לרכוש אותו...

לא לזלזל בהצעות

אמש, כמה שעות לאחר המראת הבכורה של ה„לביא", אמרו גורמים בטחוניים כי אל לישראל לזלזל או להתעלם מהחלופות שיביא בתחילת השבוע הבא עוזר תת שר ההגנה האמריקני. „חלק מהחלופות בהחלט נראות לנו", אומרים גורמים אלה.

בעוד ארבעה חודשים אמור לטוס אב טיפוס שני של ה„לביא" כשבכוונת התעשייה האווירית לצבור כמה מאות שעות טיסה, תוך ביצוע מספר משימות כמו נשיאה ושיגור פצצות. בתעשייה האווירית אין כל מחשבה להערכות־חירום למקרה שישראל תקבל, או שיכפה עליה לקבל את האלטרנטיבות. הויכוח אינו נוגע לפעילות השוטפת של הפרויקט, המימון נמשך והעבודה „לא נעצרת", אומרים בכירים בתעשיה האווירית.

●

מאת כתב עתי"ם

30 דקות

הטיסה בוצעה בשעה 12.30 בצהריים בנתב"ג ונמשכה כ־30 דקות. המטוס טס בליווי שני מטוסים אחרים מתוצרת התעשייה האווירית, מטוס „כפיר" ומטוס „אסטרה", עשרות צלמים, עתונאים וסתם סקרנים עקבו אחרי המבצע המרגש מכביש המחבר את בית דגן ויהוד, בקצה המסלול.

„רגיל אחור"

את מהלך הטיסה תיאר טייס הניסוי הראשי של הפרוייקט כשהוא לבוש בסרבל כתום, איש שליו ובטוח בעצמו.

„חשתי שהמטוס ואני פועלים כגוף אחד: קיים פחד ברגע שמתקרבים למטוס, אך כשמתיישבים, מתניעים, מתחילים לעבור, הפחד נרחק באופן טבעי", סיפר בתשובה לשאלות, עם הנחיתה צעק „יוסי, כל הכבוד לאנשים שעשו את זה".

שמול נשוי ואב לשלושה ילדים, שהיו נוכחים בטיסה על הקרקע ואשר לדברי אביהם לעולם לא ישכחו יום זה, הוא בעל נסיון של יותר מ־5 אלפים שעות טיסה, מחציתן בטיסות ניסוי של יותר מ־40 סוגי מטוסים שונים. זהו מבצע מורכב מאד ומסובך הבא לבחון אלפי פריטים שונים, אמר הטייס.

שמול מסר, שההמראה בוצעה במהירות שהיתה ב־10 קשר פחות מכפי שתוכנן מראש — סימן המצביע על יכולת מעולה של המטוס.

מערכת מחשב

מיד לאחר ההמראה נערכו מספר תימרונים וניסויים, שכללו פניות, שינויי כיוון, תוך כדי שינוי זווית הבסיקה, על מנת לבדוק תכונות שליטה בסיסיות של המטוס. הטייס הסביר, שזהו המטוס הראשון שהוא מטיס אשר מוט ההיגוי שלו אינו מפעיל מערכת מיכאנית, אלא מחובר למערכת של מחשבים המכוונים את המטוס.

תגובת המטוס לפעולות ההיגוי הן בעית הבעיות של המטוס החדש, אמר. וכל הפקודות מועברות ע"י חוטי חשמל לקופסת בקרה המהווה למעשה את מוח ההיגוי. במחשב זה הושקעו הרבה מאד שנות אדם של מהנדסי התעשייה האווירית, שתיכננו את המחשב, אשר ניבנה ע"י האמריקנים. לאחר שטיפס לגובה של כ־12 אלף רגל שינה הטייס את דחף המנוע כדי לבדוק תיאום בין המנוע ובין גוף המטוס ומערכותיו.

בהמשך הטיסה בוצעו בדיקות יציבות של המטוס באוויר במהירויות שונות, וכן נעשו כמה תימרונים. במשך כל זמן הטיסה לא קיפל הלביא את גלגליו.

שמול הסביר, שזה נוהג בעיקר בטיסות ניסוי של האמריקנים, הלוקחים בחשבון כי בטיסה ראשונה כוו מוטב להשאיר את הגלגלים בחוץ, כדי שבמקרה של תקלה תהיה „פעולה אחת פחות שיש לבצע אותה".

בסיום תוכנית הבדיקות הנמיך טוס, ביצע מספר דימויי נחיתה ולבסוף נחת כ־100 המטרים הראשונים של המסלול נחיתה רכה, טובה ויציבה.

כעת ימשיכו בטיסות הניסוי בזמן הקרוב ביותר. תוך יומיים שלושה יבצעו טיסות נוספות לטווחים ארוכים יותר בגבהים שונים, ויטוסו עם גלגלים מקופלים. בהמשך יתחילו טיסות הניסוי לפיתוח המעטפת המלאה של הלביא.

עוד ציין הטייס, שהמטוס ניתק מהקרקע מהר יותר מכפי שהיה צפוי מראש — וגם זה סימן המעיד על כושרו הטוב. (עתים)

תקף את בג"צ, כפר בפסה"ד

(סוף מעמוד ראשון)

של גדול הפוסקים בארץ הרב אלישיב. סוכם כי שר־הפנים [...] מתפקידו. ואכן אתמול בשעה תשע בבוקר הניח הרב פרץ את [...] ההתפטרות אצל רה"מ יצחק שמיר.

קידוש השם

שר־הפנים היה נרגש מאד בדבריו, ידיו רעדו. באופן יוצא [...] נעתר היו"ר הלל לבקשתו, והתיר לו לענות לשאילתה של אלוני [...] הנואמים ולא ממקומו. לאחר שסיפר על מכתב התפטרותו הדגיש [...] פרץ כי „כיהודי החרד לגורל עם ישראל ומדינת ישראל, לא [...] לעולם לרשום גיורים מזויפים כיהודים. אמנם היו רבים שהציעו [...] ועדיין מציעים לי, דרכים שונות לעקיפת הבעיה, אולם אני סבור [...] הבעיה יש להתמודד בכנות ובאומץ לב, ולא לנהוג במדיניות של [...] יענה, וברוך המקדיש שמו ברבים. זאת לדעת: גיור רפורמי אינו גיור [...] וכלל, ואין לו שום משמעות. הוא מהווה אחיזת עינים [...] „הרפורמה" היתה בגרמניה, מקום לידתה, גשר חד־סיטרי שהוביל [...] — רבבות מעם ישראל לשמד ולהתבוללות, לכחש ולטמיעה [...] עושה זאת הרפורמה באותה התלהבות ובאותה יעילות בארה"ב [...] היא מנסה לעשות זאת גם במדינת ישראל".

תוקף ביהמ"ש העליון

לדעת השר פרץ הכרה ברפורמים ובגיוריהם תעניק לישראל את [...] נישואי התערובת, תפלג את האומה ותפורר אותה מבפנים. „צר לי [...] קובע השר במכתבו לרה"מ שמיר „לקבוע שביהמ"ש הגבוה לצדק [...] ער לסכנות חמורות אלו המרחפות על ראש האומה, זאת ועוד, [...] ישנם חוגים מסוימים במדינה הסוללים דרך לרפורמה במעטה של [...] כביכול, לאחדות האומה, כאשר למעשה אינטרסים צרים ושיק[...] אישיים הם המנחים אותם. איילואת אני פונה אליך, אדוני [...] ובאמצעותך אני פונה לכל הממשלה כולה, לראות כעוד מועד את [...] שברפורמה, ולעצור אותה מחוץ לשערי מדינת ישראל".

הליכוד איכזב

בהמשך מרגיש שר הפנים כי הליכוד לא עמד בהבטחותיו [...] בנושא מילר „ולא נחלץ לעמוד בפרץ. אך אין לי שום טינה אישית [...] איש, ואם אני כואב, הרי זהו כאבי על עם ישראל, ההורס את [...] בשיטתיות ובחריצות רבה, הן בתחום זה והן בתחומים אחרים".

לאחר שסיים להקריא את מכתבו, פה פנה השר המתפטר [...] נרגש מאד לח"כים וציין כי אנחנו חיים באחת התקופות המופלאות [...] העם היהודי — שיבת ציון: „אני פונה לכל ח"כ וח"כית אשר זיק [...] טהור עדיין מהבהב בליבכם: עשו ככל אשר ביכולתכם כדי לקומם את [...] היהודי, כדי למנוע את העלמותו כדי שבמדינת ישראל תתקבל [...] שיהודי הוא רק זה אשר התגייר כהלכה ואשר הוכתב כיהודי מפי [...] עולם במעמד הר סיני".

עם סיום דבריו של שר הפנים התפרץ אברהם ורדיגר (פאג"י) [...] פרץ, קידשת שם שמים ועם ישראל יזכור לך את זה לעד".

מכבדים צו מצפונו

שולמית אלוני העירה כי היא מתנגדת לכל מה שאמר השר המתפטר [...] ובמיוחד להתעלמותו הבוטה מהעובדה כי ישראל היא מדינת חוק [...] זאת היא מכבדת את השר על שהחליט לקום ולפעול בהתאם [...] מצפונו. יאיר צבן (מפ"ם) הצטרף לדבריה, וביקש משר הפנים [...] שהוא נפרד מכסאו, להבהיר אחת ולתמיד לעם ישראל, אם במדינ[...] התושבים יש קודים מיוחדים, לסימונם של הגרים. הבקשה נותרה [...]

התפטרות יום חג

„התנועה ליהדות מתקדמת בישראל רואה את הודעת התפטרותו של [...] הרב פרץ כיום חג לדמוקרטיה במדינת ישראל" על כך נמסר מהתנועה [...] ליהדות מתקדמת. עוד נמסר בהודעה כי שר שאינו מסוגל לעמוד [...] בביצוע החלטות בג"צ חייב להתפטר מכהונתו כשר.

„הרב פרץ אינו קרבן של קידוש השם כדבריו, כי אם קרבן של גישה [...] צרה ופלגנית בעם היהודי".

מירשם התושבים יועבר

(סוף מעמוד ראשון)

ושמונה שעות מאוחר יותר אמורה ההתפטרות להיות לעובדה קיימת. עד אז ימשכו ההתרוצצויות והקרקורים סביב ש"ס בכלל והרב פרץ בפרט, כדי שישוב לשמש כשר בישראל.

המועד — יום שני

החלטת הבג"צ בנושא שושנה מילר, והיינו רישומה כיהודיה, חייבת להתבצע עד יום שני.

ההתפטרות של השר פרץ, אם תהפוך לעובדה קיימת, ואם בעקבותיה תבוא פרישה של ש"ס מהקואליציה עשויה להעלות מאד את יוקרתה של המפלגה החדשה בקרב הציבור שאליו היא פונה. מאידך, צעד כזה יצור דימוי מאד קיצוני לסיעה זו, בין המפלגות הפוליטיות החילוניות, ובעיקר הליכוד והמערך. דמוי כזה יקשה על ש"ס בעתיד הקרוב בנושא של שותפות קואליציונית, ויותר על טובות ההנאה הרבים שנובעים ממנה.

התנגדות לחקיקה

במצב הפוליטי הנוכחי, יתנגד הרוב בכנסת (מערך, שמאל וגם כמה ח"כים ליברלים) לכל שינוי בחקיקה, בכיוון אליו רומזת ש"ס. אין כל סיכוי שכנסת ישראל תקבל את חוק „מיהו יהודי", „חוק בתי־הדין הרבניים", או הוספת הסעיף „לאום קודם" לתעודת הזהות.

המירשם — למשרד רה"מ

אתמול נבדקה האפשרות לפיה יוצא כל נושא מירשם התושבים ממשרד הפנים ויועבר למשרד רה"מ. סגן השר במשרד רה"מ רוני מילוא יקבל איפוא על עצמו, את הנושא, הפרובלמטי. והרב פרץ יישאר עם משרד פנים, לא בעייתי עבורו. במקרה זה יצטרך שמיר או מילוא לרשום למילר, בתעודת הזהות, את המילה יהודיה.

אפשרות אחרת היא כי הרב פרץ יצטרף ללגיון השרים ללא תיק, ורה"מ יקבל על עצמו את האחריות המיניסטריאלית למשרד הפנים. בפועל ינוהל את המשרד סגן השר במשרד העבודה והרווחה רפאל פנחסי, שיעבור לפנים, ומנכ"ל המשרד אריה דרעי. למותר לציין כי פנחסי ודרעי הם אנשי ש"ס, גם פתרון זה מטיל על שמיר את האחריות לכתיבת המילה יהודיה בתעודת הזהות של מילר.

חילופי כסאות

העלתה עוד אפשרות לפתרון הבעיה — חילופי כסאות בממשלה.

ש"ס הבהירה אתמול כי לא תסכים לקבל משרד, האחראי לחילול שבת. הרב פרץ היה רוצה לשבת במשרד הדתות, אלא שבמפד"ל יש החלטת מרכז מחייבת שלא להפקיר תיק זה. המערך לא יסכים בשום מקרה כי השר בלי תיק מודעי יקבל את תיק הפנים. בש"ס הבהירו אתמול כי שני התיקים הבאים בחשבון עבורם, כפוף עדיין להחלטת מועצת חכמי התורה, הם העבודה והרווחה והשיכון. הם יעדיפו את האחרון, זאת כיוון שמשרדו של קצב ממונה על חלוקת היתרי העבודה בשבתות.

משקיפים מעריכים כי בשבוע הבא, מילר תהיה רשומה כיהודיה, והשר פרץ יהיה חבר בממשלת ישראל.

צבן: נצחון זמני

יאיר צבן (מפ"ם), שטיפל בעניינה של שושנה מילר מאז בואה לארץ, אמר כי תודעת השר פרץ עלולה להתברר כנצחון חלקי וזמני בעימות פרץ־מילר, שכן החיזור אחרי ש"ס ע"י הליכוד והמערך יגבר עתה ועדיין לא ידוע מה יהיה מחיר הכניעה לדרישותיה.

צבן הדגיש כי „כהונת פרץ כשר פנים סימלה התגברות השפעתם של חוגים החרדיים הקנאיים על חיי המדינה, אילו התפטרותו היתה לעובדה מוגמרת היה בכך הישג חשוב במאבקם של בני אור כבני חושך". פרשת פרץ־מילר מוכיחה בעליל, כי הכרחי לקדם את תהליך הפרדת הדת מהמדינה. לדעתו, אם ההכרעה הפוליטית על עתיד ש"ס בקואליציה תיפול במועצת חכמי התורה, הכוללת את הרב הדיין עובדיה יוסף, יהיה בכך בזיון בג"צ שפסק כי על דיין אסורה כל מעורבות פוליטית.

בש"ס הדגישו אתמול כי השר פרץ אכן פרש מהממשלה, אולם הסיעה לא פרשה מהקואליציה.

הקפאת הסכמי

(המשך מעמוד ראשון)

ההסתדרות חייבת להפסיק את כל הדיונים על מה שקרוי עיסקת חבילה חדשה.

הסכמי השכר במשק עומדים לפוג בסוף חודש אפריל הקרוב. בהסתדרות נבחנת הצעה לחזור על המהלך של שנת 86' בו נחתמו הסכמי המסגרת ב„איחור" של חצי שנה. בעלי הצעה זאת מתנים את תרומת העובדים להסכם הכולל בכך שיובטחו המשך פיקוח על המחירים, שמירה על שער חליפין יציב, אי־פגיעה בזכויות מוקנות ואי־פגיעה בהסכם תוספת היוקר.

„לא בא בחשבון"

מנכ"ל של אחד האיגודים הגדולים במגזר התעשייתי־פרטי אמר אמש בתגובה: „לא בא בחשבון. חתמנו על הסכם מסגרת לחצי שנה כי ידענו על המגמות להטיל תוכנית חדשה ורצינו להבטיח שלא נעמוד בפני עובדות מוגמרות. אני מקווה שראשי ההסתדרות ירדו מרעיון במהירות האפשרית". מנכ"ל איגוד העובדים הסוציאליים, שרה זילברשטיין הגיבה אמש באומרה כי תהיה זאת טעות מצד ההסתדרות ללכת לכל עיסקת חבילה שהיא וכי ההצעה להקפיא את הסכמי השכר תיתקל בהתנגדות מצד מיגזרים שונים, בעיקר בסקטור הציבורי בו שרויה רמת השכר בנחיתות לעומת המיגזר היצרני.

ועדה משותפת

כאשר לרפורמה במיסוי תמשיך ההסתדרות, ככל הנראה לדבוק בעמדתה כי תוקם ועדה ציבורית שתערוך בחינה מקיפה ומדוקדקת של כל נושא המיסוי. ההסתדרות תדרוש להעלות במסגרתה את סף המס ולהרחיב בצורה משמעותית את מדרגות המס.

שבלאות הפגיעה בשכירים

יו"ר המכון למחקר חברתי־כלכלי בהסתדרות נידה שמאי פירסמה אתמול נתונים על הפגיעה האפשרית בעובדי הייצור וזאת כדי להזים את הפירסומים כאילו במסגרת הרפורמה המוצעת לא ייפגעו העובדים בסקטור זה. לדבריה עובד ייצור, אב לשלושה ילדים, שאשתו לא עובדת והוא תושב עיירת פיתוח הנהנה מהנחה של 7% יפסיד 175 ש"ח לחודש בגין ביטול ההנחות: הסעות למפעל, ארוחות צהריים ופגיעה בקרן השתלמות. העובד יפסיד סכום ניכר נוסף אם יבוטלו ההנחות בגין עבודה במשמרות המהווה כשליש ממשכורתו. בחישוב אחר של עובד במצב דומה, תושב עיירת פיתוח, הנהנה מהנחה של חמישה אחוז, ההפסד הוא כמאה שקל.

פגיעה בעובד

הנהנה מהנחות של 7%

שכר	הפסד באחוזים
1000 שקל ברוטו	10.2
1500 שקל ברוטו	13.4
2000 שקל ברוטו	14.7
3000 שקל ברוטו	13.2
4000 שקל ברוטו	8.1
5000 שקל ברוטו	.3

פגיעה בעובד מהנחות של 5%

שכר	הפסד באחוזים
1000 שקל ברוטו	8.6
1500 שקל ברוטו	9.3
2000 שקל ברוטו	10.2
3000 שקל ברוטו	9.7
4000 שקל ברוטו	5.0

ההכרעה לממשלה

כתבנו הכלכלי בירושלים מוסר: ייתכן ומליאת הממשלה תצטרך להכריע במחלוקת סביב הקיצוצים בתקציב משרדי הבטחון הבריאות והחינוך.

אתמול נודע שהקבינט הכלכלי, אשר התבקש להחליט על גובה הקיצוצים בתקציב המדינה, הסכים על קיצוצים בסך של 280 מיליון שקל מתוך סכום של 490 מיליון אותם מבקש האוצר לקצץ מתקציב המדינה.

חברי הקבינט הכלכלי, רה"מ יצחק שמיר, מ"מ רה"מ שמעון פרס, שר־האוצר משה נסים ושר־הכלכלה גד יעקובי, היו אמורים להיפגש אתמול לסיכום הדיונים על הקיצוץ אבל נוכח אי־ההסכמה בקשר לתקציבי הבטחון הבריאות והחינוך הוחלט לדחות את הפגישה והיא תתקיים היום.

השר יעקובי שב אתמול ותבע העלאת מיסי קניה נוכח הגידול המסתמן בייבוא. גד יעקובי גם מציע הארכת היטל על הרכב בשנה הבאה וזאת כדי להחליף חלק מהקיצוצים בבריאות ובחינוך.

האוצר מתנגד בתוקף לדרישות אלה שכן הן עומדות בסתירה למגמה הקיימת להוריד את נטל המס.

מחר ב־חותם

החברים של יגאל
יגאל מינצר שנפטר מסרטן
מאת ישראל זמיר

*

בנים יורדים בעמק
השוואה בירידת בנים בקיבוץ ובמושב
מאת שלמה גלזר

*

ספרד: פתאום מפלגה גדולה
אין כמו השלטון
מאת יהודה צור

*

בעתליות זוכרים את זכרון
רישום במלים
מאת אהוד דויד

*

גם רוק גם כבד
תקליטים חדשים
מאת עמית רוט

*

ועגונו והפגצות במרתף
מאזן האימה במוזה"ת אינו עובד
מאת שלמה אהרונסון

*

„חיילים מורגלים לירות"
„אני מאמין" פלשתינאי
ראיון עם הח"כ בנימין בן אליעזר (פואד)
מאת פנחס ענברי

*

חותם אישו — מאת סביון ליברכט
שלום בית — מאת חוה יוסף
הראקירי — מאת ל.ז.ר

מדורים וטורים מאת: עודד ליפשיץ, ישראל זמיר, ראובן רחוביצקי, מיכאל הרסגור, אלי הכהן, שמואל בונים, ועקב רבי, דינה גורן

מדרשת רופין

יום עיון
לזכרו של
נפתלי גולומב ז"ל

יתקיים ביום שני 5.1.87 בשעה 9.30 בבוקר
באולם המוזיאון במדרשת רופין

סדר־היום:
- פרופ' אריה שירום — דברי פתיחה
- פרופ' אליעזר רוזנשטיין — איכות חיי העבודה
- ד"ר אמיתי ניב — מאיכות חיי העבודה לאיכות חיי הקהילה

הקונגרס חוקר האשמות שהסיוע ל„קונטראס" מומן בחלקו מהברחות סמים לארה"ב

מאת דליה רפאל, כתבת „על המשמר" בוושינגטון

וושינגטון. — נחקרת אפשרות שקיים קשר בין מבצע אספקת הנשק לקונטראס והסחר בסמים, בארה"ב. ה„ניו יורק דיילי ניוז" מגלה הבוקר שתת ועדת הקונגרס לנושאי פשע, החלה חוקרת האשמות הקושרות את מבצע אספקת הסיוע לקונטראס בסחר סמים. לפי האשמות אלו מומן הסיוע לקונטראס, בחלקו מכספי הברחות סמים לארצות הברית.

הועדה מתמקדת בהאשמות שטייסים אזרחיים אמריקניים הטיסו נשק ותחמושת לקוסטה ריקה, ומשם העבירו קוקאין בחזרה לארצות הברית, דרך מיאמי וממפיס. הם טוענים שהכסף שימש למימון פעולות של הקונטראס. שמות הטייסים לא פורסמו, הם דורשים חסינות אם יתבקשו להעיד בפני הוועדה. כן נחקרות טענות שרשת הסיוע הפרטית היתה קשורה לסוחר הסמים הקולומביאני הגדול פאולו אסקובר.

פקידים במינהל לאכיפת חוקי הסמים בוושינגטון, אמרו ל„דיילי ניוז", כי אין להם הוכחות ממשיות להאשמות המוזכרות. אך פקידים אלה מתייחסים, כמו גם בעבר, למעורבותם של אישים במימשל ניקרגואה בסחר סמים.

במרס שעבר העיד בפני הקונגרס עוזר שר החוץ האמריקני לענייני סחר בינלאומי בסמים, בורג'ה כי שר הפנים בממשלה הסנדיניסטית מעורב „אישית ורשמית" בסחר הסמים, וכן אישים רבים נוספים בממשלה.

שיטה נושנה

מקור בקונגרס, המתמחה בנושאי סחר בינלאומי בסמים, הביע דעתו כי גילויים אלה של הדיילי ניוז „אינם מפתיעים". לדבריו ידוע שבין קבוצות מהפכניות „מכל צבעי הקשת", לבין סוחרי סמים קיימים קשרים סמביוטיים. בידי הקבוצות המליטנטיות יש נשק והן זקוקות לכסף, ולסוחרי הסמים יש כסף והם זקוקים להגנה ולחופש תנועה באזורים בהם פועלות קבוצות אלו. „התוצאה לעתים קרובות", הוא אומר, היא „נישואי נוחיות".

גם יחוס קשרים לממשלת ארה"ב וסוכנות הסי.איי.אי עם גורמים פליליים בנוגע למבצעים סודיים אינם דבר חדש. במלחמת העולם השניה נקשרו קשרים כאלה עם גורמים בעולם התחתון בסיציליה לפני פלישת ארצות הברית לאי. בתקופת ממשלו של קנדי, בשנות ה־60, נשמעו טענות חוזרות ונשנות על קשרים כאלה לצורך הפלת משטרו של קסטרו בקובה.

החקירה שעליה מדווח הדיילי ניוז הניו יורקי עשויה לגלות, אולי, מערכת קשרים חדשה מסוג זה.

„איראן איבדה היוזמה הצבאית"

קהיר. — גנראל עדנאן ח'יראללה, סגן ראש הממשלה ושר ההגנה העיראקי, סבור כי איראן „איבדה לחלוטין את היוזמה הצבאית וכי האפשרות כי היא תפתח במיתקפה חדשה בממדים גדולים היא מינימלית".

בראיון לעתון המצרי „אל אח'באר" אומר גנרל ח'יראללה, כי יש לצפות שפאו תשוחרר בקרוב על־ידי הכוחות העיראקים.

מבגדד נמסר אמש, כי חיל האוויר העיראקי חידש אתמול את התקפותיו על מוצבים ועל ריכוזי כוחות איראניים, לאחר הפוגה של 4 ימים, בעקבות „הנצחון הגדול" על כוחות היבשה האיראניים בחזית הדרומית. (ע"צ—ע"ר)

טיפול של מכון ליופי, עם מברשת ומייבש שיער, מקבל אריה זה, מעובד „המוזיאון לצעירים" של פלורידה. אבל לא חכמה – זה בסך הכל פוחלץ (צילום: אי.פי.)

ארה"ב מזהירה שתטיל מכסים כבדים על תוצרת השוק האירופי

וושינגטון. — ארה"ב דרי דיעה על תכניות להטיל מכסים כבדים על אי־אלה משקאות אלכוהוליים, גבינות, זיתים וקותלי חזיר בקופסאות מתוצרת הקהיליה האירופית, בתגובה על נוהלים מסחריים של השוק האירופי.

בהודעה שפירסם הנציג המסחרי של ארה"ב קלייטון יוטר בפאלם ספרינגס שבקליפורניה נאמר, כי הצעדים המוצעים עלולים להעלות את המחירים של המוצרים האירופיים במידה כזו, שהם לא יוכלו להתחרות להבא בשוק האמריקני.

עם זאת השאיר הנציג המסחרי של ארה"ב את הדלת פתוחה להמשך המו"מ בחודש הבא, לפני שמכסים גבוהים מעין אלה יוטלו על התוצרת האירופית. יוטר הוסיף ואמר כי המחירים של מוצרים אירופיים ששוויים הכולל למעלה מ־400 מיליון דולר והנמכרים בארה"ב, כולל יין לבן הנמכר במחיר של פחות מ־4 דולר לגאלון (כ־4 ליטר) ברני, ג'ין, קותלי חזיר בקופסאות, גבינות שונות, זיתים ומוצרי מזון אחרים, יצטרכו להימכר במחיר גבוה פי שלושה, אם תממש ארה"ב את איומה במרה ושני הצדדים לא יצליחו לשים קץ למלחמת הסחר ביניהם.

היטל היבוא בשיעור 200 אחוז יקבל תוקף לא יאוחר מ־30 בינואר 1987, ציין הנציג המסחרי האמריקני. הוא הוסיף ואמר כי עתה מוטלים מכסי יבוא בשיעור 15 עד 20 אחוז על מוצרים אלה. (ע"ר, ע"צ)

גורבאצ'וב מתרעם על מדיניות ארה"ב בשיחות על צימצום הנשק

מוסקווה. — מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבאצ'וב מביע אכזבה עמוקה ממדיניות ארה"ב בשדה הפיקוח על החימוש, והצהיר כי מנוי וגמור עמו להגביר את הלחצים, כדי להביא לצמצום ניכר בחימוש ב־1987.

באיגרת ששלח לעם האמריקני לרגל השנה החדשה אשר פורסמה על־ידי „טאס", מטעים גורבאצ'וב, כי העם הסובייטי רוצה לחיות בשלום עם האמריקנים ואינו חש עוינות כלפיהם.

דברי גורבאצ'וב פורסמו בצורה של תשובות שנתן לשאלות בכתב שהופנו אליו על־ידי הכתב האמריקני הוותיק ג'וזף קינגסברי־סמית, אשר ראיין את כל המנהיגים הסובייטים מאז עלייתו לשלטון של ניקיטה חרושצ'וב.

גורבאצ'וב, תיאר את הדיונים המתנהלים בין נציגים אמריקנים וסובייטים בז'נווה כ„חסרות תועלת" וקרא לשנות את אופיים, כדי ששני הצדדים ינהלו „שיחות מוחשיות על צמצום הנשק הגרעיני" במטרה למנוע מירוץ חימוש בחלל החיצון. גורבאצ'וב גינה בחריפות את הניסויים הגרעיניים האמריקנים, שנמשכו על אף העובדה שבריה"מ הפסיקה באורח חד־צדדי ניסויים אלה ב־6 באוגוסט 1985. הוא התרעם במיוחד על הפרת אמנת „סאלט — 2" ע"י ארה"ב בחודש נובמבר.

הנשיא רייגן, הטאוכוב מסירובו של גורבאצ'וב להיענות לפנייתו, ששני מנהיגי מעצמות העל יחליפו ברכות לרגל השנה החדשה, הקליט את נאום הברכה שלו לעם הסובייטי, וזה שודר אמש ב„קול אמריקה".

בחירות בהקדם בדרא"פ — ללבנים בלבד

יוהנסבורג. — נשיא דרום אפריקה פיטר בותה, הבטיח אמש ללבנים בארצו בחירות כלליות בהקדם, ואמר במינשר בטלוויזיה לרגל השנה החדשה, „הגיע הזמן להתייעץ עם הבוחרים הלבנים על מספר שאלות בסיסיות".

שליש מהתקציב הסעודי — לצרכי בטחון

ריאד. — סעודיה פירסמה אתמול את תקציבה לשנת 1987, המבוסס על קיצוצים בשיעור של 6 אחוזים לעומת השנה הקודמת, ואשר בו יהיה גרעון בסך 14 מיליארד דולר, אשר ימומן מתוך העתודות.

הכנסות הנפט יממנו רק 40 אחוז מההוצאות, וההוצאות הבטחוניות שוב יתפסו יותר משליש מהתקציב.

הסעיף הגדול ביותר בתקציב הוא „הגנה ובטחון", והוא יקיף לפי התחזית 16.2 מיליארד דולר, דהיינו 35.8 אחוז מההוצאות הכלליות. זהו כמעט אותו שיעור כמו בתקציב הקודם. (ע"ר)

חודשים לאחר שנפתחה — מסר אתמול ראש עיריית הרצליה, אלי לנדאו, במסיבת עתונאים שקיים במשרדו.

לנדאו מסר, שתוך זמן קצר התברר לי־מים, כי כתוצאה מקשיים פיננסיים לא יוכלו לעמוד בהתחייבויות כלפי הבנקים, הספקים, ציבור המנויים והעיריה, שהעמידה לרשות הפרוייקט את הקרקע. הוא הבהיר, שהקרקע טרם [...] לאחים עופר — חברה כלכלית חזקה ובעלת נכסים רבים.

ראש העיר ציין, ש„חברת עופר" התחייבה לעמוד בהתחייבויות כלפי המנויים, כולל התקנת הבריכה המחוממת, וכן תשקיע בפיתוח התשתית, כולל גינון, מקלט, חניונים, אולמי־אירועים ועוד.

ראש העיר הדגיש שהעיריה לא ניזוקה מכל הפרשה — היא קיבלה את כל הכספים שהגיעו לה מהמשקיע הראשון.

הדולר — לשפל שלא היה זה 6 שנים

לונדון. — שער הדולר המשיך להידרדר בימים האחרונים של שנת 1986, וירד לשפל שלא היה כדוגמתו מזה 6 שנים. הידרדרות הדולר הושפעה מנתונים שפורסמו בוושינגטון לפיהן הגרעון במאזן המסחרי של ארה"ב בחודש נובמבר הגיע לשיא של 19.2 מיליארד דולר.

גרעון זה גדול בהרבה מהתחזית של כלכלני וול סטריט. אמנם הושמעו אזהרות, לפיהן עלול הגרעון לגדול במידה נוספת, לאחר שהגיע בחודש אוקטובר ל־14.71 מיליארד דולר. אך איש לא צפה תוצאות כה גרועות.

שער הדולר הגיע בניו־יורק עם פתיחת העסקים ל־1.9280 מארק. בשני פני פחות משער הנעילה של יום ג' — 1.9475 מארק. (ע"ר)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 31.1.87

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.5000	1.5187	1.5090
דולר אמריקני	1	1.44	1.51	1.4773	1.4957	1.4864
מרק גרמני	1	0.75	0.78	0.7622	0.7717	0.7660
לירה שטרלינג	1	2.14	2.24	2.1812	2.2084	2.1950
פרנק צרפתי	1	0.22	0.24	0.2292	0.2321	0.2313
ין יפאני	100	0.91	0.95	0.9256	0.9372	0.9302
גילדן הולנדי	1	0.66	0.69	0.6740	0.6824	0.6782
פרנק שוויצרי	1	0.90	0.94	0.9111	0.9224	0.9161
כתר שוודי	1	0.21	0.22	0.2177	0.2204	0.2192
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.1997	0.2022	0.2009
כתר דני	1	0.20	0.21	0.2013	0.2038	0.2023
מרק פיני	1	0.30	0.32	0.3082	0.3121	0.31
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0688	1.0821	1.0767
דולר אוסטרלי	1	0.95	1.02	0.9844	0.9967	0.9876
ראנד דר' אפריקני	1	0.46	0.69	0.6778	0.6862	0.6805
פרנק בלגי	10	0.35	0.37	0.3654	0.3700	0.3677
שילינג אוסטרי	10	1.07	1.12	1.0842	1.0978	1.0891
לירה איטלקית	1,000	1.07	1.14	1.0955	1.1091	1.1002

סוף שבוע עם הארץ
עיתון לאנשים חושבים

1986: אנשי השנה
יואל מרקוס

בין השורות של דו"ח השב"כ
זאב שיף

החצר האחורית של משה קצב
מינויים פוליטיים גם במשרד העבודה
אייל ארליך

פיצה מתקתקת ברובע המוסלמי
מתנחלים ליד הר הבית
רומן פריסטר

„השד יודע מאיזו באר עמוקה אני דולה את המילה"
שיחה עם אבות ישורון
מרדכי ארציאלי

נחמיה שטרסלר על קשיי התוכנית הכלכלית ● אריה לביא על ההצלחות והכשלונות הכלכליים של 1986 ● נדב שרגאי עם דו"ח חדש של המגזר הערבי ● רחל סער עם דוגמניות עירום
מקורות מדיניים/עקיבא אלדר ● מסדרונות מפלגתיים/אילן שחורי ● הטור השלישי/לילי גלילי ● הדיקות/זאב יפת ● הטלוויזיה של השבוע/חדה בושם ● כוסות רוח/ב.מיכאל

ללאה שושן והמשפחה
אתך במות האם
ד"ר קמילה וולטש
המנוחה ציוותה את גופתה למדע
קיבוץ עברון

הרמטכ"ל לוי: מי שיפעיל נשק כימי — ישא בתוצאות

„צה"ל מביא בחשבון שהסורים עלולים להשתמש בנשק כימי" ● קצין רפואה ראשי: צה"ל ערוך למקרה של לוחמה כימית

מאת אשר שילוני, כתבנו בבת־ים, ומאת כתב עתי"ם

הרמטכ"ל רב אלוף משה לוי אמר אתמול כי נשק כימי נמצא זה מכבר בידי הסורים; הוא תוכנס לזירה על ידם כבר במלחמות תימן ב־65'. צה"ל מביא בחשבון שהסורים יכולים לעשות שימוש בנשק זה, אולם כל מי שיפעיל כוח זה ישא בתוצאות — הזהיר והוסיף שצה"ל מצידו מוכן הן ליזום, הן למנוע והן לספוג.

רב אלוף משה לוי השמיע את הדברים בעת שהיה אורח „פורום" בת־ים.

הרמטכ"ל בישר לנאספים שמטוס הלביא המריא בשלום ונחת בשלום לאחר טיסה של מחצית השעה. הוא הביע השתוממות שיש עדיין מי ששואל את צה"ל למה הוא מפתח את הלביא שהרי מדובר במטוס שיכולת תיפקודו תעלה על יכולתם של המטוסים שבידי האויב, כיוון שניתן להוסיף לו תשתית של מערכות שונות. מה גם, שפיתוחו הוא לתועלת המשק, ואף זה גורם בטחוני.

כהתייחסו לבעיית הנשירה מצבא הקבע, אמר הרמטכ"ל שבפני איש צבא הקבע עומדים פיתויים חומריים ורוחניים מחוץ, אולם צה"ל זקוק לכוח אדם מעולה, שיראה בצה"ל שליחות, ואם לא תימשך זרימת כוח אדם מעולה לצה"ל, קיימת סכנה שבתנאי לחץ ישרו בקבע אנשים בלתי מתאימים. הרמטכ"ל הביע דעתו נגד קיצוץ נוסף בתקציב הביטחון, לאחר שלוש שנות קיצוץ.

הרמטכ"ל משלח לוי אתמול בפורום בת־ים. לימינו ראש עיריית בת־ים אהוד קינמון ודובר העירייה שמחה מורצקי.
(צילום: יצחק פריידין)

לוי מתח ביקורת נגד ריבוי הרשויות העוסקות בביטחון ובשמירה. הוא קרא להקים משמר לאומי ולרכז את כל הכוחות שעוסקים בכך תחת קורת גג אחת.

חיל הרפואה ערוך

חיל הרפואה עוקב בדריכות אחרי לקחי המלחמה והטיפול הרפואי בנפגעי הלוחמה הכימית במלחמת עיראק־איראן, אמר אתמול קצין רפואה ראשי בצה"ל תת־אלוף ד"ר משה רווה.

קצין רפואה ראשי הדגיש כי מרבית החיילים האיראניים נפגעו מגז חרדל, שאופן פגיעתו מוכר ולא היו חידושים בטיפול. החידוש, הדגיש ד"ר רווה, הוא שזו מלחמה המתרחשת עתה באזורנו שיש בה שימוש חופשי בגז לחימה, שהיה בלתי־מקובל עד כה במלחמות.

קצין רפואה ראשי אמר, כי צה"ל ערוך למצב של שימוש בחומרי לחימה כימיים. חיל הרפואה על יחידותיו, רופאים, חובשים וצוותי רפואה בכל הרמות מוכנים ומצויידים לטפל בנפגעי לוחמה כימית. יחידות הרפואה בעורף מצויידות ומאומנות על ידי חיל הרפואה, בהתאם לתורה שפותחה על ידו.

שר האוצר ושר התחבורה חתמו על צווים בעניין מחירי הרכב

הפיקוח על מחירי רכב פרטי ומוניות מ־1601 סמ"ק ומעלה וכן על אוטובוסים, תלת־אופנועים ואופניים עם מנוע עזר, מוסרו לפי צו עליו חתמו שר התחבורה חיים קורפו ושר האוצר משה נסים. הצו ייכנס לתוקף רק עם פרסומו בעיתונות כשהוא חתום בידי שני השרים.

צו נוסף עליו חתמו שרי התחבורה והאוצר קובע, בין היתר, את מחירן המירבי בשקלים של רכב פרטי ושל מוניות עד 1600 סמ"ק ורכב מסחרי עד 4.5 טון. גם צו זה ייכנס לתוקף רק עם פרסומו בעיתונות.

המחיר המירבי החדש (שהוא ללא מע"מ והפקדה) מבוסס על הורדת מכסים על רכב במדינות השוק המשותף, שינוי שיעורי מס הקנייה לפי הדירוג החדש, עידכון שער המטבעות, שבהן רוכשים היבואנים את הרכב, וכן השוואת מתח השיווק בגובה של 18 אחוז לכל סוגי הרכב הפרטי עד 1600 סמ"ק והרכב המסחרי עד 2.2 טון ומתח שיווק של 22 אחוז לרכב המסחרי, שמשקלו בין 2.2 טון ל־4.5 טון.

דובר משרד התחבורה שמסר על כך ביקש להבהיר כי כתוצאה ממדיניות המיסוי והמחירים החדשה יוזלו, ללא יוצא מן הכלל, כל מחירי המכוניות מ־1301 סמ"ק עד 1600 סמ"ק (כולל).

במכוניות שמ־1300 ומטה ייתכנו התייקרויות, אפילו ברכבים ממדינות השוק המשותף, וזאת בשל קביעת מתח שיווק אחיד של 18 אחוז לכל הרכבים.

בשנת 1986:

שפל ביציאת יהודים מבריה"מ

סיכום מספר היהודים שיצאו השנה מבריה"מ מצביע על שפל חמור במספר היותר היציאה שנותן המשטר הסובייטי למסורבי העליה. להוציא את שנת 1984 שבה יצאו את בריה"מ 896 יהודים בלבד, שנת 1986 היא השנה הקשה ביותר זה 15 שנים. 904 יהודים יצאו בשנה זו, מתוכם עלו לישראל 201.

על אף הכרזותיה של בריה"מ בדבר תקנות הגירה חדשות העומדות להיכנס מחר לתוקפן, מתברר שמשרדים העוסקים לא קיבלו עדיין שום הנחיות בדבר ביצוע התקנות.

בידיעות שהגיעו היום למועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ נמסר, כי אידה נודל הגישה בקשה חוזרת לקבלת היתר יציאה, בהסתמך על התקנות החדשות המדברות על הזכות להגר במקרה של איחוד משפחות. אולם פקיד ה„אוביר" שקיבל אותה, טען כי אינו יכול לקבל שום בקשות, המסתמכות על התקנות החדשות, מאחר שעדיין לא קיבל כל הנחיות בדבר ביצוען. לשאלתה של נודל מתי תוכל להגיש את בקשתה, ענה הפקיד כי אינו יודע כלל מתי הוראות כאלה יגיעו.

באותה הודעה שהגיעה למועצה נאמר עוד כי אנדריי סחרוב הזמין את אידה נודל לביקור בביתו שבמוסקווה. נודל הודיעה על כך לתובע הראשי והמקומי של בריה"מ ודרשה שתיושם כלפיה הזכות האזרחית הבסיסית המדברת על תנועה חופשית בטריטוריה של בריה"מ.

התקנות החדשות מעוררות חשש כבד בקרב הפעילים למען יהודי בריה"מ, שכן הן מדברות על הגירה על בסיס של איחוד משפחות בלבד. אין לשכוח, מרגישה המועצה, כי יש עוד אלפים יהודים בבריה"מ הרוצים לעלות לישראל מטעמי ציונות. (עשי"ת)

ב־86' עלו המניות

מאת אלחנן חורוביץ

אתמול, ביום המסחר האחרון של 1986, היו ביקושים גדולים ומחזורים גדולים הן במניות והן באיגרות חוב, שאותן „באלצו" לקנות קופות־גמל שהצטברו אצלן סכומי־נזילות בשיעורים „גבוהים מהמותר". אתמול עלו כל מדדי השערים של המניות והאופציות ללא יוצא מן הכלל. ערך השוק של כל המניות עלה אתמול ב־0.75% ובכל שנת 1986 — ב־26%. המניות החופשיות עלו בממוצע ב־1.46% אתמול וב־65.59% מתחילת השנה. ערך השוק של מניות הסדר עלה אתמול ב־0.31% ובכל שנת 1986 — ב־10.5%. העלייה הגדולה ביותר — 150% — היתה בשנת 1986 במניות חיפושי נפט.

כל המטבעות עלה אתמול ב־0.24% ל־1.5090 ש"ח ושער הדולר היציג עלה ב־0.03% ל־1.4861 ש"ח. דולר נוסעים עלה ל־1.7651 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.51 ל־1.529 ש"ח.

בשנת 1986 ירד שער הדולר היציג ב־0.87% (מ־1.4995 ב־31.12.85). לעומתו עלו ב־% מ המטבעות — 5.96, מארק גרמני — 25.87, לירט — 1.55, פראנק צרפתי — 16.44, יאן יפאני — 24.50.

בשוק המניות עלו אתמול 8 שערים, לעומת 55 שירדו ו־8 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו ב־5% ויותר ו־9 ירדו ב־5% ויותר. נרשמו 2 „קונים בלבד" ו־1 „מוכר בלבד".

המחזור בשוק המניות עלה 16.8 מיליון ש"ח, מזה כ־6.5 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר שררו על שערים. עלו ב־%: פועלי מג' 7.0; כללי — 0.3; בל"ל —

ירוחם מגנה הפעילות הגזענית של כהנא

מליאת המועצה המקומית של ירוחם קיבלה החלטת גינוי, פה אחד, נגד פעילותו של ח"כ מאיר כהנא. חברי המועצה קבעו: „אנו תומכים בחומרה את הניסיון לנצל את אוכלוסיית השכונות ועיירות הפיתוח לצורך ליבוי שינאה ורגשי נקמה".

מליאת מועצת ירוחם החליטה לדחות את ניסיונותיו של ח"כ כהנא לרתום אליו את תושבי עיירות הפיתוח ושכונות המצוקה. כן נאמר בהחלטה נאמר: „אנו אומרים: לא לכהנא ונגד הסתה גזענית, המופנית אלינו מבחוץ. אנו שואפים לחיי שלום ושלווה בירוחם ובארץ, ותובעים להעניש את המחבלים והמרצחים, בהתאם לחוקי המשפט". החלטת מועצת ירוחם התקבלה, עקב ניסיונות פעילי כהנא לגייס בעיירה חברים לתנועתם.

(שי"מ)

טבעונית מאשקלון: אני יכולה לרפא חולי איידס

תושבת אשקלון טוענת במכתב אל שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו, שביכולתה לטפל בחולי איידס, בדרך הטיפול הטבעוני ואין כל סיבה, לדבריה, לא להפנותם אל המפנסיון שהיא מנהלת באשקלון. במכתב מספרת הגב' שרה חמו, בין היתר שהיא עצמה חלתה מסרטן בלוטות הלימפה והכבד, עברה טיפולים קשים וכשהתייאשה מהרפואה הקונבנציונלית והפכה לטבעונית, החלימה.

בפנסיון „הבית הטבעי" בשכונת ברנע באשקלון התכנסו בשבוע שעבר כ־50 חסידי השיטה, מאשקלון וסביבתה.

אלי שטראוס המרפא, לדבריו, לפי שיטה סקוטית, תקף בחריפות את הממסד הרפואי בישראל, העושה לטענתו הכל, כדי להשתיק קיום ריפוי טבעוני.

הוחלט על הקמת „אגודת ידידי הבית הטבעי באשקלון", כדי להפיץ את תורת הטבעונות והתזונה הנכונה, המבוססת בעיקר על 80 אחוז פירות וירקות, 20 אחוז חלבונים ו־20 אחוז פחמימות.

מנהל מחלקה באחד מבתי החולים בדרום אמר בתגובה, כי הרפואה עדיין לא הגיעה למצב שהיא יכולה להתמודד בכל, ולכן אינה מתנגדת, שבמקרים חריגים, ינסו החולים גם טיפולים לא קונבנציונליים. (עתי"ם)

„סנטינה" — הקליף החדש הגיע לשווקים

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

משלוח ראשון של „סנטינה" — הלהיט החדש ממשפחת הקליפים הגיע עתה לשווקים ויוצא גם לראשונה לאירופה.

בעונה זו ייוצאו עשרת אלפים תיבות שהם כ־150 טון מזן חדש זה. ה„סנטינה" צבעה כתום עז והיא מצטיינת במתיקות ובמיעוט גלעינים.

פרי זה הוא הכלאה בין זני ההדרים אורלאנדו וקלמנטינה, והוא מבוקש בשוק המקומי ובחו"ל.

דרקון־ענק בגובה 12 מטר, שירק אש בחצות ומעליו נוזי זיקוקי דינור, ציין את סיום שנת 86' במלון „המלך שלמה" באילת. מאות תיירים ותושבי אילת באו לחזות בבצוע. הדרקון שהושט על סירה בלגונה. בצילום: שלבי סיום בניית הדרקון לפני שהורד ללגונה. (צילום: ישראל סאן)

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, מרחב תכנון מקומי

המרכז

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 שבמשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה המרכז הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מ/8010" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי אזור מיתוח R/6 לאזור מגורים א', חלוקה למגרשים וקביעת הוראות בניה לאזורים שונים.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6628 חלק מחלקה 192 ...

כל המעוניין בשינויי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פרוט הנימוקים להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר מאומת ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

א. ...
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז
26.12.1986

מפלגת הפועלים המאוחדת
המרכז

לוח פעילות שבועית

מה־1.1.87 — 7.1.87

מח' התסברה

3.1 קיבוץ יקום — 10.00 — אריה יפה — יום עיון ואירוח לסניף חולון וראשון־לציון.
סניף ערד — 17.00 — ח"כ יאיר צבן — אסיפת חברים.
4.1 קרית אתא — 08.45 — יורק פלונסקי — שיחה עם תלמידים ביה"ס תעשייתי.
סניף חדרה — 16.00 — לני פרטיש וולדי מורג — פגישת חברים.
סניף רמת־גן־גבעתיים — 18.00 — יוריא לבן — ריכוז חסניף בנושאים מוניציפאליים — במועדון גבעתי, רח' נרקיס 5.
סניף קרית־חיים — 18.00 — יוסי שחר, שרת דורון — שיחת חברים.
סניף פתח־תקווה — 20.00 — חנן ארז — חוג בית לצעירים.
מרכז מפ"ם — 17.00 — צוות כלכלי.
5.1 קיבוץ שמרת — אירוח אורט שפרינצק.
קיבוץ מרחביה — 17.00 — חנן ארז — מועדון ותיקים.
6.1 אזור גליל מזרחי — 08.00 — וולדי מורג, מאיר יצחק, מחמוד ארחיים — סיור בכפרים.
חיפה — ביה"ס רודמן — 08.30 — גבי זהר — שיחת תלמידים.
סניף רמת־גן — ביאליק 54 — 10.00 — בר רצון מתיתיהו — מועדון ותיקים — בנושא: בריה"מ ללא יהודים.
סניף תל־אביב — 17.00 — משה מזרחי — מליאת מטה בחירות.
סניף רמת־גן־גבעתיים — 18.00 — פתיחת מועדון לחבר הרואה 179.
סניף כפר־סבא — 19.00 — בנגילה — על התכנית הכלכלית.
סניף תל־אביב — 19.00 — דב פלג, חיים שחורי — כנס גימלאים.
סניף נהריה — 19.00 — וולדי מורג, שי קובריק, אלי ספרן — מפגש — החלפת רכזים לאזור הצפון.
סניף ראשון־לציון — 20.00 — ח"כ יאיר צבן, נרדה שחר, נחום שור — שיחה עם דור ההמשך.
7.1 שגרירות דרא"פ — 15.00 — חדור הצעיר של מפ"ם נגד האפרטהייד.
סניף רחובות — 17.00 — נחום שור — אסיפת חברים.
מרכז מפ"ם — 16.00 — ועדה כלכלית בנושא תגובות לתוכנית הכלכלית, הפותח: אליעזר רונן.

במרכז — בשעה 13.00 — ישיבת מליאת מח' האירגון

ישיבת ועדת אירגון של מזכירות המפלגה — במרכז בשעה 16.00.

איגוד מקצועי

1.1 מרכז מפ"ם — 19.00 — חנן ארז, אפרים זילוני — נטע מן — מפגש ערורכי־דין.
2.1 מ.פ. חיפה — 08.00 — יחזקאל יחזקאל, ברוך שרינגרוס, דב אלקנתי — סיעת מפ"ם במ.פ.
4.1 סניף תל־אביב — 17.00 — נתן בקלר — המדור לעובדת השכירה.
5.1 ועה"פ תל־אביב — 08.30 — אפרים זלוני דב אלקנתי — מפגש איגודים מקצועיים.
סניף תל־אביב — 17.30 — חיים סרור, אברהם מזרחי — צוות איגוד מקצועי.
סניף חיפה — 18.00 — אפרים זילוני, יחזקאל יחזקאל, דב אלקנתי — מליאת מועצת הסניף עם ועדי עובדים.
6.1 כרמיאל — 08.30 — אבשלום זיגרון, דב אלקנתי — סיור במ.פ. ובמפעלים.
מילואות — 14.00 — דב אלקנתי — מפגש עם ועד העובדים.
7.1 סניף תל־אביב — 10.00 — צבי נתנזון — המדור לעובדת השכירה.
תל־אביב — בית חרושת חשריון — 12.30 — ניסים ניסים, ברוך לזרוביץ — פגישת עובדים.

חג אורים שמח!

אירועי חנוכה

1.1 סניף לוד — 19.00 — מסיבה פנימית.
סניף אשקלון — 19.30 — דני פלג — חדור הצעיר.
2.1 ירושלים — 10.00 — סובב ירושלים ותקופה — אוטובוס השלום — נער מפ"ם — חדור הצעיר.
סניף רעננה — 20.00 — מסיבה פנימית.
סניף פתח־תקווה — 20.30 — הדלקת נר מחאה נגד הכפיה הדתית.
סניף נתניה — 21.00 — לני פרטוש.
3.1 סניף חולון — 19.00 — דוד שטוקפיש.
סניף רמת־גן — 19.00 — יצחק שושני.
סניף תל־אביב — 19.30 — חיים שחורי, חמדה שמחוני.
סניף אופקים — 19.30 — ח"כ אלעזר גרנות, יוסי מרציאנו.
סניף יבנה — 20.00 — מסיבה.
סניף אילת — 20.00 — מאיר רוג, דב שחר.

ערב למען יחדות בריה"מ בקיבוץ כפר־מנחם, בשעה 16.30
בהשתתפות: ח"כ אלעזר גרנות, שר הקליטה; יעקב צור, זליג חלבני, נחום שור, יגאל וילפנד.
תכנית אמנותית: חבורת הזמר של קיבוץ העוגן, מקהלת גיל הזהב — אשדוד, הזמרת עליזה גולדברג

4.1 חיפה תחתית — 16.30 — דוד שטוקפיש, אברהם לאוב — בית תרבות ע"ש שלום עליכם.
5.1 סניף הרצליה — 9.30 — יורם מירון.

שולחן לעניני אמריקה הלטינית של מפ"ם — תקבת"א
יום ד' 7.1, ב־10.30, במועדון של תקבת"א
40 שנה ... ליה מאמריקה הלטינית"
... עם מזכירי קיבוצים
בהשתתפות: ... קה, אליעזר רותם ופסח זסקין

לידיעת חברי ה...
ישיבת מרכ... מפ"ם — ביום ד' 14.1 בשעה 15.30
באולם „צוו...א", תל־אביב
על סדר היום:
1. מאבקה של מפ"ם מול מדיניות הממשלה
2. מס חבר
3. שונות
החב... ים מתבקשים להבטיח השתתפותם

נערים גילו שיטה להפעלת משחקי וידיאו בלי כסף ולפיצוח קופות

מכרו את ה„ידע" לנערים אחרים תמורת 30 ש"ח

חבורת נערים, שחשפה שיטה להפעלת משחקי וידאו בלי תשלום ואשר מכרה את הידע לנערים אחרים, נעצרה על־ידי מחלק הנוער של משטרת תל־אביב.

הנערים חשודים גם בפיצוח קופות משחק המותקנות בבתי כל־בו.

החקירה החלה בעקבות מעצרם של שני נערים בני 12 ו־13, הם נעצרו בשעה שניסו לפרוץ קופת משחק במשביר לצרכן בתל־אביב.

תוך כדי תקירתם התברר לחוקרים, כי השניים ונערים נוספים פיתחו שיטה להפעלת משחקים בלי כסף.

הנערים גנבו מצתים לתנורי גאז ופירקו את חלקי הפלסטיק. את החלק המתכתי חיברו לחריץ המכונה בצורה מיוחדת שאיפשרה את הפעלת המתקן בלי לשלשל בו את המטבעות.

הם שיתפו במעשה 4 נערים נוספים בני 14 עד 16 וכמו־כן סחרו ומכרו את ה„ידע" לנערים אחרים תמורת 30 ש"ח.

כמו־כן חשודים הנערים בכך שפרצו קופות משחק באמצעות מפתחות תואמים. הם רוקנו מהן סכומי כסף שונים וקנו מוצרי מותרות, כגון אופניים וגלשנים. (עתי"ם)

בפלילים

נחשפה רשת פורצים יהודית־ערבית בנצרת

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

רשת מסועפת של יהודים וערבים שעסקו בפריצות ומכירת רכוש גנוב נחשפה בנצרת עילית.

חוקרים בראשות רס"ר יוסף אורן, שמונה בעקבות גל פריצות לדירות שפקד את נצרת עילית, עלה על עקבותיה של הרשת ועד כה נפתחו 35 תיקים נגד חשודים ומעצרם הוארך בבית־משפט השלום בנצרת.

בחיפוש בביתו של אחד החשודים, מוסטפה חוואדר מנצרת, נתפס רכוש גנוב שכלל גם מכשירי רדיו ורשמי־קול שנגנבו מכלי רכב חונים.

החקירה הסתעפה ובעקבותיה נעצרו חשודים נוספים, ביניהם נאסר נוואסקר מנצרת, סברי עבאס מיפיע, ושייח' מרוואת מרוואת מנצרת.

בעקבות המעצרים נתפס רכוש רב בשווי של עשרות אלפי שקלים. חלק מהרכוש הגנוב היה מסומן בידי המשמר האזרחי, והדבר הקל על זיהוי הרכוש הגנוב והחזרתו לבעליו.

שופט: שוטרים מתנהגים כשריפים במערב הפרוע

מאת שלי יחימוביץ

„אינני מוכן ששוטרים יתנהגו בעיר זו כשריפים במערב הפרוע, יבחרו להם כראות עיניהם עבריינים, וליתר „יטלחו" — כך קבע אתמול שופט בית־משפט השלום בבאר־שבע, בגוזרו עונש של שקל אחד קנס על אברהם מנחה, בעל חנות בגדים מבאר־שבע.

מנוח הואשם בכך שהציג את מרכולתו על מיתקן קליעה מחוץ לחנות.

„אם זאת התוצאה של מאמצי המשטרה להוכיח שהם עושים מאמץ לניקוי המדרכות, הרי לצערי התחוקו חששותי כי לא מדובר במאמץ של המשטרה לנקות את המדרכות מהמפריעים, אלא שמדובר בפעולתו של שוטר אחד אשר ללא סיבות הגיוניות נראות לעין, מתוך עשרות עבריינים, בחר בשני אנשים", אמר השופט.

השופט הוסיף, כי אינו יכול להסכים לשיטה לפיה שוטר יהיה השופט העליון, וכי בשיטה זו יש פיתוי רב לשחיתות.

מאסר לפורץ שעשה צרכיו על טלית

מאת כתבת „על המשמר"

28 חודשי מאסר בפועל נגזרו על תושב עזה שפרץ למסעדה ועשה צרכיו על טלית שמצא במקום. אל־מועלם דרוויש שתילה בן 20 מעזה הואשם בבית־משפט השלום ברחובות כי בחודש אפריל 86' פרץ למסעדה של מכון וולקני בבית־דגן וגנב משקאות קלים, משקאות חריפים, מסטיקים, סיגריות וופלים. בחודש אוגוסט פרץ שנב לאותה מסעדה, אך הפעם לא הסתפק בגניבת משקאות, סיגריות, כסף מזומן ורדידטיים, ועשה גם את צרכיו על טלית ותפילין שמצא במקום.

בית־המשפט החליט להטיל עליו מאסר בפועל לאחר שהרשיעו בהתפרצויות ובעלבון לדת.

עובד מאפייה חשוד בפריצות לבתי־כנסת

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

עובד מאפייה בעכו נעצר הוא חשוד בהתפרצויות לשישה בתי־כנסת בעיר בחודשים האחרונים.

השבוע פרצו אלמונים לבית־כנסת בעכו ושדדו את קופת הצדקה שבמקום. השוטרים שהגיעו למקום מצאו תעודת זהות של תושבת כפר יאסיף.

האשה אישרה בחקירה כי התעודה שלה, אך טענה כי היא נגנבה ממנה לפני מספר חודשים.

החוקרים לא הסתפקו בהסבר זה ועצרו את הבעל, וזה נשבר והודה בחקירה כי נהג לעשות „שעות נוספות" ולאזן את תקציבו באמצעות הכספים שגנב מקופות הצדקה.

הוגש אישום נגד הבלש וקצין הבטחון באילת

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

עשרות שוטרים ממשטרת מרחב הנגב נכחו אתמול באולם בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע בעת הגשת כתב־אישום נגד חברם, רס"ר אלי שטרן.

שטרן, רכז יחידת הבילוש של משטרת אילת, הואשם יחד אמיר כוטנרו, קצין הבטחון של מלון „המלך שלמה" בעיר, בגניבת אלפי דולרים מכספת בבית־המלון.

בכתב־האישום נאמר, כי בחודש אוקטובר האחרון קשרו השניים קשר לבצע פשע וגנבו מתוך כספת המלון מטבע חוץ בשווי 37 אלף דולר, שני דרכונים ותכשיטי זהב שונים שהופקדו בכספת על־ידי אריה ודורית ליס מרמת־השרון.

השניים מואשמים בקשירת קשר לביצוע פשע, בגניבה ממעביד, ובגניבה בידי מורשה.

השופט ישעיהו פילפן דחה את הדיון בפרשה ליום א' והורה לעצור את השניים עד אז. בדיון תבקש הפרקליטות להאריך את מעצרם של השניים עד תום ההליכים נגדם בשל חומרת העבירות המיוחסות להם.

פקיד בית־המשפט בעכו מואשם בשוחד ובגניבה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

עוזר למנהל המדור הפלילי של בית־משפט השלום בעכו, חוסיין מוחמד עזאם בן 34 מדיר־חנא, הואשם אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה בקבלת שוחד בגניבה ע"י עובד ציבור, בזיוף, במירמה ובהפרת אמונים.

בכתב־האישום נטען, כי הנאשם טיפל כנאשמים שנדונו לשלם קנסות ותפקידו היה להכין את תעודות הזיכוי והקבלות. הנאשם נהג לקבל שלא כדין את תשלומי הקנסות או חלק מהם ישירות לידיו ותחת להעבירם לקופת בית־המשפט שלשל אותם לכיסו.

התביעה טוענת, כי הפקיד נהג לקבל כספים וטובות הנאה, על מנת לבצע פעולות בלתי־חוקיות כגון ויתור על תוספת תשלום פיגורים, תוך ביצוע פעולות זיוף ורישום כוזב.

התביעה טוענת עוד, כי הנאשם נהג לזייף קבלות זיכוי על תשלום קנסות ובמקרים אחרים מסר אף הודעות למשטרה לביטול פקודות מאסר על אי־תשלום קנסות.

לטענת התובעת תמי שפיר גנב הנאשם בדרך זו מקופת המדינה 400 אלף שקלים ישנים בשנים 80־84.

מעצרו של הנאשם הוארך אתמול בשבעה ימים, עד לקיום הדיון בבקשת התביעה לעוצרו עד תום ההליכים המשפטיים.

ה„קאונטרי" בהרצליה נמכר לאחים עופר

לאחר שחברת „גני־גלים" נקלעה לקשיים

מאת יהושע מרקוס, כתב „על המשמר"

„האחים עופר נכסים" רכשה את „הקאונטרי קלאב" בהרצליה, לאחר שחברת „גני־גלים" שיזמה את הקמתו נקלעה לקשיים והנאלצה למכור שמונה חודשים לאחר שנפתח — מסר אתמול ראש עיריית הרצליה, אלי לנדאו, במסיבת עיתונאים שקיים במשרדו.

לנדאו מסר, שתוך זמן קצר התברר לו, כי כתוצאה מקשיים פיננסיים לא יוכלו לעמוד בהתחייבויות כלפי הבנקים, הספקים, ציבור המנויים והעירייה שהעמידה לרשות הפרוייקט את הקרקע. הוא הבהיר, שהקרקע טרם נמסרה רשמית ליזמים, וההשקעה ב„קאונטרי" הגיעה ל־5 מיליון דולר.

כמו"מ עם כמה יזמים, כהשתתפות עיריית הרצליה, שאינה קשורה לצד העיסקי, הוחלט בסיומו למכור את הפרוייקט לאחים עופר — חברה כלכלית חזקה ובעלת נכסים רבים.

ראש העיר ציין, ש„חברת עופר" התחייבה לעמוד בהתחייבויות כלפי המנויים, כולל התקנת הבריכה המחוממת, וכן תשקיע בפיתוח התשתית, כולל גינון, מקלט, חניונים, אולמי־אירועים ועוד.

ראש העיר הדגיש שהעירייה לא ניזוקה מכל הפרשה — היא קיבלה את כל הכספים שהגיעו לה מהמשקיע הראשון.

לשלהבת, המשפחה וקיבוץ רמת־השופט
משתתפים בצערכם על מות
יעקב דורי ז"ל
קיבוץ אילון

ללאה שושן והמשפחה
אתך במות האם
ד"ר קמילה וולטש
המנוחה צוותה את גופתה למדע
קיבוץ עברון

להדסה לאופר
ולחברינו שלומית ואברהם אגול והמשפחה
תנחומים במות הבעל והאב
יחיאל
קיבוץ להבות־הבשן